

เชิงพรรณนา

๑. สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนและสำนักงานส่งเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ. 2523 *คู่มือการจัดระเบียบข้าราชการพลเรือน และวิวัฒนาการของระบบข้าราชการพลเรือน* (กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, 2523), หน้า 86.
๒. พล.โทชูชาติ สุขสมฤตกุล. *การปฏิรูปการปกครองของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว*. สำนักพิมพ์วิทยพัฒนาพรนิชจำกัด. 252๔, หน้า 12.
๓. สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนและสำนักงานส่งเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ. 2523, หน้า 87.
๔. สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนและสำนักงานส่งเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ. 2523, หน้า 93.
๕. สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนและสำนักงานส่งเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ. 2523, หน้า 281.
๖. สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนและสำนักงานส่งเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ. 2523, หน้า 281-282.
๗. สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนและสำนักงานส่งเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ. 2523, หน้า 281-282.

8. สิวลี ศิริใจล. *จริยธรรมตามแนวคิดตะวันออกและตะวันตก*. สถาบันพัฒนาการสาธารณสุขอาเซียน มหาวิทยาลัยมหิดล. 2536. หน้า 1.
9. เรื่องเดียวกัน. หน้า 2.
10. อมร รักษาสัตย์. *ครู อาจารย์ ศาสตราจารย์. พัฒนการบริหารศาสตร์ ปีที่ 8 ฉบับที่ 4* (ตุลาคม 2511) หน้า 583.
11. เสถียร พินธุรังษี. *จริยธรรม-หนังสือพิมพ์*. วารสารศาสตร์ ที่ระลึกงานงานฉลอง 25 ปี คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2522 หน้า 114.
12. อาลัย อิงตะวณิช. *ข้าราชการพลเรือนกับจริยธรรม*. วารสารข้าราชการปีที่ 25 ฉบับที่ 4 (เมษายน 2522). หน้า 33-34
13. ประกาศนราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศทั่วไปเล่ม 111 ตอนที่ 19 ง ลงวันที่ 8 มีนาคม 2537.
14. House of Ethics Manual. 102d Congress, 2d Session, April 1992. Committee on Standards of official Conduct.
15. ชีรบุรุษ หล่อเลิศรัตน์. *จรรยาบรรณของข้าราชการ: มุมมองจากนานาประเทศ*. หนังสือประจำปีเล่มที่ 13 สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน สำนักงาน ก.พ. กรุงเทพฯ, 2539, หน้า 94-95.
16. เอกสารอค์สภานาที่ นร 0206/59-... *เรื่องแผนดำเนินการเพื่อให้ข้าราชการพลเรือนปฏิบัติตามจรรยาบรรณของข้าราชการพลเรือน*. ลงวันที่ 8 มิถุนายน 2538 สำนักเลขา

ศาสตราจารย์มนตรี พันธ์มิตรกุล

๑. บทเพลงนิพนธ์เพลงนิพนธ์เรื่อง การเสริมสร้างและพัฒนาคุณธรรมของข้าราชการพลเรือน
และบุคลากรในหน่วยงาน จักรวรรดิ รัตนวิบูลย์ (ท่อนนำร้อง) สำนักเสริมสร้างวินัยและรักษา
คุณธรรม สำนักงาน ก.พ.

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

1. ดิน ปรัชญาพฤทธิ. วิชาชีวิตนิยมของระบบราชการในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว: วัฒนาการและผลกระทบต่องังคมนตรีไทย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.
2. ชาเลื่อง รุติจันทร์. คุณธรรมและจริยธรรม: หลักการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมแก่นักเรียน (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ทรงการศาสนา, 2524) หน้า 9.
3. วิทย์ วิศทเวทย์. จริยศาสตร์เบื้องต้น (กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์, 2528, หน้า 13.
4. นิเวศน์ พันธุ์เอสนะ และชาวัฒน์ รุขพันธ์. แนวทางการพิจารณาเรื่องการค้าในการทางวินัยสำหรับ อ.ก.พ.สามัญ. สำนักงานก.พ. กรุงเทพฯ, 2539.
5. สำนักเสริมสร้างวินัยและรักษาระบบคุณธรรม. รายงานการสัมมนาเรื่องการเสริมสร้างจรรยาบรรณของข้าราชการ. สำนักงานก.พ. 2539.
6. สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. รายงานผลการสัมมนาผู้บริหารระดับสูงและผู้ทรงคุณวุฒิเรื่อง จะเสริมสร้างประสิทธิภาพข้าราชการโดยจรรยาบรรณของข้าราชการพลเรือนอย่างไรให้ดีผล. กรุงเทพฯ, 2537.
7. สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน. ความสำเร็จของงานพัฒนากรมศูนย์, หนังสือประจำปีเล่มที่ 13 ของสถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน. สำนักงาน ก.พ. กรุงเทพฯ, 2539.

8. วิกิโยธ ทองจันทร์. *การวิจัยการส่งเสริมการพัฒนาการผลารวจไม้ฝักอบรมานทด่วยงาน*. กรุงเทพฯ 2537.
9. คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, สำนักงำน. *พระราชกฤษฎีกาและประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการแต่งตั้งข้าราชการและกระทรวงทบวงกรมฝ่ายพลเรือน*. กรุงเทพฯ 2523.
10. คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, กรมราชเลขาธิแกง. *การังเสริมจริยธรรมของข้าราชการพลเรือน: คู่มือการฝึกอบรม*. กรุงเทพฯ, 2526.
11. จิตตนา โสภณภี และงง. *รบบการวิจยคุณลักษณะของข้าราชการพลเรือน*. กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน, สำนักงำน ก.พ., 2529.
12. จิตตนา อังงง, สมณัดำ วสตรียะชัย, สมงเด พงษ์พารัตน์. *การบริหารคุณภาพงาน: การแบ่งการประกอบงานประสงค์วิช การและงการ*. นครนเทพ ภาตราชการครั้งที่ 5, 20-21 ธันวาคม 2533.
13. จุฬาลงพัฒนาลาราชการพลเรือน. *ไม้ที่และจริยธรรมวิชาชีพของนักพัฒนาทรัพยากรมนุษย์* ฉบับที่ 4 ตุลาคม-ธันวาคม 2536.
14. จุฬาลงพัฒนาลาราชการพลเรือน. *หลักการและวิธีการเกี่ยวกับการพัฒนาลาราชการพลเรือน* ฉบับที่ 1 มกราคม-มิถุนายน 2537.
15. ฑาตา ดาวพลังพหม. *กรอบแนวคิดเกี่ยวกับนโยบายการพัฒนาลาราชการพลเรือนในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8, วารลาราชการ ปีที่ 41 ฉบับที่ 3 พฤษภาคม-มิถุนายน 2539*.

16. ดวงเดือน พันธุมนาวิน. *การพัฒนาวิถีสู่สังคมแห่งความเสมอภาค*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527.
17. ไทยรัฐ. นโยบายต่อชาวจีน. (ร. ๗) ๔ พฤศจิกายน 2534.
18. บทคัดย่อ เรื่อง *คุณธรรมที่จำเป็นอันพึงปรารถนาสำหรับข้าราชการพลเรือน* (คัดลอกนิตย).
19. บุญผาพราณี สุวรรณรัตน์ และคณะ. *เอกสารประกอบการบรรยายเรื่อง การเสริมสร้างวินัยและจรรยาบรรณ ข้าราชการ : สาธิตโดยผู้บังคับบัญชาและข้าราชการ*. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) ปีที่ ๑๑๖. 1๐ ธันวาคม 2534.
20. ประวีณ ๗ นคร. *การเป็นข้าราชการที่ดี*. กรุงเทพฯ : สำนักงานพัฒนาข้าราชการพลเรือน, ๒๕๓๕. สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, 2526.
21. พจน์ ใจมั่น. "การที่ข้าราชการจะมีความดีมีคุณธรรม". *สารคดี* ฉบับพิเศษ ปีที่ 13 ฉบับที่ 159 มีนาคม 2529.
22. พระราชบัญญัติ (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๖๐ ตอนที่ ๖๖ หน้า ๖๖๖๖) บัญญัติว่า "ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องประพฤติตนตามหลักจรรยาบรรณพิเศษนี้" (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๖๐ ตอนที่ ๖๖ หน้า ๖๖๖๖) ๒ เมษายน 2536.
23. พันธุ์ ถิ่นนาดีนทร์. *การพัฒนาระบบราชการไทย*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์, 2526.
24. วิทยุไทย. *การพัฒนาระบบราชการไทย*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์, 2526.

25. ไพรัตน์ เตชะรินทร์. "คุณลักษณะและพฤติกรรมของระบบราชการ", เทศาภิบาล
ปีที่ 75 ฉบับที่ 9, กันยายน 2523.
26. ไพรัตน์ เตชะรินทร์. การบริหารงานบุคคลในราชการพลเรือนไทยเอกสารประกอบการ
ศึกษาทางรัฐประศาสนศาสตร์ ภาาตอนที่ 15 ภาาวิชาวัตรศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522.
27. นิตยสาร. หน้า 10, 15 ธันวาคม 2539.
28. เรณูรัตน์ รุจิโรตถกุล. ระบบการบริหารงานบุคคลที่รับข้าราชการที่มีความรู้ ความ
สามารถของประเภทสังคหบดี. วารสารข้าราชการ ปีที่ 41 ฉบับที่ 1 มกราคม-กุมภาพันธ์
2539.
29. ร.ร. ราชบัณฑิต. ในการบริหารระดับสูงกับการปฏิรูประบบราชการ. วารสารข้าราชการปีที่ 41
ฉบับที่ 1 มกราคม-กุมภาพันธ์ 2538.
30. ไพรัตน์ เตชะรินทร์. การจัดองค์การเพื่อการเปลี่ยนแปลงสู่ศตวรรษที่ 21. วารสารข้าราชการ
ปีที่ 40 ฉบับที่ 3 พฤษภาคม-มิถุนายน 2538.
31. สมอรรถพัฒนารัตนาราชการพลเรือน สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน รายงานการ
สังเคราะห์เรื่อง การบริหารงานบุคคลที่ ดำเนินมา และพิจารณาของข้าราชการ, กรุงเทพฯ:
สมอรรถพัฒนารัตนาราชการพลเรือน สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, 2527.
32. สมอรรถพัฒนารัตนาราชการพลเรือน สำนักงานเลข การบริหารราชการพลเรือน รายงาน
การสังเคราะห์เรื่อง คุณลักษณะของข้าราชการพลเรือน: สมอรรถพัฒนารัตนาราชการพลเรือน,
กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, 2529.

33. สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. *พัฒนาคนอย่างไร เพื่อให้บริการที่ดี*. กรุงเทพฯ: นานทิการพิมพ์, 2536.
34. สมพร เกฬิตธธา. *ค่านิยมของข้าราชการไทยควรเป็นอย่างไร*. กรุงเทพฯ: สภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย, 2525.
35. สาโรช บัวศรี. *การเสริมสร้างจริยธรรม (แนวคิดในการอบรมจริยธรรมและหลักสูตร การอบรมจริยธรรม)*. กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือนสำนักงานข้าราชการพลเรือน, 2525.
36. สุชาดา จีเส็นนท์. *วิสัยทัศน์ของข้าราชการ: ปัจจัยสำคัญของการพัฒนาระบบราชการ*. วารสารข้าราชการ ปีที่ 40 ฉบับที่ 3 พฤศจิกายน-ธันวาคม 2538.
37. สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน: *แนวทางการประพฤติตามกรอบแห่งจรรยาบรรณ ข้าราชการพลเรือน*. กรุงเทพฯ: ดอกหญ้า, 2538.
38. สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนและสำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ. *200 ปี มหาจักรีบรมราชูปถัมภ์: วิสัยทัศน์ของระบอบข้าราชการพลเรือน*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการนายกรัฐมนตรี, 2526.
39. อรุณ รักธรรม. *พฤติกรรมข้าราชการไทย*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์, 2525. เอกสารประกอบการบรรยาย หัวข้อ: วิชา การเสริมสร้าง จริยธรรมข้าราชการไทย. กรุงเทพฯ: สำนักเสริมสร้างวินัยและรักษาระเบียบ จริยธรรม. กรุงเทพฯ: กรมการข้าราชการพลเรือน.
40. อุทัย หิรัญโต. *ชนชั้นข้าราชการไทย*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สร้างสรรค์, 2519.

๙๙. กุณ วิจารณ์. *ระบบราชการไทย*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช, 2530.

บรรณานุกรม

1. Fred Pigg, Thailand: *The Modernization of a Bureaucratic Policy*, Honolulu: East West Center Press, 1967.
2. William Laffin, *The Thai Bureaucracy Institution: Change and Development*, Honolulu: East West Center Press, 1966.

จริยธรรมในวิชาชีพทหาร

โดย

**อาจารย์สมศักดิ์ สงสัมพันธ์
ภาควิชาสังคมศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ ฯ
มหาวิทยาลัยมหิดล**

จริยธรรมในวิชาชีพทหาร

บทที่ 1

บทนำ

อาจารย์สมศักดิ์ ส่งสัมพันธ์

ทพ. ร. เป็นสถาบันที่มีเกียรติ ทหาร"ได้ชื่อว่าเป็นผู้ที่มีความสำคัญต่อประเทศชาติอัน
ที่จะรักษาความมั่นคงปลอดภัยให้กับประชาชน และรักษาความเป็นเอกราชของชาติให้คงอยู่ตลอด
มาได้ ทหารเป็นผู้ที่ทุ่มเทชีวิตและจิตใจเพื่อปกป้องประเทศชาติเป็นคนแรก สำหรับประเทศไทย
จากอดีตอันยาวนานถึงปัจจุบัน ทหารมีส่วนสำคัญต่อการรักษาเอกราชชาติ บรรพบุรุษไทยได้ต่อ
สู้กับข้าศึกผู้รุกราน และสืบส่งมา เป็นสิ่งมรดกมาจนทุกวันนี้ สังคมไทยจึงยกย่องว่า ทหาร
เป็นวีรของชาติ เป็น วีรพร มนพคุณ วีรภาพพระ องค์ทรงเป็นทหาร ทรงเป็นจอมทัพไทย ทรงนำกอง
ทัพต่อสู้กับข้าศึกมาตลอดมา มาจนปัจจุบัน จันทนพิพร- ชาชนมีต่อองค์พระมหากษัตริย์ จึงเป็นสิ่ง
เสริมสถานะขององค์พระมหากษัตริย์ให้สูงขึ้น ชาวไทยทุกคนถือเป็นหน้าที่ ที่จะรับใช้ชาติด้วยการเป็น
ทหาร ดังนั้น ทหารกับประเทศ ชาติจึงแยกกันไม่ได้

ภาพลักษณ์ของทหารไทย คือสถาบันที่มีหน้าที่สำคัญในการเกิดขุนชาติ ศาสนา
พระมหากษัตริย์ การจะรับใช้ประเทศชาติ เป็นทหารที่ดีจำเป็นต้องมีการอบรมปลูกฝังระเบียบวินัย
กฎระเบียบ ค่านิยม คุณธรรมของทหาร อย่างเข้มแข็ง เพื่อให้ทหารอยู่ในกรอบที่ดี มีศีลธรรมจรรยา
และเป็นทหารหาญของชาติ อย่างเสมอ ภูมิ เป็นเรื่องนี้ กองทัพบกถือเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง
ทหารคือ กองกำลังที่ดีต่ออารยธรรม สังคม และ วิถีชีวิต ของสาม งานการทาลายชีวิตและทรัพย์สิน
สูงขึ้นทุกวัน ถ้าหากปราศจากศีลธรรมจรรยาจะยังมีคุณค่า ความเสียสละหน้าที่ ทหารก็เป็นสิ่งที่
อาจทำอันตรายต่อสังคมได้ง่าย การสั่งสอนศีลธรรม คุณธรรมจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้บังคับบัญชาจะ
ต้องกระทำต่อทหารตั้งแต่วัยรุ่น และต่อเนื่องไปตลอด

ความเพียรพยายามของ กองทัพในการปลูกฝัง จริยธรรม คุณธรรมอย่างดี ได้มีส่วน
สร้างสรรค์ภาพทหารไทยแสดงภาพลักษณ์ คุณธรรม ความกล้าหาญ ความอดทน เสียสละ อันถือ
เป็นแบบอย่างที่ดีได้มากมายและพึงยกย่อง เป็นใจว่า เหล่านี้ ส่งผลทำให้เกิดภาพลักษณ์และ
เกียรติประวัติที่ดีงาม ทั้งต่อตนเอง และต่อ สังคม และประเทศชาติ ทหารไทยจึงสามารถเป็น
ไม่ได้ที่จะทำาให้ทุกคนเป็นคนดี มีจริยธรรม และ คุณธรรม อาจมีคณน้อยที่ประพฤติผิดวินัย ผิดกฎ

หมาย และจริยธรรม ซึ่งจะส่งผลให้กองทัพพลอยเสื่อมเกียรติและมัวหมองไปได้ แม้ว่าจะมีมามากรายนัก แต่ก็ยังเป็นสิ่งที่ไม่ควรมองข้ามไป

ในสังคมปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี และวัฒนธรรมอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง การเปลี่ยนแปลงนี้มีผลต่อค่านิยม ความเชื่อ วิถีชีวิต ความเป็นอยู่และพฤติกรรมอย่างมาก การเปลี่ยนแปลงเช่นนี้ย่อมมีผลต่อกองทัพอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ กล่าวคือ ประการแรกประชาชนที่เข้ามาเป็นทหารจะนำค่านิยม ความเชื่อติดตัวมาด้วย กองทัพอาจจะไม่สามารถ อบรมให้ทหารรุ่นใหม่รับค่านิยม แบบแผนของทหารโดยสิ้นเชิงได้ เมื่อมีโอกาสดูทหารรุ่นใหม่อาจจะแสดงพฤติกรรมตามความเชื่อของตน ประการที่สอง การเปลี่ยนแปลงค่านิยม อาจจะเป็นแรงผลักดันและเหนี่ยวนำให้ทหารรุ่นใหม่ประพฤตินอกแบบแผน หรือ กระทำผิดวินัย ศีลธรรม จรรยาอันดีงามได้ ตัวอย่างอาจพบได้จากข่าวในหน้าหนังสือพิมพ์ ซึ่งเกิดขึ้นได้กับทุกวิชาชีพเช่นกัน เช่น ข่าวทหารชั้นผู้น้อย ถูกจับกุมในข้อหาพัวพันค้ายาบ้า ค้าอาวุธ ค้าของเถื่อน หรือเป็นมือปืนรับจ้างเป็นโจร นายทหารชั้นผู้ใหญ่ถูกจับข้อหาค้ายาเสพติดในต่างประเทศ หรือ ใช้อาวุธปืนทำร้ายร่างกายผู้ขับรถผ่านหน้าบ้านแต่ปีนแตรรถยนต์เสียงดัง เพราะนายทหารผู้นั้นจอดรถหน้าบ้านและเปิดประตูรถค้างไว้ ไม่มีผู้ใดทราบข้อเท็จจริงโดยสมบูรณ์ แต่เชื่อว่ามีส่วนที่เป็นจริงอยู่ไม่น้อย ตามที่ตามมาก็คือ จริยธรรมทหารเสื่อมทรามลงหรือไม่ เพราะเหตุใด ทหารตกอยู่ภายใต้อิทธิพลค่านิยมแบบทุนนิยม และสังคมบริโภคนิยมที่มุ่งความหรูหรา ฟุ้งเฟ้อ ทหารจึงมุ่งแสวงหาความอยู่รอดเพื่อความชุ่มเฟื่อย หรือเพื่อแก้ปัญหา ความยากจนจัดสน ด้วยการกระทำผิดกฎหมายเสียเอง จะมีวิธีการป้องกันและเสริมสร้างจริยธรรมอย่างไร เพื่อไม่ให้ทหารกระทำผิด

เมื่อหันกลับมามองพิจารณาเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในต่างประเทศ จะพบว่าทหารมีส่วนกระทำผิดที่ขัดกับศีลธรรม จรรยา และกฎหมายระหว่างประเทศมากมาย เช่น การค้ายาเสพติดในประเทศอเมริกาใต้ สงครามล้างเผ่าพันธุ์ตั้งแต่ สมัยนาซี จนถึงปัจจุบัน ที่เกิดในโครเอเชีย การขัดแย้งด้านเชื้อชาติในศรีลังกา การปราบปรามนักศึกษาที่ชุมนุมประท้วงในประเทศเพื่อนบ้าน ทุกเหตุการณ์ล้วนมีทหารเข้าไปเกี่ยวข้องทั้งสิ้น ตามที่ เกิดขึ้นคือ ทหารมีทหารจึงสั่งทหารประชาชนผู้ที่ไม่มียศได้ด้านการต่อสู้ ทหารได้ใช้ความระมัดระวังมากพอที่จะไม่ให้พลเรือนต้องบาดเจ็บล้ม

ตายเพราะการยิง การทิ้งระเบิดที่ผิดพลาดหรือไม่ เหตุการณ์เหล่านี้ทำให้เกิดความสงสัยว่า มีความผิดปกติเกิดขึ้นเกี่ยวกับจริยธรรม จรรยาบรรณทหาร

ในทุกวิชาชีพ ต่างพยายามสร้างกรอบ และกฎเกณฑ์ให้สมาชิกได้ยึดถือ และปฏิบัติตาม ทั้งนี้จะได้เป็นที่ยอมรับ ยกย่องจากสังคมและไม่เกิดความสับสนในการประพฤติปฏิบัติของผู้ประกอบอาชีพ แพทย์เป็นวิชาชีพที่ได้มีการกำหนดกรอบความประพฤติของผู้ประกอบอาชีพรับผิดชอบต่อการรักษาชีวิตของผู้ป่วยมานานมาก ซึ่งเรียกว่า จรรยาบรรณแพทย์ สำหรับทหารก็มีการกำหนดความประพฤติ เช่นเดียวกัน ซึ่งจะพบได้จากรูปของวินัย คำสอน ตราวิชาชีพยุทธและการฝึกหัดทหารให้รู้จักการต่อสู้ รักษาดีและยอมสละชีพเพื่อต่อสู้กับข้าศึก รดบไม่ยอมแพ้ หรือ ไม่ยอมเปิดเผยความลับทางทหาร ถ้าหากถูกจับเป็นเชลย แต่กฎเกณฑ์เหล่านี้มิได้ประมวลไว้เป็นจรรยาบรรณเผยแพร่เหมือนอย่างวิชาชีพแพทย์ ดังนั้นจึงเป็นสิ่งที่น่าสนใจศึกษาว่า ทหารมีการสอนจริยธรรม มีจรรยาบรรณหรือไม่ มีปัญหาในทางปฏิบัติอย่างไร ทหารคิดอย่างไรเกี่ยวกับจริยธรรม ทหารจะมีจริยธรรมด้วยหรือไม่ ในเมื่อการทำสงครามก็เพื่อชัยชนะเท่านั้น ถ้ามีแต่คำนึงถึงจริยธรรม จะทำอะไรได้ เล สับสน ชักช้า แล้วจะไปต่อสู้กับข้าศึกได้อย่างไร ถ้าข้าศึกไม่มีจริยธรรม ทหารควรจะ มีจริยธรรมด้วยหรือไม่ สิ่งเหล่านี้จึงเป็นประเด็นที่น่าสนใจ เพื่อหาคำตอบ

วัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะค้นคว้า ดังนี้

1. ทหารมีข้อกำหนดเรื่องจริยธรรมและจรรยาบรรณอย่างไร หรือไม่ อย่างไร
2. ทหารมีปัญหาการปฏิบัติตามจริยธรรม จรรยาบรรณอะไรบ้าง
3. ทหารควรกำหนด หรือปรับปรุงจรรยาบรรณทหารไว้ได้อย่างไร

วิธีการศึกษาวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษา

แบบสำรวจแบบไม่เจาะลึก โดยใช้แบบสอบถาม

เกิดขึ้น จากหนังสือ เอกสารราชการ และบทความที่นักวิชาการได้เสนอข้อคิดเห็น ข้อวิจารณ์ ข้อเสนอแนะทั้งในทางทฤษฎี และทางปฏิบัติ เกี่ยวกับจริยธรรมจรรยาบรรณทหารไทย และต่างประเทศ จากนั้นจึงทำการวิเคราะห์และจัดทำข้อเสนอแนะเกี่ยวกับจริยธรรม จรรยาบรรณของทหารไทย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับจริยธรรม จรรยาบรรณของทหารไทย และทหารต่างประเทศ
2. ได้ทราบปัญหาเกี่ยวกับจริยธรรม จรรยาบรรณ ทหารที่เกิดขึ้น และแนวโน้มในอนาคต
3. ได้แนวทางและข้อเสนอแนะในการดำเนินการเกี่ยวกับจริยธรรมทหาร
4. ใช้เป็นเอกสารสำหรับผู้ทรงคุณวุฒิวิพากษ์ วิจารณ์ และให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อการศึกษาวิจัยภาคสนาม เกี่ยวกับทัศนคติ และการประพฤติปฏิบัติของทหารเกี่ยวกับจริยธรรม และจรรยาบรรณทหาร รวมทั้งจริยธรรม จรรยาบรรณ ทหารที่ควรกำหนดให้ชัดเจน

โครงเรื่องของการนำเสนอ

ในการนำเสนอรายงานจะมีโครงเรื่องดังต่อไปนี้

1. บทที่ 1 บทนำ เป็นการนำเสนอความเป็นมา ความสำคัญของปัญหา วัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีการศึกษาวิจัย ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ
2. บทที่ 2 จริยธรรม จรรยาบรรณทหาร เป็นการอธิบายความหมายของคำว่า จริยธรรม จรรยาบรรณ และกรอบในการพิจารณาว่า ทหารเป็นวิชาชีพหรือไม่ อย่างไรก็ตาม เป็นการนำเสนอการสอนจริยธรรม จรรยาบรรณทหารไทยในอดีตและการเรียนการสอนศีลธรรม จรรยาของทหารไทยในปัจจุบัน และประเด็นที่อาจถือได้ว่าเป็นจริยธรรม จรรยาบรรณ ของทหารไทย

ในขณะที่เดียวกัน ก็จะนำเสนอ การเรียนการสอน จริยธรรม จรรยาบรรณของทหาร
สำหรับ ซึ่งประเทศไทยได้มีระบบการเรียนการสอนมาเกี่ยวข้องกับโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

3. บทที่ 3 ปัญหาด้านจริยธรรม จรรยาบรรณทหาร เป็นการนำเสนอเหตุการณ์
สถานการณ์ ที่ถือว่าเป็นสิ่งที่หมิ่นเหม่ หรือ ขัดกับจริยธรรม ศีลธรรม ซึ่งนายทหารที่ได้รับการสอน
การอบรมจริยธรรมมาอย่างดี ไม่น่ากระทำ

4. บทที่ 4 บทสรุปและข้อเสนอแนะ เป็นการสรุปผล และเสนอความเห็น ว่า ทหาร
ไทยควรกำหนดจริยธรรม อะไร เพื่อเป็นกรอบสำหรับการปฏิบัติ

บทที่ 2

จริยธรรม จรรยาบรรณทหาร

หัวใจสำคัญของทหารที่ดี คือ ความรักชาติ ความกล้าหาญเสียสละ ความจงรักภักดี ต่อแผ่นดิน ความมีระเบียบวินัย ภาพลักษณ์ทหารไทยได้รับการยกย่อง มีเกียรติและศักดิ์ศรีอันสูงส่งมาโดยตลอด ทหารไทยในอดีตรับยกย่องให้เป็นที่ยึดมั่นในความกล้าหาญและความซื่อสัตย์ของคนไทย และถือเป็นแบบอย่างที่ดี การที่ทหารไทยจะเป็นทหารของชาติที่ควรแก่การสรรเสริญได้ก็เพราะว่า ทหารไทยได้รับการหล่อหลอมให้มีคุณธรรมจริยธรรม ซึ่งจะเป็นกรอบความประพฤติที่ดี

ภาพลักษณ์ทหารไทยมีข้อที่พบเห็นอยู่บ้าง แต่ก็ยังไม่ส่งผลเสียต่อสังคมโดยรวม เช่น ภาพลักษณ์ว่า "เป็นทหารนับขบถ เป็นตำรวจนับ..." แสดงถึงภาพลักษณ์ว่า ทหารจะต้องตีบสู้รบ ซึ่งถือว่า เป็นสัญลักษณ์ของความเป็นถูกผู้ชายเต็มตัว แต่สะท้อนว่า ทหารส่วนหนึ่งตีบสู้รบ หรือ ตีบสู้รบ เป็นสมควร ปัจจุบันคำพูดสื่อเดี๋ยวนี้นั้นแทบจะหมดไปแล้ว นาน ๆ ปี จะมีข่าวเสียหยาอยู่บ้าง เช่น ทหารปะทะตำรวจ ทหารยกพวกไปล้อมโรงพักเพราะตำรวจจับพวก ทหารด้วยเกินไป หรือมีการชกต่อยกัน กรณีเช่นนี้เกิดขึ้นน้อยมาก แสดงถึงความมีระเบียบวินัย และความเข้มงวดของผู้บังคับบัญชา ที่ทำให้เกิดความเสียหายขึ้น

ภาพลักษณ์ของทหารที่เสียหายคือ กรณีที่ทหารใช้อำนาจและกำลังอาวุธเข้ามายุ่งเกี่ยวกับราชการและกิจการปกครองบ่อยครั้ง รวมทั้งการเข้ามาเล่นการเมือง โดยใช้อำนาจสนับสนุนและพื้นฐานทางการเมือง การกระทำเช่นนี้ ก่อให้เกิดความสงสัยไม่มั่นใจในทหาร การเมือง โดยเฉพาะข่าวการใช้อำนาจอิทธิพล ทหารคอร์รัปชันแสวงหาผลประโยชน์ทหารจึงเป็นเป้าหมายที่สื่อมวลชน นักการเมือง และนักวิชาการ วิพากษ์วิจารณ์มาโดยตลอด แต่ในปัจจุบัน ทหารได้ถอนตัวจากการเข้ามายุ่งเกี่ยวกับเมืองโดยตรง และเป็นทหารอาชีพแทนที่ ทหารไทยจึงมีภาพลักษณ์ดีขึ้นมาก และไม่ค่อยปรากฏว่ามีประเด็นปัญหาด้านจริยธรรมมาทักกล่าวถึงมากนัก

อันที่จริง การที่ทหารมายุ่งเกี่ยวกับราชการในหลาย ๆ ประเทศ ก็เพื่อความมั่นคง และรักษาปัญหาของชาติ แม้ว่าจะเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับประเทศ ซึ่งมีปัญหามากน้อยและรุนแรงต่าง

กัน แต่ก็ยังเป็นสิ่งที่สถาบันทหารถูกโจมตีตลอดมา ในแง่ความชอบธรรมทางจริยธรรม เมื่อมีการปฏิบัติยัดยัดจนกระทั่งบัดนี้ จะเป็นการจับกุมคุมขังผู้ปกครองประเทศเดิม การใช้อำนาจเผด็จการ การจัดการเนรเทศการเมืองฝ่ายตรงข้าม และการลงโทษโดยไม่ผ่านกระบวนการยุติธรรม ประเด็นสำคัญคือ เมื่อยัดยัดจนเกินไปแล้วก็จะเกิดแนวโน้มที่จะกินอำนาจให้ประชาชน แต่พยายามทำให้อยู่ในอำนาจให้นานที่สุด การกระทำเช่นนี้ เป็นสิ่งที่น่าตำหนิจากประเทศต่าง ๆ แต่ความจำเป็นที่จะต้องติดต่อกับการค้าต่อกัน ความต้องการที่จะรักษาผลประโยชน์ของชาติ การเคารพสิทธิที่จะไม่แทรกแซงกิจการภายใน และการที่ไม่ต้องการทำลายสัมพันธ์ภาพที่ดีให้เสื่อมคลาย ประเทศต่าง ๆ จึงผ่อนคลายการโจมตีสถาบันทหารไปเรื่อยเรื่อย ในช่วงสงครามเย็น สหรัฐอเมริกาก็สนับสนุนรัฐบาลทหาร แม้ว่าต่อมาจากการปฏิบัติ ทั้งนี้ เพื่อต่อสู้กับฝ่ายคอมมิวนิสต์

ปัญหาทางด้านจริยธรรมทหารเริ่มเกิดขึ้นมากในช่วงหลังสงครามเวียดนาม และหลังคดีวอเตอร์เกต คำถามเชิงจริยธรรมเกิดขึ้นคือว่า ประเทศมหาอำนาจมีควมชอบธรรมเพียงไรในการใช้กำลังโจมตีประเทศอื่น ๆ อันมีผลเสียกับประชาชนคือครีโอล บาดเจ็บล้มตายจำนวนมาก กรณีเหตุการณ์ที่มัตเต การที่ทหารสหรัฐยิงทิ้งระเบิดลง ขณะที่ถูกจับมัดมือจนถึงแก่ชีวิต เป็นภาพที่แสดงถึงความโหดร้าย เริ่มทั้งข่าวการกวาดล้างสังหารประชาชนทั้งหมู่บ้าน ในเขตอิทธิพลของคอมมิวนิสต์เพราะต้องสงสัยว่าเป็นสายลับพวกเวียดนาม สงครามนี้ก่อให้เกิดความสับสนและเกิดกระแสต่อต้านว่า ทหารทหารที่ฝึกอบรมมาอย่างดี จึงทำเช่นนั้นได้ ทหารสหรัฐแห่งสถาบันการศึกษาวิชาทหารที่ West Point เองก็ยังไม่อยากจะเชื่อว่าเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง บางคนอาจจะกล่าวหาว่าเป็นความกระหายเลือด บางคนอธิษฐานว่าเป็นความเครียดจากสภาวะการอยู่ในสภาพสงครามการสู้รบนานเกินไป ขณะเดียวกันภาพ และข่าวในหน้าหนังสือพิมพ์ แสดงถึงความโหดร้ายและน่ากลัว เช่น การใช้เครื่องบิน บี 52 ซึ่งระเบิดอย่างหนัก การใช้อาวุธระเบิดเพลิง และอาวุธที่มีอำนาจทำลายร้ายแรงมากขึ้น ผลที่เกิดขึ้น คือ ประชาชนผู้บริสุทธิ์ต้องบาดเจ็บล้มตาย หรือพิการ บาดเจ็บเรื้อรัง ทหารใช้อาวุธอย่างหนักทำให้ดินไม้ทั้งป่าเพื่อห้ามองเห็นจำพวกต่าง ๆ แต่ทำลายสภาพป่าและสิ่งแวดล้อม เรื่องเช่นนี้ก่อให้เกิดคำถามความถูกต้องชอบธรรมมากมาย จิตใจที่ติงามหาโยธาจนหมดสิ้น และนำไปสู่การต่อต้านในสหรัฐอเมริกา

ส่วนคดีอาชญากรรมที่เกิดขึ้นเหตุกรรมที่ประชาชนอธิบดีนิกรสัน มีส่วนรับรู้การลักลอบดักฟัง การวิจัย หรือการเลือกตั้งของพรรค Democrat คู่แข่งขัน ปรากฏว่ามีนักกฎหมายหลายคน เข้ามาเกี่ยวข้องด้วย ผลที่ตามมา คือ ความสงสัยเรื่องจริยธรรมในแง่กฎหมาย ประชาชนและ สื่อมวลชน เริ่มตั้งข้อสงสัยเกี่ยวกับความถูกต้อง สถาบันการศึกษาทางกฎหมาย และนัก นิติศาสตร์ วัตถุประสงค์การสัมมนา และวิเคราะห์ถึงความถูกต้องในแง่ของหลักนิติธรรม คุณธรรม และ จริยธรรม ความสนใจในหลักจริยธรรม จรรยาบรรณ จึงมีมากขึ้นในเวลาต่อมา

ทนายทนายคดีว่าทนายสหรัฐ ที่มาได้เข้าไปมีบทบาทเกี่ยวข้องกับต่างประเทศ ไม่ ต้องแสดงคุณสมบัติเฉพาะเพื่อรับผลประโยชน์ของประเทศ ไม่ต้องเป็นผู้รักษาสันติภาพ หรือเป็น ตัวแทนของประเทศที่จะต้องไปปะทะ แทรกแซง หรือระรานประเทศอื่น ทนายไทยมีระเบียบวินัยมีเกียรติ มีใจรวม และได้รับการยกย่องที่ดี ทนายไทยไม่มีปัญหาทางจริยธรรม คำว่าจริยธรรมแทบจะไม่มี การกล่าวถึงงานราชการทนาย จริยธรรม จรรยาบรรณทนาย จึงดูเป็นสิ่งแปลกใหม่ และไม่มี ความเข้าใจกันมากนัก

ความหมายของจริยธรรม จริยศาสตร์ และจรรยาบรรณ

ก่อนจะได้นำเรื่องพฤติกรรมจริยธรรม จรรยาบรรณ ควรจะได้ทำความเข้าใจในความ หมายของคำว่า จริยธรรม จริยศาสตร์ และจรรยาบรรณ ก่อน

๑. พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 อธิบายว่า "จริย" คือ ความประพฤติ หรือ หน้าที่ตามปกติ ส่วนคำว่า "ธรรม" คือ คุณความดี หลักประเพณีปฏิบัติทางศาสนา ความจริง ความยุติธรรม "จริยธรรม" จึงหมายถึงธรรมที่เป็นข้อประเพณีปฏิบัติ ศีลธรรม กฎ กติกา

๒. นิรุกติศาสตร์ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน

"จริยธรรม" คือ หลักความประพฤติตามคุณงามความดี หรือ วิชาที่ว่าด้วยจริยศาสตร์ เป็นวิชาที่ว่าด้วยคุณงามความดี วิถีชีวิตที่ดีงาม นิรุกติศาสตร์ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน

ได้ว่า สิ่งที่ดี ควรกระทำและสิ่งที่ไม่ดี ควรละเว้น¹

3. สิวลี ลิวิโล อธิบายว่า

"จริยธรรม" หมายถึง หลักความประพฤติที่มนุษย์ควรปฏิบัติ (ethical rule)

จริยธรรมจะตัดสินว่าเหตุการณ์หนึ่ง เป็นเรื่องควรทำหรือไม่ควรทำ เพราะเหตุใด²

"ศีลธรรม" (morality) หมายถึง หลักความประพฤติที่ดีงาม เป็นหลักของประพฤติที่มาจากหลักศาสนา³

4. บุระชัย เปี่ยมสมบูรณ์ อธิบายว่า

"จริยธรรม มีรากศัพท์จาก จริย (ความประพฤติ) กับ ธรรม (เกณฑ์) จริยธรรมจึงหมายถึง หลักการดำเนินชีวิตหรือการประพฤติปฏิบัติให้เกิดประโยชน์แก่ชีวิต ด้วยเหตุนี้ จริยธรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชีวิตจึงเรียกว่า ศุลยธรรม"⁴

5. พลรท บุญเทียม สาริมาณ อธิบายว่า

จริยธรรม คือ ความประพฤติที่ดีงาม หรือ ศุลยธรรมที่ควรประพฤติ⁵

6. ธีรวัธ ใจทวี (Thomas J. White) อธิบายว่า

จริยศาสตร์ เป็นสาขาหนึ่งของปรัชญา เป็นเรื่องการประพฤติปฏิบัติที่ดีงาม จริยศาสตร์ จะชี้เหตุผล หลักตรรกะแห่งความดี และ หลักการประพฤติปฏิบัติที่ดีงาม และค้นหาตอบ จริยธรรม (ethics หรือ ศีลธรรม) (ethics หรือ morals) มาจากคำว่า mores ซึ่งถึงสมัยกรีกโบราณ หมายถึง สิ่งที่ควรประพฤติปฏิบัติว่าการกระทำที่ถูกต้องจรรยาบรรณ หรือที่เรียกว่า กฎเกณฑ์ที่ดีงาม ซึ่งมีลักษณะทางจิตวิทยาเช่นนั้นหรือไม่ การกระทำอย่างมีศีลธรรม หรือที่เรียกว่า จริยธรรม หมายถึง การกระทำที่ดี และเขากำลังหาอย่างไร⁶

7. งามเลิศ รสเชนชัย (Maha Chai Nanglert) อธิบายว่า จริยศาสตร์ชั้นสูง หมายถึง

จริยศาสตร์ชั้นสูง อธิบายว่า

"จริยธรรม" (ethics) หมายถึง หลักการปฏิบัติที่ดีงามที่มนุษย์ควรประพฤติปฏิบัติ⁷

ซึ่งตั้งบนพื้นฐานของหน้าที่และคุณค่าของชีวิตมนุษย์ ซึ่งจริยธรรมจะพิจารณาว่า การปฏิบัติใด

เป็นเรื่องเกี่ยวกับความงาม ความดี ความดีงาม ความดีงาม ความดีงาม ความดีงาม ความดีงาม

ที่จะต้องทำอันสิ่งที่ดีงาม

"ศีลธรรม" (ethics) หมายถึง สิ่งที่ดีงาม และถูกต้องงานคุณลักษณะและการปฏิบัติ
อันนี้ เราใช้แทนคำจริยธรรมได้ แต่คำว่า "ศีลธรรม" ใช้กันมานานลักษณะที่เข้มงวด โดยเฉพาะ
เกี่ยวข้องกับศาสนา และเรื่องเพศ ส่วนจริยธรรม มีลักษณะเป็นกลาง ๆ มากกว่า

โดยสรุปแล้ว จริยธรรม คือ แบบแผนพฤติกรรมที่พึงปฏิบัติ แต่เมื่อกล่าวถึงวิชา
จริยศาสตร์ "จริยศาสตร์" ส่วนรวม ครอบคลุม หมายถึง กฎระเบียบ ข้อบังคับ แบบแผนพฤติกรรม
ที่ควรปฏิบัติของสังคมมนุษย์ โดยมุ่งหาวิชาชีพต่าง ๆ ปฏิบัติดี โดยที่มนุษย์เข้าเหตุผลแตก
ต่างกัน ทำให้เกิดความขัดแย้ง เราจึงศึกษาสิ่งที่ดีปฏิบัติเพื่อทำให้เกิดความสับสน และเพื่อเป็นแนว
ทางควบคุมพฤติกรรมปฏิบัติ ของมนุษย์รอบข้าง ชีพที่อยู่ในกรอบอันดีงาม แพทย์จึงเป็นวิชาชีพ
และ ศึกษานานา ภูมิศาสตร์ของสังคม จิตวิทยา จรรยาบรรณแพทย์

วิชา ศีลธรรมหรือจริยศาสตร์ code of ethics, code of conduct, sets of
principles, standard of conduct, นิวแมน และ บราวน์ (Newman and Brown)
กล่าวว่า "codes" ก็คือ ประมวลรวมกฎเกณฑ์ต่าง ๆ หรือข้อความเกี่ยวกับพฤติกรรมที่พึงปฏิบัติ
หรือที่พึงต้องการ"⁶ ดังนั้น code of ethics, code of conduct ก็คือ ประมวลจริยธรรม
หรือ ประมวลแบบแผนพฤติกรรมที่พึงปฏิบัติสำหรับวิชาชีพ

ปัจจุบันมีความพยายามจะกำหนดจรรยาบรรณสำหรับบุคคลอาชีพต่าง ๆ แม้ว่าจะไม่ใช่
วิชาชีพก็ตาม องค์การหลายแห่งกำหนดไว้บนนโยบายปรัชญาการดำเนินงานธุรกิจ หรือ หลักการ แทน
ที่จะใช้คำว่าจรรยาบรรณ ซึ่งมีความหมายแคบกว่า หลักการ

จริยธรรมและจรรยาบรรณทหาร

เมื่อกล่าวถึงจริยธรรมและจรรยาบรรณทหาร สิ่งแรกที่เกิดความสงสัยคือ ทหาร
ทหารต้องมี จรรยาบรรณ ทหารเป็นวิชาชีพหรือไม่

หลักเกณฑ์ของวิชาชีพ

การจะกำหนดว่าอาชีพใดเป็นวิชาชีพหรือไม่ จะต้องมีการพิจารณาจาก
โจเซฟ แอล. แมสซี (Joseph L. Massie) ได้สรุปประเด็นการพิจารณาไว้ดังนี้

1. จะต้องมียุทธศาสตร์ความรู้ที่เป็นระบบที่สูงขึ้น และจะต้องมีการศึกษาที่เข้มข้น
2. จะต้องวางทัศนคติการทดลองวิจัยข้อมูลข่าวสารลง จะต้องมีการค้นคว้าหา
ความศิคาหม่ ๆ
3. จะต้องเน้นการบริการผู้อื่น และมักจะสร้างจรรยาบรรณ (code of ethics)
ซึ่งกำหนดมาทั้งหวั่งสิ่งตอบแทนเป็นตัวเงินเพื่อเป็นแรงจูงใจอยู่บ้าง
4. การเข้าสู่วิชาชีพ มีข้อจำกัดด้านเรื่องมาตรฐาน ซึ่งสมาคมวิชาชีพและสมาชิกที่มี
การฝึกอบรม และทัศนคติอย่างเดียวกันต้องยอมรับ

แซมวาล พี. ฮันติงตัน (Samuel P. Huntington) ได้เสนอแนวความคิดเรื่อง
วิชาชีพ ว่าเป็นอาชีพที่มีลักษณะพิเศษ 3 ประการ คือ

1. ความเชี่ยวชาญ (expertise) ผู้ที่ประกอบอาชีพนี้จะต้องมีความชำนาญเฉพาะ
ทางและทักษะในสาขาใด ๆ คือ จะต้องมีความรู้ ความสามารถเฉพาะตัวสูงมาก
2. ความรับผิดชอบ (responsibility) ผู้ประกอบอาชีพนี้จะต้องรับผิดชอบต่อ
วิชาชีพ ความชำนาญ ำให้บริการสาธารณะ และรับผิดชอบต่อสังคม ผู้ประกอบวิชาชีพ
ผู้ประกอบวิชาชีพจะต้องมีความรับผิดชอบต่อสังคม ซึ่งหมายถึง จะต้องมีความรับผิดชอบต่อ
แต่ทักษะความรู้ ถ้าปราศจากความรู้ ก็ย่อมไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

3. ความเป็นหมู่คณะ (collective conscience) ผู้ประกอบวิชาชีพจะต้องมีความ
เป็นกลุ่มร่วมกัน และรู้ถึงหน้าที่ของตน ซึ่งหมายถึง จะต้องมีความรับผิดชอบต่อ
การฝึกอบรม และรับผิดชอบต่อสังคม

ฮันติงตัน (Huntington) มีความเห็นว่า ทหารถูกฝึกอบรมให้เป็นผู้นำการหลาย ๆ ด้าน จะพบตำแหน่ง วิศวกร แพทย์ นักบิน ผู้เชี่ยวชาญด้านงานบุคคล ผู้เชี่ยวชาญด้านข่าวกรอง ทักษะสำคัญของทหาร ฮาโรลด์ ลาซเวลล์ Harold Lasswell ใช้คำว่า "การจัดการเรื่องความรุนแรง" (the management of violence) คือ การจัดการคน อุปกรณ์อาวุธ การฝึกอบรม การวางแผน รวมทั้งการเข้าสู่รบและถอนตัว ขณะเดียวกัน ทหารก็รับผิดชอบต่อรัฐต่อสังคม และความมั่นคงทางทหาร การใช้กำลังก็อาศัยการสนับสนุนของสังคมการปฏิบัติงานของทหารไม่มุ่งหวังเพื่อเงิน เหมือนอาชีพอื่น ๆ ส่วนความเป็นหมู่คณะ ทหารถูกหล่อหลอมให้เป็นหน่วยสังคมเดียวกัน การเข้าสู่ความเป็นทหารก็ต้องผ่านการศึกษาศึกษาฝึกอบรม และการเคารพยกย่องผู้มียศตำแหน่งสูงกว่า ดังนั้นทหารจึงถือเป็นวิชาชีพ⁸

จริยธรรม จรรยาบรรณทหารไทย

ทหารไทยได้ทำหน้าที่ในการรักษาประเทศชาติมานานตั้งแต่ตั้งประเทศชาติขึ้น ทหารจึงเป็นสถาบันที่เก่าแก่ มั่นคง และเป็นหลักชัยให้กับประเทศมาโดยตลอด ทหารไทยจึงเป็นทหารของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทหารไทยได้สืบทอดจิตใจที่รักชาติ จงรักภักดีต่อมาตุภูมิ และเกิดขุนองค์พระมหากษัตริย์ยิ่งกว่าชีวิต

ทหารไทยมีความสำคัญต่อประเทศชาติ ทหารไทยจึงได้รับการสอนสั่ง และปลูกฝังเรื่องจริยธรรมอย่างดีและแน่นหนาเข้มข้นกว่าอาชีพอื่น ๆ การจะศึกษาว่าทหารไทยมีจริยธรรมจรรยาบรรณอะไร จำเป็นต้องพิจารณาดูว่า ทหารไทยได้รับการปลูกฝัง อบรมในเรื่องจริยธรรมอะไรบ้าง มีข้อบัญญัติ กฎเกณฑ์ แนวทางปฏิบัติอะไรบ้างที่ถือเป็นจรรยาบรรณทหารไทย ดังนั้น ในการศึกษาเรื่องนี้จะกล่าวถึง

1. ประวัติโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า โดยสังเขป เพื่อทราบประวัติความเป็นมาของสถาบันการศึกษาวิชาทหารชั้นสูงของไทย
2. การสอนจริยธรรม จรรยาบรรณ ในอดีต

3. การสอนจริยธรรม จรรยาบรรณ ในปัจจุบัน

1. ประวัติโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

การศึกษาอบรมนายทหารอย่างเป็นระบบเริ่มขึ้นเมื่อพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าฯ ทรงโปรดเกล้าฯ ให้สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าภาณุรังษีสว่างวงศ์กรมพระยาภาณุพันธุวงศ์วรเดช จัดตั้งโรงเรียนสอนวิชาสำหรับทหารบกเป็นครั้งแรก ชื่อ "ตะเคียนสดุด" ต่อมากรมยุทธนาธิการได้ตั้งข้อบังคับสำหรับโรงเรียนขึ้น เรียกว่า "บัญญัติโรงเรียนทหารสราญรมย์" จึงเปลี่ยนนามโรงเรียนเป็น "โรงเรียนทหารจุลจอมเกล้า" เสด็จพระราชดำเนินไปทรงกระทำพิธีเปิดเมื่อ 5 สิงหาคม 2430

ต่อมาวันที่ 6 ตุลาคม 2440 ได้รวมกิจการโรงเรียนทหารสราญรมย์ และกิจการโรงเรียนนายสิบเข้าด้วยกัน เป็น "โรงเรียนสอนวิชาทหารบก" พ.ศ. 2441 ขนานนามโรงเรียนใหม่ว่า "โรงเรียนทหารบก" ต่อมาเปลี่ยนชื่อเป็น "โรงเรียนนายร้อยทหารบก" เมื่อพ.ศ. 2446 และได้แยกเป็นสองโรงเรียน คือ โรงเรียนนายร้อยชั้นปฐม (ตั้งที่วังสราญรมย์) และโรงเรียนนายร้อยชั้นมัธยม ณ อาคารสร้างใหม่ ถนนราชดำเนินนอก

เมื่อกรมบัญชาการโรงเรียนนายร้อยทหารบก ได้เปลี่ยนชื่อเป็น กรมยุทธศึกษาทหารบก เมื่อ พ.ศ. 2452 โรงเรียนทั้งสองแห่งจึงเป็นหน่วยขึ้นตรงของกรมยุทธศึกษาทหารบก

ในปลายรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้มีพระราชดำริให้โรงเรียนนายร้อย สองแห่ง ไปตั้งอยู่ด้วยกัน ณ อาคารเรียน โรงเรียนวัดนิคม

ต่อมาราชการเห็นความสำคัญของการศึกษาวิชาทหารบก ได้มีพระราชดำริให้โรงเรียนนายร้อยทหารบกขึ้นเปิดการศึกษารุ่นแรก พ.ศ. 2453 ต่อมาในปี พ.ศ. 2454

การอบรมศีลธรรมจรรยาให้นักเรียนทหารมีมานานแล้ว พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว เมื่อครั้งทรงดำรงตำแหน่งผู้บังคับกองโรงเรียนนายร้อยชั้นปฐมนิเทศ "กฎรักษาเกียรติ หรือศีลรักษาศักดิ์" ไว้ ต่อมา นายพลตรี พระยารามรัตนรงค์ เจ้ากรมยุทธศึกษาทหารบก พบเข้างานภายหลัง จึงเล็งว่าผู้ที่มีโอกาสอบรมจรรยาของนักเรียนและผู้ปฏิบัติงานในกรมนี้ วิชาชีพหลักแห่งการอบรมจรรยา ตั้งแต่อดีตจน พุทธศักราช พ.ศ. 2469 เป็นต้นมา ซึ่งจะได้กล่าวถึงต่อไป

หนังสือ "แผนการสอนวิชาจรรยาในโรงเรียนนายร้อยทหารบก" ที่กรมยุทธศึกษาทหารบกจัดทำขึ้นในปี พ.ศ. 2470 แสดงว่าก่อนการเปลี่ยนแปลงการปกครองมีการสอนจริยธรรมกันเป็นแบบแผนเฉพาะกิจเฉพาะงาน หนังสือเล่มนี้ ส่วนหนึ่งจะเป็นการสอนหลักศาสนา แต่ส่วนที่เกี่ยวกับจรรยาบรรณทหาร คือ วิชาหน้าที่ 4 กล่าวถึงธรรมเกี่ยวกับหน้าที่ ในภาคที่ 4 นี้ ได้แบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ 1) หน้าที่ของพลเมือง 2) ความสัตย์สุจริต 3) รักษาศักดิ์แห่งตนและของคณะ 4) หลักของผู้มีหน้าที่ในราชการทหาร

แผนการสอนวิชาจรรยาในโรงเรียนนายร้อยทหารบก อาจสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้คือ

เริ่มต้นของภาคที่ 4 หนังสือเล่มนี้อธิบายว่า หน้าที่ ก็คือ กิจที่บุคคลต้องทำด้วยความรับผิดชอบ ตามฐานะของตน ซึ่งราชการมีหน้าที่จะต้องทำตามบังคับบัญชาและความประสงค์ของราชการ เพื่อประโยชน์สุขแก่ราชนคร ถิ่นบ้านประเทศประโยชน์ของชาติ ผู้ที่รับราชการจะต้องมีหลักแห่งความประพฤติ เพื่อความเป็นงานราชการสำเร็จสมบูรณ์แล้วราชการดังต่อไปนี้

ก. ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นผล จึง ต้องมีความเพียร ในกิจราชการที่ตนทำนั้น โดยมีความกล้าไม่ท้อถอย กล้าว่า จะต่อความอดทน

ข. ต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการได้ตามนิยามต ระกูลของธรรมเนียมและกฎข้อบังคับ ทั้งปวง อันเป็นระเบียบแบบแผนของราชการโดยพระองค์กรัตนบุรี

ค. ต้องเป็นผู้ที่มีความซื่อตรง ไม่ยอมให้ราชการเกิดมลทิน คือ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความ

ข้อสัจยสุจริตไม่อุทานจากอกคต ไม่ใช้หน้าที่และอำนาจทางราชการเป็นเครื่องหาประโยชน์ส่วนตัว

ฉ. ต้องเป็นผู้มีความสุจริต คือ มีความจงรักภักดี และกตัญญูทดแทนต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ยอมสละประโยชน์ส่วนตัว มอบกายถวายชีวิตเพื่อประโยชน์สุข แต่พระองค์ผู้เป็นประมุขแห่งชาติ

ง. ต้องประพฤติตนเป็นผู้ดี คือ ตั้งตนไว้ชอบ

จ. ต้องแสวงหาวิชาความรู้ให้กว้างขวางอยู่เสมอ

ฉ. ต้องฝึกฝนอบรมตนให้มีความรู้ความสามารถ มีไหวพริบรู้เท่าเหตุการณ์

ช. ต้องเป็นผู้หนักแน่น อดทนต่อความทุกข์ความขัดข้อง และอดทนต่อความแค้นเคืองเจ็บใจทั้งปวง

ซ. เป็นผู้ตั้งอยู่ในความไม่ประมาท คือ เป็นผู้ไม่เลินเล่อ สะเพร่า มักง่าย หลั่งไหลในการประพฤติตัว และประกอบกิจการ

ตอนที่ 1 หน้าที่พลเมือง ในตอนนี้ กล่าวถึงว่า คนทุกคนพึงทบทวนให้เป็นพลเมืองดี คือ ประกอบกิจอันเป็นหน้าที่ของพลเมือง ดังนี้คือ

ก. ต้องเป็นผู้มีความพากเพียรแสวงหาเครื่องเลี้ยงชีพของตน โดยชอบธรรม

ข. ต้องไม่ทำการเบียดเบียนผู้อื่น ด้วยกาย วาจา หรือแม้นคิดด้วยใจ

ค. ต้องเป็นผู้ปฏิบัติตามคำสั่งสอนในศาสนา ที่เป็นหลักจรรยาของประเทศ

ฉ. ต้องเป็นผู้ที่เชื่อฟัง ยำเกรง ต่อพระราชาเทอด กฎหมายของประเทศบ้านเมือง

ทุกเมื่อ

ง. ต้องเป็นผู้มีความสัตย์

จ. ต้องมีความสุจริต ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ผู้เป็นประมุขแห่งชาติ

ตอนที่ 2 ความสัตย์สุจริต ตอนนี้อธิบายความหมาย "ความสัตย์" แปลว่า ความจริง "สุจริต" ได้แก่ความประพฤติชอบ แต่มักใช้ 2 คำเรียกรวมกันว่า ความสัตย์สุจริต ผู้ตั้งอยู่ใน

ความสัตย์สุจริตต้องพูดความจริง รักษาบุญญาที่ดำไว้แก่ใคร ๆ ประพฤติเป็นธรรมานุบุคคลและ
ในกิจการ "ทหารที่ไม่มีความสัตย์สุจริตเป็นทหารที่ไร้ประโยชน์ ผู้ใดทาดังนี้ ผู้นั้นเชื่อว่าทำลายคา
สาบานของตน"

ตอนที่ 3 รักษาสักดิ์ ของตนและของคณะ ในตอนนี้อธิบายคำว่า "สักดิ์" แปลว่า
อำนาจ มี 2 ประเภทคือ 1) ราชสักดิ์ คือ อำนาจที่พระเจ้าแผ่นดินพระราชทานโดยฐานะ
เป็นราชบุรุษ ผู้รับราชการ เป็นคุณชาติที่ประจำอยู่กับยศ และตำแหน่ง เป็นสักดิ์ที่จะพึงมี เฉพาะ
ผู้มีความรู้และความสามารถ 2) เกียรติสักดิ์ คือ สักดิ์อันเกิดจากความประพฤติดี ประพฤติชอบ
ของบุคคล ไม่เลือกชั้นว่าสูงต่ำเพียงไร ทุกคนอาจได้รับด้วยกันทั้งสิ้น ถ้าเป็นคนประพฤติดี
ประพฤติชอบ ด้วยกาย วาจา ใจ

ตอนที่ 4 หลักของผู้นำที่ในราชการทหาร ในตอนนี้อธิบายว่าราชการทหารเป็น
หน้าที่รักษาความสงบและอิสรภาพของประเทศและชาติ ผู้ที่มีหน้าที่ในราชการทหาร จะต้อง
ประพฤติตนเป็นคนมีหลัก ทั้งในทางความประพฤติ ทั้งในทางใจ ทั้งในทางการงาน ทหารต้อง
เป็นคนองอาจ กล้าหาญ มีใจหนักแน่น และอดทนในหน้าที่ มีความซื่อสัตย์ จึงจะสมกับหน้าที่อัน
สำคัญ และสามารถรักษาหน้าที่อันสำคัญไว้สำเร็จประโยชน์แก่ประเทศชาติได้ เพราะฉะนั้นทหาร
พึงปฏิบัติตามหลักต่อไปนี้

ก. กฏรักษาเกียรติหรือศีลรักษาสักดิ์ (ระเบียบที่ระเบียบทางสมเด็จพะบกเกล้าเจ้า
อยู่หัว)

1. ไม่ทำการคดโกง เช่น ขมย หรือ ล่อลวง ปลอมแปลงชื่อเหล่านี้ เป็นต้น
2. ไม่ทำร้ายผู้ที่มีกำลังอ่อนแอ เช่น ผู้หญิง และเด็ก และไม่ทำร้ายผู้ที่ไม่มีความ

หรือป้องกันตนไม่ได้

3. ไม่ทำให้ผู้หนึ่งเสียชื่อ เช่น การจู้สาว หรือ ปล่อยให้เขาเสียตัวแล้วไม่ทำการ

สมรสกับเขา

4. ไม่กลับคำสัญญาที่ตนได้ให้ - รักษาคำพูดอยู่เสมอ

5. ไม่กล่าวความเท็จอย่างร้ายแรง เช่น กล่าวเท็จในราชการ

6. ไม่ลอบทำร้ายคนลับหลัง จะเป็นด้วยอาวุธ หรือ ด้วยการยุยง ส่อเสียด หรือ หาความใส่ความต่าง ๆ ก็ตาม

7. ไม่ทวนคำสาปแช่ง หรือ ทำผิดคำสั่งบน

8. ไม่ทำการทรยศต่อเพื่อน หรือคณะของตน หรือต่อชาติ และพระมหากษัตริย์
เช่น ขบถความลับของเพื่อน หรือ ของคณะของตนให้แก่ผู้อื่น เช่น คบคิดสมรู้กับราชศัตรู เป็นต้น

จ. ความองอาจกล้าหาญ

ความองอาจ หมายถึง กิริยา ท่าทางภายนอก ที่สุภาพ ผึ่งผาย ไม่สะทกสะท้านขม
เขา เจื่องหงอย หรือ เก้อเจิน

ความกล้าหาญ หมายถึง น้ำใจอันกล้ากล้าไม่ย่อต่ออุปสรรค และภัยอันตรายอัน
เป็นที่หวาดหวั่น ยอมเสียสละสิ่งต่าง ๆ เพื่อความเป็นธรรม และหน้าที่

ความกล้าหาญ มี 2 อย่าง คือ ความกล้าหาญในทางที่ผิด และความกล้าหาญใน
ทางที่ชอบ คือ กล้าทำในสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่ตนและผู้อื่น โดยเป็นผู้รักษาสัตย์ คิดถึงประโยชน์
ของมหาชน ไม่ปิดพลิ้วเลี้ยงที่ปากใบ หาแต่ที่ง่าย มีน้ำใจหนักแน่น มั่นคง เด็ดเดี่ยว ความกล้าหาญ
ควรเกิดจากน้ำใจอันแท้จริง โดยการศึกษาอบรมมาของตนไม่ใช่ว่ามีเครื่องข่มน้ำใจ เช่น สุราเมรัย

ค. ความมีใจหนักแน่น และอดทนต่อหน้าที่

เป็นเรื่องการฝึกหัด การข่มใจไม่ให้มีโทษ ความจนเดียวเข้าครอบงำใจและแสดง
กิริยาอาจารย์แรง การทำกิจการด้วยความวินิจฉัยเคราะห์และบากบั่นไม่ทอดอย หรือเคลือบแคลง
สงสัย ไม่ไว้ใจตนเองว่าจะทำกิจต่าง ๆ ให้สำเร็จลุล่วงได้ การรู้จักหน้าที่ของตน ไม่เพ้อหน่าย
ทอดอย ชะงัก รวนเร ดังนั้นพึงฝึกหัดอบรมให้มีใจหนักแน่น อดทนต่อหน้าที่ และมีความเข้มแข็งเบิก
บาน

พ. หน้าที่เฉพาะของทหาร

ทหารเป็นผู้ได้รับภาระที่ยิ่งใหญ่ ได้รับความไว้วางใจให้ทำหน้าที่รักษาชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ทหารจึงต้องระมัดระวังประพฤติดน แต่ในทางที่ดี ทั้งในทางส่วนตัว และทางหน้าที่ราชการทหาร ดังหัวข้อต่อไปนี้ คือ

ก. ทหารทุกคนต้องพยายามกระทำหน้าที่ของตนโดยเต็มใจและโดยความซื่อสัตย์

ข. คำสั่งและข้อบังคับของพล ทหารต้องระลึกถึงอยู่เสมอ และต้องพยายามกระทำตามที่ตนสามารถทำได้โดยเคร่งครัด คือ

1) ต้องเตรียมตัวพร้อมที่จะรับใช้ทุกเมื่อ โดยไม่ต้องนึกถึงชีวิต หรือญาติมิตร ทรัพย์สินสมบัติใด ๆ เลย

2) ต้องจงใจอดทน กล้าหาญเสมอ ไม่ว่าในราชการใดทั้งสิ้น

3) ต้องฟังคำสั่งบังคับบัญชาของทางราชการ และเชื่อถือผู้มีอำนาจบังคับบัญชาของตน

4) ต้องไม่เบียดเบียน และไม่ดื้อแพ่งต่อหน้าที่ราชการ เมื่อจะทำการสิ่งใด ต้องทำโดยน้ำใจสุจริต และทำไปโดยเต็มความสามารถของตน ไม่ท้อแท้หรือหลังหลอก และทั้งต้องไม่เห็นแก่ญาติมิตร หรือนึกถึงประโยชน์ของตนยิ่งกว่าประโยชน์ของประเทศและชาติ

5) ต้องซื่อตรงต่อเพื่อน รักษาความสามัคคี และมีความรอบอุ้มอารีแก่เพื่อนทหารด้วยกัน

6) ประพฤติตนเป็นคนดี ทั้งในเวลาราชการและนอกราชการ อย่างทำความเสียหายให้เกิดขึ้น แก่กรมกองทหารที่ตนสังกัดและกองทัพไทย

ค. ทหารทุกคนต้องถือว่าตนเป็นหน้าที่ของชาติ จึงจะต้องจดจำพระราชกำหนดกฎหมาย และกฎข้อบังคับทุกอย่าง และปฏิบัติตามโดยเคร่งครัด เพราะเมื่อทำผิดแล้วจะแก้ตัวว่าไม่ทราบมีไม่ได้เลย

ฆ. ไม่ว่ากิจการใด ๆ ทั้งหมดในราชการทหารเป็นสิ่งที่ไม่ควรจะไว้แก่พรหลายใบ
ทหารทุกคนต้องเก็บเป็นความลับ ไม่พูดให้คนอื่นรู้ และต้องไม่ส่งข่าวแก่ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ ใน
เรื่องเกี่ยวกับราชการเป็นอันขาด

ทหารต้องไม่เป็นคนปากส่วาง และพูดพล่าม ชอบเล่าข่าวลือ และนินทา ตีเตียนคน
ทหารควรหัดเป็นผู้ที่พูดแต่ในกิจธุระของตน และในสิ่งที่จำเป็นประโยชน์

ง. ทหารต้องเป็นผู้ที่อ่อนโยน และสุภาพ พร้อมทั้งกิริยาวาจา และอัธยาศัย ไม่
แสดงกิริยาวาจาเย่อหยิ่ง หรือดูหมิ่นผู้อื่น

จ. ทหารต้องหาความเคารพต่อผู้ใหญ่ และต้องมีความกล้าเกรง ด้วยความจริงใจ
การแสดงความเคารพแก่กันและกันในระหว่างทหาร เป็นวินัยอันสำคัญยิ่ง

ฉ. ทหารต้องแต่งตัวตามแบบทหารโดยเรียบร้อย และรักษาความสะอาดแห่ง
เครื่องแต่งกายและร่างกายอยู่เสมอ

ช. ทหารต้องประพฤติตนดังต่อไปนี้ด้วย คือ

- 1) รักษาตนให้เป็นคนปลอดภัยจากหนี้สิน
- 2) ไม่รับจากทหารอื่น
- 3) ไม่รับจากการดื่มสุรา
- 4) ไม่รับจากการเล่นเร่
- 5) ไม่รับสินบน ไม่เป็นคนขึ้นใจกับยศ
- 6) ต้องไม่ประชุมกันตีเตียนราชการทหาร และคำสั่งของผู้มีอำนาจบังคับบัญชา

จนวิมลพลา

- 7) ต้องไม่คบหาประเวณีกับหญิงนอกวิมลพลา

อื่น ในราชการทัพศึก ทหารจะใช้อาวุธประหัตประหารได้เฉพาะแก่ข้าศึกที่ถืออาวุธเท่านั้น

8) ทหารต้องไม่เข้าสโมสร หรือ พรรคพวกใด ๆ ที่มีความประสงค์จะจัดการบ้านเมือง หรือเป็นอภัยตามกฎหมายเป็นอันขาด

9) เมื่อทหารทราบข้อความใด ๆ ที่จะเป็นการเสื่อมเสีย พระบรมเดชานุภาพ ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว หรือ ที่เป็นการกระทำของผู้ติดต่อกับราชศัตรู อันจักนำมาซึ่งความเสียหายแก่ชาติและกองทัพบก ต้องรีบรายงานให้ผู้บังคับบัญชาความนั้นรายงานต่อไปตามลำดับชั้น¹²

จากข้อความแนวการสอนวิชาจรรยาข้างต้น จะเห็นว่าทหารไทยได้รับการปลูกฝังศีลธรรม จรรยาอย่างดี ย่อมมีโอกาสเป็นทหารที่ดี ของชาติได้ เมื่อเวลาผ่านไป แนวการสอนจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนไปให้ทันสมัย งานพิเศษของผู้เขียน เห็นว่า เนื้อหาสาระหรือประเด็นหลักเกือบทั้งหมดยังคงใช้ได้กับปัจจุบัน อาจจะกล่าวได้ว่าจริยธรรม จรรยาบรรณทหาร แทบจะไม่มีอะไรต้องเปลี่ยนแปลง นอกจากการเพิ่มเติมข้อความบางข้อ เมื่อมีความจำเป็นต้องเพิ่มขึ้น ให้เข้ากับภาวะปัจจุบัน รวมทั้งการปรับวิธีการอธิบาย การนำเสนอและตัวอย่าง อย่างไรก็ตาม การสอนจรรยาทหาร อาจลดความสำคัญลง ด้วยเหตุที่ทหารไทยมีศีลธรรม จรรยาที่ดี ผู้ใหญ่มองเห็นว่ามีความจำเป็นน้อยลง หรืออาจเป็นไปได้ว่า จากเหตุการณ์ทางการเมืองของไทยที่มีการเปลี่ยนแปลงการปกครอง และการรัฐประหารบ่อยครั้ง ทำให้การสอนจรรยาดังกล่าวยุ่งยากจึงต้องปรับปรุงการสอนวิชาจรรยาใหม่

3. การสอนจริยธรรม จรรยาบรรณในปัจจุบัน

ระบบการศึกษาปัจจุบัน นักเรียน จะต้องผ่านการศึกษารองเรียนเตรียมทหาร 2 ปีก่อนจะเริ่มต้นชีวิตทหาร การถูกฝึกฝน ระเบียบวินัย การเชื่อฟังคำสั่งผู้บังคับบัญชา การสวดมนต์ การปฏิบัติตามธรรมเนียมและคำนิยมทหาร จึงตกเป็นภาระอยู่ที่โรงเรียนเตรียมทหาร โดยที่การเรียนการสอน ณ โรงเรียนเตรียมทหาร ฝึกฝนเท่ากับชั้นเรียน ม.5-6 ของกระทรวงศึกษาธิการ ดังนั้นในการเรียนการสอนวิชาศีลธรรม จรรยาบรรณ โรงเรียนเตรียม

ทหารจึงได้นำเอาเนื้อหาหลักสูตรพระพุทธศาสนา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พ.ศ. 2524 (ฉบับปรับปรุง 2533) ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ มาเป็นแนวในการสอนวิชาพระพุทธศาสนา ซึ่งเป็นวิชาสังคมศึกษา ส.013 และ ส.014 ในทางปฏิบัติคณาจารย์โรงเรียนเตรียมทหารได้ปรับหลักสูตรการสอน ให้สอดคล้องกับความต้องการของเหล่าทัพ โดยการสอนเน้นว่าให้ตรงกับคุณสมบัติของนายทหาร นายตำรวจที่ขาดต้องการ จากเอกสารการสอนวิชาพระพุทธศาสนา ของกองวิชาสังคมศาสตร์ ส่วนการศึกษาโรงเรียนเตรียมทหาร เรียบเรียงโดย อ.สมโพธิ ผลเต็ม พบว่าเนื้อหาส่วนหนึ่งจะเน้นด้านการประพฤติปฏิบัติ เช่น ความรับผิดชอบ คุณสมบัติผู้นำ ความสัตย์สุจริต จันทิธรรม กตัญญูทศเวที ระบบเกียรติศักดิ์ และอัญเชิญ "กฎรักษาเกียรติ หรือศีลรักษาสัตย์" พระนิพนธ์ของพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวมารวมไว้ด้วย¹³ โดยลักษณะเช่นนี้ จึงเป็นการสอนจริยธรรม หรือความประพฤติอันพึงปฏิบัติกันเอง แต่ไม่ได้ชี้คำว่าจริยธรรม หรือ การสอนจรรยา ดังเช่นที่มีมาแต่เดิม

มีข้อสังเกตว่า ตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ กำหนดให้มีการสอนรวม 36 คาบ แต่โรงเรียนเตรียมทหารมีเวลาเรียนไม่เกิน 15 ชั่วโมง เท่ากับว่าเป็นการลดลงครึ่งหนึ่ง คือ เรียนสัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง เพียง 1 ภาคการศึกษา สำหรับนักเรียนเตรียมทหารปีที่ 1 และปีที่ 2 นอกเหนือจากนี้ ในการสอนวิชาสังคมศาสตร์อื่น ๆ เช่นประวัติศาสตร์ อาจารย์โรงเรียนเตรียมทหาร ได้สอดแทรกข้อคิดหลักจริยธรรมให้นักเรียนได้อภิปรายเช่นกัน

ในการปลูกฝังหลักศีลธรรม จริยธรรม โรงเรียนเตรียมทหารได้เน้นการฝึกฝนให้นักเรียน รู้จักระเบียบวินัย ความจงรักภักดี รักเมรีชาติ ความกล้าหาญ ความเคร่งครัดในเครื่องแบบ การแต่งกาย การตรงต่อเวลา ฯลฯ โรงเรียนเตรียมทหารได้กำหนดให้มีกรรมนักเรียนทำหน้าที่เนืองนิตย์อยู่ตลอดเวลา คือ ทำการฝึกหัดวิชาทหาร ตั้งแต่นักเรียนเริ่มเข้าศึกษา การจัดแบ่งนักเรียนเป็นกองร้อย กองพัน หมู่ และฝึกแถว มีเวลาให้นักเรียนได้รวมแฉ่งแฉียง มีรวมกองพัน มีรวมกองร้อย มีรวมกองพันหมู่คณะ ผู้ที่มีรวมสมรรถนะสูงจะถูกลำเลียงให้เป็นหัวหน้าตอนแรก ๆ ก็เป็นกองร้อย ต่อมาเป็นผู้บังคับกองร้อย กองพัน กองพล และเป็นผู้บังคับกองพัน กองพล เป็นการพัฒนาการปลูกฝังค่านิยมทหาร ให้แก่นักเรียนทหารรุ่นต่อ ๆ มา และเป็นพื้นฐานสู่การรับราชการ จึงเป็นนักเรียนนายร้อยของ 3 เหล่าทัพ และ

ตาราง

โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าได้ให้ความสำคัญในการฝึกอบรมให้แก่นายทหาร
ที่ดีมีคุณธรรมเช่นกัน จะเห็นได้จากคำสั่งกองทัพบกที่ 237/2534 เรื่องนโยบายการศึกษาของกอง
ทัพบก พ.ศ. 2535-2538 ในข้อ 4.2.1.1 ให้โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ให้การศึกษา
อบรมแก่นักเรียนนายร้อยเพื่อให้เป็นนายทหารชั้นสัญญาบัตรและกองทัพบกที่มีคุณลักษณะ "เป็นผู้นำ
ที่มีคุณธรรม ซื่อสัตย์ สุจริต มีความรับผิดชอบสูง"¹⁴ เพื่อดำเนินการตามคำสั่งดังกล่าวในการจัด
การศึกษารองเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าจึงกำหนดกรอบการศึกษาเป็น 3 ด้าน คือ

1) จริยศึกษา เป็นกระบวนการจัดวางจิตวิญญาณของบุคลากร ควบคุมปลูกฝัง ความประพฤติ
อันดีงาม และสร้างคุณลักษณะ-ความเป็นผู้นำ 2) พลศึกษา เป็นการฝึกฝนประสิทธิภาพทางกาย
ความเข้มแข็งอดทน 3) พุทธิศึกษา เป็นการเสริมความรู้ทางวิชาการ ให้มีการปฏิบัติงาน
ในห้องทดลอง¹⁵ การจัดการศึกษาตามคำสั่งดังกล่าวจึงเชื่อได้ว่านักเรียนนายร้อยได้รับการอบรม
ด้านศีลธรรมคุณธรรมที่ดี

โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าได้ปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาโดยนำหลักสูตรของ
โรงเรียนนายร้อยเวสท์ ปอยท์ มาใช้เมื่อปี พ.ศ. 2491 พ.อ.รังสิต สุภเวชย์ เขียนบทความ
เรื่อง ระบบเกียรติศักดิ์ของนักเรียนนายร้อย ในวารสาร *โรงเรียนนายร้อย* เล่ม 55 ตอน 1 สค.-กย.
2534 กล่าวว่าโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าใช้ระบบเกียรติศักดิ์มาใช้เช่นกัน แต่ใน
ทางปฏิบัติให้เป็นรูปธรรมนั้น ประเมินค่าว่าได้ผลเพียง 50 เปอร์เซ็นต์ เพราะขาดเครื่องมือที่จะ
เอาจริงเอาจังเพื่อให้เป็นรูปธรรม สามารถวัดแต่พูด สอนหลักการ แต่ผู้ผ่านเข้ามามีคอยจะมีการลง
โทษกันอย่างจริงจัง ในปี พ.ศ. 2534 ผู้บัญชาการโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าฯ ได้สนอง
ตอบนโยบายผู้บัญชาการทหารบก ซึ่งคำสั่งการเมื่อ 23 กรกฎาคม 2533 ว่าต้องการให้กำลังพล
ทุกคน ปฏิบัติหน้าที่อย่างมีเกียรติศักดิ์ศรี คุณธรรม จิตตวิริยะ เมตตาธรรม ซื่อสัตย์สุจริต ฯลฯ จึงได้
กำหนดเป็นนโยบายที่จะปลูกฝังคุณลักษณะดังกล่าวไว้แก่ทหารบก ทหารเรือ นักเรียนนายร้อย จะ
ต้องปฏิบัติตามอย่างสุภาพบุรุษ และให้ถือว่าการ "ศึกษาฝึกหัดให้เข้ากันได้กับคำสั่งที่จะต้องปลูกฝัง" นั้น

เรียนนายร้อยทุกคนมีประจำตัว ระบบเกียรติศักดิ์แต่เดิมมีการกำหนดระเบียบปฏิบัติว่า นักเรียนนายร้อยจะต้องธำรงไว้ซึ่งเกียรติศักดิ์ของทหาร โดยประพฤติตนเป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีหิริโรตัมปะ ฯลฯ หากผู้ใดล่วงละเมิด จะต้องได้รับการพิจารณาโทษ หรืออาจให้ออกเสียจากความเป็นนักเรียนนายร้อย ต่อมาได้ออกระเบียบว่าด้วยระบบเกียรติศักดิ์ของนักเรียนนายร้อย พ.ศ. 2532 ซึ่งกำหนดว่า 1) ต้องไม่กล่าวคำเท็จ 2) ต้องไม่ทุจริต 3) ต้องไม่ลักขโมย 4) ต้องไม่เพิกเฉยต่อการรายงานการปฏิบัติตามข้อ 1, 2, 3 ข้างต้นของนักเรียนนายร้อยผู้อื่นเมื่อมีผู้กระทำผิด จะต้องรายงานต่อประธานศาลเกียรติศักดิ์เพื่อพิจารณาตัดสิน ศาลเกียรติศักดิ์ประกอบด้วย กรรมการถาวร 15 นาย โดยมี นชน. เป็นที่ปรึกษา ศาลเกียรติศักดิ์เปิดศาลครั้งแรก เมื่อ 8 สิงหาคม 2534 ถ้าหากศาลเกียรติศักดิ์พิจารณาว่าผิดจริงจะเสนอผลการพิจารณาต่อ ผบ.รร.จปร. ถ้าเห็นพ้องกับการตัดสิน นักเรียนจะถูกดำเนินการให้ออกจากความเป็นนักเรียนนายร้อย ระบบเกียรติศักดิ์นี้ย่อมทำให้นักเรียนนายร้อยทุกคนเป็นสุภาพบุรุษ มีเกียรติ มีศักดิ์ศรี มีคุณธรรม ยึดมั่นในความซื่อสัตย์ สุจริต บริสุทธิ์ ยุติธรรม อย่างแท้จริง¹⁶ การออกระเบียบว่าด้วยระบบเกียรติศักดิ์ พ.ศ. 2532 เป็นจุดเริ่มต้นของการดำเนินการให้นักเรียนนายร้อยมีคุณธรรม จริยธรรม อย่างเต็มเปี่ยม

แม้ว่ากองทัพต้องการให้ทหารเป็นผู้มีเกียรติ มีคุณธรรม แต่จะพบว่าไม่มีการใช้คำว่า "จริยธรรม" หรือ "จรรยาบรรณทหาร" แต่จะกล่าวถึงคุณลักษณะของผู้นำ หรือ ลักษณะของนายทหารที่ดี ผู้เขียนมีความเห็นว่าสิ่งเหล่านี้คือ สิ่งบ่งชี้ถึงพฤติกรรมหรือเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมที่ต้องการ อีกนัยหนึ่งก็คือ จริยธรรมนั่นเอง ดังนั้นการศึกษาจริยธรรมทหาร จึงต้องพิจารณาที่คุณลักษณะผู้นำ คำขวัญ หลักการนโยบาย และพระบรมราโชวาท ที่เหล่าทหารได้ยึดถือสืบต่อกันมา ซึ่งจะได้กล่าวโดยสังเขป คือ

1. **ค่านิยมของทหาร**¹⁷ ค่านิยมนั้น เป็นสิ่งที่มีความหมายอย่างยิ่งต่อทหาร เพราะเป็นสิ่งที่แสดงถึงความผูกพันกับชีวิตทหารทั้งร่างกายและจิตวิญญาณ ข้อความในค่านิยมหลายข้อได้กล่าวถึงสิ่งที่จะถือว่าเป็นจริยธรรม จรรยาบรรณของทหารได้ชัดเจน คือ (นายทหารผู้กล้าหาญ)

1. จักยอมตายเพื่ออิสรภาพ และความสงบแห่งประเทศชาติ
2. จักเชื่อถือผู้บังคับบัญชา และปฏิบัติตามคำสั่งโดยเคร่งครัด
3. จักไม่แพร่พรหมความลับของราชการทหารโดยเด็ดขาด

2. **เอกลักษณ์ของวีรชน** หนังสือในโอกาสครบรอบ 105 ปี สิงหาคม 2535 ของโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ได้กล่าวถึงเอกลักษณ์ของวีรชนไว้ 7 ข้อ ดังนี้

1. ความรักชาติ
2. ความจงรักภักดี
3. ความกตัญญู
4. ความซื่อตรง
5. ความเสียสละ
6. ความกล้าหาญ
7. ความสามัคคี

3. **ค่าของหน่วยทหาร** หนังสือคู่มือนายทหารของสำนักงานฝ่ายเสนาธิการประจำผู้บัญชาการทหารสูงสุดได้กล่าวถึงปัจจัยในการพิจารณาค่าของหน่วยทหาร ซึ่งสรุปได้ดังนี้คือ

- 1) กำลังใจของทหาร
- 2) ความรักชาติบ้านเมือง
- 3) วินัย
- 4) ความรู้ว่างใจ
- 5) ความตั้งใจปฏิบัติหน้าที่
- 6) การมีละทิ้งที่มั่น
- 7) รู้จักหน้าที่ประจำอยู่ตามตำแหน่ง

8. ออกจากหน่วยบัญชาหลังมาได้
9. ซ้ำศึกซ้ำตี การเคลื่อนที่ถอยหลังกระทำไม่ได้
10. ห้ามติดต่อกับข้าศึก
11. ถ้าหากถูกจับ ห้ามยอมตอบปัญหา

4. **คุณลักษณะผู้นำ** ศูนย์การทหารราบ บราณบุรี¹⁹ ได้จัดทำหนังสือ "คู่มือผู้นำ ทหารราบ" จัดพิมพ์ถึงคุณลักษณะผู้นำ ไว้ 14 ประการคือ

- 1) การวางท่าทาง หรือลักษณะท่าทาง (Bearing)
- 2) ความกล้าหาญ (Courage) ทั้งทางกายและทางจิตใจ
- 3) ความเด็ดขาด (Decisiveness) การตกลงใจอย่างทันที่ มั่นคง
- 4) ความเป็นผู้เชื่อถือได้ (Dependability) เชื่อมั่นว่าปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม
- 5) ความอดทน (Endurance) ความเข้มแข็งที่จะเป็นหยัดกับความเจ็บปวด ความเหนื่อยยาก
- 6) ความกระตือรือร้น (Enthusiasm) ความสนใจอย่างจริงจัง เต็มใจ
- 7) ความริเริ่ม (Initiative) พิจารณารับมืออะไร ควรกระทำ จะเริ่มปฏิบัติอย่างไร
- 8) ความซื่อสัตย์ (Integrity) คุณนิสัยที่พูดที่ควร ควรประพฤติกันพูดต้องไว้ใจไว้ใจจริง
- 9) วิจารณญาณ (Judgement) คุณวินิจฉัย การตกลงใจกันพูดต้อง
- 10) ความสุวิชาญ (Judgement) ความไม่ลำเอียง มีอคติ
- 11) ความรู้ (Knowledge) สิ่งที่เขาทำได้หรือเขาควรจะทำหรือควรทำหรือไม่
- 12) ความจริงใจ (Sincerity) ความซื่อสัตย์มั่นคงต่อผู้อื่นและต่อ
- 13) ความรู้เท่าทันบุคคล (Insight) ความสามารถที่จะมองคนในจิตใจและจิตใจ

14) ความไม่เห็นแก่ตัว (Unselfishness) ไม่หาความก้าวหน้าความสะดวกสบาย
ให้แก่ตน รอคอยทำให้ผู้อื่นดีละ คือจรรีอน

5. คุณสมบัติของนายทหาร นายตำรวจที่ชาติต้องการ²⁰ ได้มีการพิจารณากำหนด
คุณสมบัติของนายทหาร นายตำรวจที่ชาติต้องการประกอบด้วยคุณสมบัติ 4 ประการคือ 1) ทาง
ร่างกาย 2) ทางอุปนิสัยและคุณธรรม 3) ทางสติปัญญา 4) ทางอารมณ์ (เกี่ยวกับคุณธรรม)
จะนำข้อ 2) และข้อ 4) ที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรม มาสรุปไว้คือ

ข้อ 2. ทางอุปนิสัยและคุณธรรม

- 1) รักชาติ ศาสนา ชาติไทย
- 2) มีวินัย
- 3) มีน้ำใจนักกีฬา
- 4) มีความเชื่อมั่นในตนเอง
- 5) มีขวัญกำลังใจดี
- 6) มีความกล้าหาญ เด็ดเดี่ยว และเป็นนักสู้
- 7) ตรงต่อเวลา
- 8) มีความซื่อสัตย์
- 9) รักษาเกียรติยศ
- 10) มีความอดทน
- 11) มีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น
- 12) รักหมู่คณะ สามัคคี
- 13) ระวังระไวและ ระคือรือสับ
- 14) เสียสละ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ตัว
- 15) ถนอมเงินรักและ อดออม
- 16) มีความรับผิดชอบ

- 17) ไม่มีวเมานอบายมุข
- 18) มีความยุติธรรม
- 19) เป็นคนช่างสังเกต
- 20) ไม่ข้องติดในความสะกดกลาย
- 21) มีพรหมวิหาร 4 (เมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา)
- 22) รู้จักใช้หลักธรรม ให้เหมาะสมกับกาลเทศะฐานะหน้าที่บุคคล

ข้อ 4. ทางอารมณ์ (เกี่ยวกับคุณธรรม)

- 1) มีความหนักแน่น และสม่ำเสมอ
- 2) มีอารมณ์มั่นคง สามารถเผชิญความเปลี่ยนแปลงหรือกดดันทางอารมณ์ได้
- 3) มีสติควบคุมอารมณ์ได้ ไม่ลุแก่อำนาจ
- 4) สามารถอยู่ตามลำพัง และปรับตัวให้อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้
- 5) มีอารมณ์ขัน และแสดงออกถูกกาลเทศะ
- 6) มีจิตสงบและแจ่มใส
- 7) มีความตั้งใจในการทำงานอย่างเต็มความสามารถ
- 8) มีสมาธิ

6. จริยธรรมของผู้นำหน่วย พลรท บุญเยี่ยม สาริมาน²¹ ได้สรุปคุณธรรมจริย-
ธรรมของทหาร ไว้ดังนี้คือ

คุณธรรมขั้นพื้นฐานของทหารอาชีพ

- 1) การรักษาความลับ
- 2) การรู้จักข่มใจตนเอง การควบคุมตนเอง
- 3) อดทนอดกลั้นต่อความทุกข์ยาก

4) การรู้จักเสียสละประโยชน์ส่วนน้อยเพื่อประโยชน์ส่วนใหญ่ของบ้านเมือง

จริยธรรมของผู้บังคับบัญชา

- 1) มีความซื่อสัตย์
- 2) มีความหนักแน่น
- 3) มีความกล้าหาญต่อผู้ใต้บังคับบัญชา
- 4) อดทน
- 5) ซื่อสัตย์ ซื่อตรง
- 6) งาม จ้าผู้
- 7) งามมืออารมณ์ดี
- 8) ช่วยส่งเสริมและช่วยเหลือผู้ใต้บังคับบัญชาให้ก้าวหน้า

หลักจริยธรรมของทหารบก

- 1) ซื่อตรงต่อกองทัพ
- 2) ซื่อตรงต่อหน่วย
- 3) มีความรับผิดชอบต่อนั้น
- 4) ปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม

หลักราชการของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว (เกี่ยวกับจริยธรรมมี 5

ข้อ) คือ

- 1) ความเพียร
- 2) ความซื่อตรงต่อหน้าที่
- 3) ความรู้จักผ่อนผัน

- 4) ตั้งตนไว้หน้าชอบ
- 5) ความยอมเสียสละตนเพื่อประโยชน์ต่อคนส่วนมากคือ มีความจงรักภักดีต่อชาติบ้านเมือง

สรุปวิทยานิพนธ์ จรรยาบรรณทหารไทย

กองทัพอากาศไทย ยศทหารที่ตรี มีความรู้ ความสามารถ และคุณธรรมเพื่อทำหน้าที่
ป้องกันอธิปไตยและรักษาชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ไว้ให้มั่นคงไว้ประชาชนได้อยู่โดยความ
สงบสุข นายทหารโดยจึงว่าดีมีคุณรอบร้อม สังก่อนหลักธรรม ศีลธรรม คุณธรรม และบิณฑนวินัย
คุณเมตตาดี และหนัก ใจนอติดีมีกรสอนให้ทหารรู้จรรยาบรรณและการวางตนให้เหมาะสม แต่
ในกรศึกษาของนักเรียนนยรือกรใจจับัน ว่าได้ใช้จกรรยา หรือจริยธรรมเหมือนนอดีตเมื่อปี
พ.ศ. 2470 การสอนจะขึ้นการปฏิบัติและการฝึกหัด คำว่า "จริยธรรม" ปรากฏในการสอน
วิชาจริยธรรมของศูนย์ทหารบก. 1195 ของวิทยาการทัพบก สถาบันวิชาทหารบกชั้นสูง พลโท
บุญมีกรม สาริมาณ ผู้รับผิดชอบวิชาปี 1 ได้เขียนเอกสารประกอบการศึกษาขึ้น 2 เล่ม คือ
จริยธรรมของศูนย์ทหารบก และจริยศาสตร์: การพัฒนาจิตตาง เมื่อปี พ.ศ. 2536 ซึ่งเป็น
การวิจัยข้อดอกรสรีระเสริมจริยธรรมทหาร แต่ไม่มีปรากฏว่า มีการประมวลไว้เป็นจรรยาบรรณ
ทหารไทยไว้ ผู้เขียนคิดว่า ทหารบกเองมีความเห็นว่าทหารบกจำเป็นต้องถือว่าตนเองเป็นวิชาชีพ
เช่นเดียวกับ ทนายความ ทน.ศ.กราม เมื่อทหารมีวินัยเป็นกรอบขาวมประพฤติและมีการควบคุมดูแล
ตนเองโดยขึ้นดัดใจกรอกร จึงไม่มีมีความจำเป็นและเหตุผลที่จะกำหนดจรรยาบรรณทหารบกเองวิชา
ชีพอื่น ๆ การดัดใจนี้ ดัดมอกรสหรือกรอกรซึ่งมีการกำหนดจรรยาบรรณทหารไว้เป็นแบบแผน

מלכות ישראל ויהודה

[illegible]

สถาบันการศึกษาวิชาทหาร West Point หรือโรงเรียนนายร้อย (West Point) มีหน้าที่ในการผลิตนักเรียนทหาร โดยระบุภารกิจไว้ดังนี้คือ "สอนและฝึกอบรมนักเรียนทหาร เพื่อเป็นผู้สำเร็จการศึกษาแต่ละคนจะมีความสมบูรณ์ และคุณลักษณะ ถือว่าเป็นสำหรับความก้าวหน้า และ สามารถพัฒนาอาชีพต่อไปตลอดชีวิต ในฐานะนายทหารของกองทัพ"22 ทั้งนี้ภารกิจของสถาบันสรุปได้ดังนี้คือ

1. การปลูกฝังวินัย
 2. การปลูกฝังความรู้สึกลึกสูงสุดเรื่อง เคารพศักดิ์ศรี
 3. การให้ความรู้ และการศึกษาที่เน้นให้ผู้เข้าเรียนกับทีมของวิทยากรร่วมกันหาวิธีแก้ปัญหา และโดยเฉพาอย่างยิ่ง การพัฒนาความสามารถในการวิเคราะห์เชิงวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุผล
- ให้ได้ข้อสรุปที่มีหลักการ**

คณาจารย์สำคัญของโรงเรียนนายทหารเวสต์ ปอยน์ท์ มีชื่อ "หน้าที่" (duty, honor, country) ก่อนเริ่มเข้าศึกษา นักเรียนนายทหารจะต้องรู้ความหมายของคำเหล่านี้เป็นอย่างดี ก่อนเข้าเรียน นักเรียนนายทหารจะต้องรู้ความหมายของคำเหล่านี้เป็นอย่างดี ก่อนเข้าเรียน นักเรียนนายทหารจะต้องรู้ความหมายของคำเหล่านี้เป็นอย่างดี ก่อนเข้าเรียน

เกียรติศักดิ์ (honor code) และการปฏิบัติ จรรยาบรรณ

เรื่องพวกนี้โดยตรง "ข้อกฏเกณฑ์ของบรรดาเบียดเบียนนี้ ไม่เพียงแต่จะบ่อนทำลายความหมายดั้งเดิมที่ไว้ให้แก่เรียนนันทหารดังไม่มีบท ผลกระทบ ขมขื่น หรือกดดันต่อผู้ที่กระทำสิ่งนั้น" ข้อกฏเกณฑ์รวมทั้งศัพทและบรรดากระทาของสมาชิกทุกคน และไม่ยอมให้มีการเบี่ยงเบนจากมาตรฐานเบียดเบียนนี้ เป็นสิ่งผูกพันกับพวกเบียดเบียนเบียดเบียน สิ่งใดถูก สิ่งใดผิด และมีความกล้าหาญที่จะเป็นเอกอภิปกรณ์พวกเบียดเบียน โดยไม่เบี่ยงเบน

ประเทศชาติ (country) หมายถึง ความรักชาติ ความเต็มใจที่จะเสียสละและอดทนต่อวินัย เพื่อสวัสดิภาพของชุมชน Landis The Armed Forces Officers เป็นคำแนะนำสำหรับเจ้าหน้าที่ทหาร ที่จะพึงคำนึงถึงความรับผิดชอบในด้านจริยธรรมเอกสารนี้แจกจ่ายในเอกสารที่ชื่อว่า ซี. มาร์แชล (George C. Marshall) พิจารณาหนังสือรัฐมนตรีกลาโหมเมื่อปี ค.ศ. 1950 เขากล่าวว่า "พวกเราจะรักเกียรติยศซึ่งมีต่อพวกเรานี้ คือ พวกเราจะรักภักดีต่อประเทศชาติ ไม่ใช่ว่าจะยอมจำนน หรือยอมจำนนต่อความ" สรุปเขาว่าได้ว่า นายทหารถูกคาดหวังไว้ที่จะประพฤติปฏิบัติตนเองอย่างถึงจุดที่ที่เขาได้เป็นสัญญาณที่มีคุณค่าทั้งมวล ที่ดีที่สุดสำหรับการรับใช้ชาติ

วอร์ด จัสต์ (Ward Just) กล่าวว่า การเป็นนักเรียนทหารมีความยุ่งยากมากขึ้นในใจผู้เกิน การต้องทนทนในเครื่องแบบ การตัดผมสั้น พวกเราเหล่าหนึ่งในวินัย นักเรียนทหารจะถูกฝึกให้คุ้นเคยกับระเบียบและบรรดาบทาของทหาร การพูดหยาบ การพูดส่อหลอม ก็คือ เปลี่ยนการอ่านเรื่องถึงครอบครัว มาเป็นกองทัพคือ บ๊าย บ๊าย แม่ เมีย ในการฝึกเข้าค่ายครั้งแรกนักเรียนทหารจะเรียนรู้จักระเบียบการระเบียบเพื่อน ทุกคนจะระเบียบผู้อื่นทุกคน ในแง่ของความฉลาด ความเฉลียวฉลาด ที่คนคิด ที่คนคิดต่อวินัย ต่อวินัยชีวิตกองทัพ ก็พา ๆ ๆ รวมทั้งคำสั่งและการเชื่อฟังก่อนที่เขาจะเป็นผู้นำ เขาได้เป็นผู้นำมาก่อนเป็นผู้ตามโดยคุณนึ เพียง 7 เดือน ในโรงเรียนฝึกประจำวิทยาลัยนักเรียน เขารู้ยแต่จะทนทนทน ในเดือน มกราคม ค.ศ. 1970 พันนักเรียนทหารที่ถูกระเบียบเป็นคนที่คนสุดท้ายที่เข้าสู่อายุ ในชั้น 1,273 คน ประมวลว่า "เขาได้เห็นว่าที่จะสนอง

ตอบต่อคำสั่ง" เรื่องเกียรติศักดิ์เป็นคุณลักษณะสำคัญของทหาร หลักการเรื่องนี้ คือ ความเป็นจริง (truth) ทั้งการกระทำและความตั้งใจ ระบบเกียรติศักดิ์สอนคนให้พูดความจริง โดยไม่ต้องกลัวผลใด ๆ ที่จะเกิดขึ้น ความผิด ความไม่ถูกต้อง เป็นสิ่งที่ปิดบังไม่ได้ กฎหมายอาจเปลี่ยนแปลงได้ แต่หน้าที่ เวสต์ พอยท์ West Point สำหรับทหารแล้ว ศีลธรรมและจริยธรรม ไม่เปลี่ยนแปลง คืนแรกที่นักเรียนทหารถูกสอน คือ ไม่โกง ไม่โกง ไม่ขโมย และไม่อดทนให้ใครทำเช่นนั้นด้วย การทำผิดพลาดโดยไม่ตั้งใจก็ไม่มีข้อแก้ตัว ตัวอย่างเช่น ถ้าท่านบอกว่า ท่านมีกางเกงสีขาวยาว 6 ตัว ต่อมาท่านพบว่า มี 5 ตัว ท่านรู้ว่าผิดพลาด ท่านควรไปหามาให้ครบ 6 ตัว หรือถ้าหากบอกว่า ไม่มีข้าศึกด้านข้าง เขามาถึงอย่างนั้นจริง ๆ ทุกคนสามารถไว้วางใจชายหนุ่มจากเวสต์ พอยท์ได้ 24

โรงเรียนนายร้อยเวสต์ พอยท์ มี 5 คณะ คือ มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ ธรรมชาติวิทยา วิศวกรรมศาสตร์ และวิทยาศาสตร์การทหาร นักเรียนต้องเลือกศึกษาเหล่านี้ให้ครบมาตรฐาน 40 วิชา (ไม่รวมวิทยาศาสตร์ทางทหารและพลศึกษา) โดยได้เกรดเฉลี่ย 2.0 และผ่านเกณฑ์กำหนด เมื่อสำเร็จจะได้รับปริญญาตรี จะเห็นว่าการจัดการศึกษาจะให้ความรู้ 3 ด้าน คือ 1) ความรู้ระดับอุดมศึกษา ในสาขาวิทยาศาสตร์และศิลปศาสตร์ 2) ความรู้พื้นฐานทางทหาร โดยเน้นการปลูกฝังเรื่องวินัย และการดำรงรักษามาตรฐานแห่งอาชีพทหารระดับสูง 3) ความรู้ด้านพลศึกษา พัฒนามาตรฐานทางกายภาพทางอาชีพให้ อยู่ในระดับสูง ในเดือนกรกฎาคม จะรับนักเรียนนายร้อยใหม่ 1,300 คน จากการสอบแข่งขัน นักเรียนจะเข้าเรียนวันขึ้นตั้งแต่วันจันทร์-ศุกร์ เวลา 7.15-15.40 น. สถาบันนี้เริ่มรับผู้สมัคร เข้าเรียนเมื่อปี พ.ศ. 2519 เป็นครั้งแรก นักเรียนนายร้อยจะถูกแบ่งเป็นกองร้อย (มี 36 กองร้อย) ทุกคนจะถูกสลับมาพบกันได้ครบตลอด 4 ปี) และจัดเป็น 4 กรม นักเรียนแต่ละกรมแบ่งย่อยเป็นกองพัน และกองร้อย พลโทวิลเลียม สเติร์ค อาจารย์ใหญ่กล่าวสรุปว่า "จุดหมายอันสูงสุดของเวสต์ พอยท์ ก็คือ เพื่อสร้างนายทหารระดับบัญชาการ ที่สามารถปฏิบัติตามคำสั่ง . . . และ"ใช้ความคิดอย่างกว้างขวาง ฉะนั้นในครั้งแรก เราจะฝึกให้นักศึกษาเขียนคำสั่ง ต่อไปอีก 3 ปี ให้สามารถเข้าใจการใช้ความคิด" 25

ส่วนการสอนจริยธรรมนั้น ชาร์ลส์ คับบลิว ฮัดลีน (Charles W. Hudlin) อาจารย์สอนปรัชญา โรงเรียนนายเรืออากาศ กล่าวว่า ทั้งที่โรงเรียนนายร้อยเวสต์ ปอยท์ และโรงเรียนนายเรืออากาศ กล่าวว่า ทั้งที่โรงเรียนนายร้อยเวสต์ ปอยท์ และโรงเรียนนายเรืออากาศ มีการสอนวิชาจริยศาสตร์ เพียง 1 วิชา ของการศึกษาตามหลักสูตร ในปัจจุบันไม่มีโครงการศึกษาฝึกอบรมเรื่องจริยธรรมในโรงเรียนนายเรืออากาศ เหมือนกับเรื่องมนุษยสัมพันธ์ ปัญหาการติดสุรา และยาเสพติด²⁶ ฮัดลีน (Hundin) มีความเห็นว่า มีความหย่อนด้านศีลธรรมในวิชาชีพทหาร ซึ่งมีบทความเขียนวิพากษ์วิจารณ์ จากหนังสือ Crisis in Command กาเบรียลและแซเวจ (Gabriel and Savage) กล่าวหาว่า กองทัพบริหารภาพเงาของจริยธรรมแบบใหม่ จากรูปแบบธุรกิจการผลิต (entrepreneur model) ของบริษัทธุรกิจสมัยใหม่ คำนึงถึงเดิมของทหารในเรื่องความซื่อตรงต่อหน้าที่ ความเสียสละได้เสื่อมถอยลง เพราะคำนึงเรื่องผลประโยชน์ส่วนตัวและการปิดเป็นอ เซฟ ไปได้เข้ามามีอิทธิพลในกองทัพแทน²⁷

ผู้เขียนมีความเห็นว่า โรงเรียนนายร้อยเวสต์ ปอยท์ และโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าคงคล้ายกัน คือ ระบบการศึกษาจะปรับตามความเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยี นักเรียนจะต้องศึกษาวิทยาศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ และคอมพิวเตอร์มากขึ้นเพื่อเป็นผู้นำด้านการเฉพาะทาง สงครามยุคใหม่เป็นสงครามกดดัน วิชาเทคโนโลยีขั้นสูง ทหารจึงต้องมีความรู้ใหม่ ๆ คำนึงถึงชัยชนะและความสำเร็จเข้ามาครอบงำจิตใจมนุษย์มาก อดทนคำนึงถึงวิธีการที่ถูกต้องดีงาม ดังนั้นความคิดเรื่องคุณธรรม จริยธรรมจึงลดถอยความสำคัญลง สิ่งที่เคยถูกต้องดีงามจะลดคุณค่าลง เช่น ความซื่อสัตย์ ซื่อตรง การรักษาวินัย การใช้ชีวิตที่เรียบง่าย จะเปลี่ยนไปเป็นการใช้เล่ห์เหลี่ยม รอกหัก การทำผิดวินัย หรือ กฎหมาย การใช้ชีวิตที่ฟุ้งเฟ้อ ไม่เตรียมพร้อมสำหรับการรบ ศีลธรรม จริยธรรม คุณธรรม ที่ลดน้อยถอยลง เห็นได้จากระบบความเชื่อ และค่านิยมที่เปลี่ยนแปลงไป ดังนั้นเมื่อทหารบางคนขาดความมั่นคงในศีลธรรม จริยธรรม แต่ต้องเผชิญกับปัญหาแรงกดดัน สถานการณ์ยุ่งยาก ทหารเหล่านี้มีโอกาสกระทำผิดพลาดได้ง่าย ในบทต่อไป จะกล่าวถึงปัญหาทางจริยธรรม จรรยาบรรณที่เกิดขึ้น

จรรยาบรรณทหารสหรัฐอเมริกา สหรัฐอเมริกาดำเนินการประกาศสิทธิเสรีภาพ และได้ต่อสู้เพื่อรักษาไว้ ซึ่งสิทธิ เสรีภาพ และประชาธิปไตย ประวัติศาสตร์สหรัฐอเมริกา ได้พัฒนาการโดยมีประธานาธิบดีเป็นผู้นำฝ่ายบริหาร และประชาชนเป็นผู้เลือกตั้ง ทหารเป็นผู้ป้องกันประเทศและรักษาผลประโยชน์ของชาติ ภายใต้การนำของรัฐบาลพลเรือน ทหารอเมริกันได้มีส่วนร่วมในสงครามกลางเมือง สงครามโลก ฯลฯ จึงมีการพัฒนาแนวความคิด ความเชื่อ และหลักการเกี่ยวกับความประพฤติของทหาร โดยเฉพาะการเขียนรวบรวมไว้เป็นจรรยาบรรณ สำหรับให้ทหารปฏิบัติได้ถูกต้อง

จรรยาบรรณสำหรับเจ้าหน้าที่ของกองทัพอเมริกา ได้ตีพิมพ์เป็นครั้งแรกสมัยประธานาธิบดี ไอแซคฮาว์ เมื่อ 17 สิงหาคม 1955 ต่อมาสมัยประธานาธิบดีโรนัลด์ เรแกน ได้แก้ไขโดยคำเกี่ยวกับการใช้คำพิเศษายเป็นคำกลาง ๆ เมื่อเดือนมีนาคม 1988 แต่ไม่ได้แก้ไขสาระสำคัญ จรรยาบรรณนี้ตั้งบนพื้นฐานของแนวความคิดคือเรื่องเกียรติศักดิ์ และประเพณีที่ยึดมั่นหลังไปถึงการปฏิวัติอเมริกา ในเอกสารนี้ใช้คำว่า Standards of Conduct หมายถึง มาตรฐานของความประพฤติ เป็นเอกสารที่อธิบายหลักเกณฑ์และแนวทางที่ทหารพึงปฏิบัติ ซึ่งประกอบด้วย หัวข้อ การกิจ จรรยาบรรณทหาร การถูกจับในกรณีไม่มีสงคราม การจัดการในเรือนจำ ผลประโยชน์ ความประพฤติทั่วไป การดำเนินการเรื่องยศยศศักดิ์ ร้อยละและค่าตอบแทนการปฏิบัติที่เท่าเทียมกัน ความรับผิดชอบทางการเงิน กิจกรรมทางการเมือง การแข่งขัน การดูแลครอบครัว²⁸ เอกสารนี้จึงเป็นคู่มือสำหรับเจ้าหน้าที่กองทัพอเมริกา ซึ่งมีทั้งทหารและพลเรือน

จรรยาบรรณทหาร (Code of Conduct) ฉบับนี้จัดทำดังนี้

ข้อ 1 ข้าพเจ้าเป็นชาวอเมริกัน (เป็นลูกของสิ่งต่อสู้เพื่อความเป็นเอกภาพชาติและวิถีชีวิตของเรา) ข้าพเจ้าจะรักษาสันติภาพไว้

ข้อ 2 ข้าพเจ้าจะไม่ยอมแพ้ (ยอมจำนน) เมื่อข้าพเจ้าต้องตกเป็นเชลยศึก ข้าพเจ้าจะไม่ยอมให้กองกำลังข้าพเจ้าตกเป็นเชลยศึก ข้าพเจ้าจะไม่ยอมให้ข้าพเจ้าตกเป็นเชลยศึก

ข้อ 3 ถ้าข้าพเจ้าถูกจับ (ถูกจับ) ข้าพเจ้าจะไม่ยอมแพ้ ข้าพเจ้าจะไม่ยอมให้ข้าพเจ้าตกเป็นเชลยศึก ข้าพเจ้าจะพยายามอย่างเต็มที่เพื่อรักษาชีวิตไว้

ที่มีเงินบาท หรือสิทธิพิเศษจากศัตรู

ข้อ 4 ถ้าข้าพเจ้าตกเป็นเชลยศึกสงคราม ข้าพเจ้าจะมีความเชื่อมั่นในเพื่อนนักโทษ ข้าพเจ้าจะไม่ได้ข้อมูลหรือมีส่วนในการกระทำใด ๆ ที่อาจจะเป็นอันตรายต่อเพื่อนร่วมชาติถ้าข้าพเจ้าเป็นผู้ลี้ภัย ๓ ที่นั่น ข้าพเจ้าจะทบทวนที่บังคับบัญชา ถ้าไม่ ข้าพเจ้าจะเชื่อฟังคำสั่งที่ขอด้วยกฎหมายของผู้ที่ได้รับแต่งตั้งสูงกว่าข้าพเจ้าและจะสนับสนุนเขาทุกวิถีทาง

ข้อ 5 เมื่อถูกสอบสวน ข้าพเจ้าต้องตกเป็นเชลยศึกสงคราม ข้าพเจ้ามีหน้าที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับชื่อ ยศ ตำแหน่ง เลขที่สูบัตร วัน เดือน ปี เกิด ข้าพเจ้าจะหลีกเลี่ยงการตอบคำถามอื่นใดโดยไม่เต็มกำลังความสามารถ ข้าพเจ้าจะไม่ให้ข้อความใด ๆ ทั้งคำพูดหรือข้อเขียน ที่เป็นการไม่จงรักภักดีต่อประเทศ เดิมและพันธมิตร หรือ ก่อให้เกิดอันตรายต่อความจงรักภักดีต่อประเทศชาติ

ข้อ 6 ข้าพเจ้าไม่มีวันลืมว่า ข้าพเจ้าเป็นชาวอเมริกัน ผู้ที่ต่อสู้เพื่ออิสรภาพ ผู้ที่รับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง และผู้ที่ถูกทดสอบ เพื่อหลักการที่จะทำใหประเทศชาติเป็นอิสระ ข้าพเจ้าจะเชื่อมั่นในพระเจ้า และเชื่อมั่นในสหรัฐอเมริกา

แม้ว่าจรรยาบรรณจะมี 6 ข้อ แต่ละข้อจะมีคำอธิบายและคำแนะนำที่ช่วยทำให้เข้าใจแนวทางการปฏิบัติได้ถูกต้อง ส่วนข้อกำหนดอื่น ๆ ก็ช่วยใหทหารสหรัฐปฏิบัติตนอยู่ในกรอบที่ดี มีแบบแผน

บทที่ 3

ปัญหาจริยธรรม จรรยาบรรณทหาร

ทหารได้รับบทเรียนสั่งสอนอย่างดีในเรื่อง ศีลธรรม จริยธรรม ซึ่งทหารได้แสดงออกถึงพฤติกรรมอันงดงามและน่าภูมิใจหลายประการ อย่างไรก็ตาม ในบางสถานการณ์ ทหารก็ตกอยู่ในฐานะลำบาก บางคนก็กระทำผิดพลาด หรือกระทำในสิ่งที่ยากต่อการยอมรับ ในบทนี้จะกล่าวถึงพฤติกรรมจริยธรรม จรรยาบรรณที่ดี และที่อาจถือว่าผิดพลาดของทหารไทยและต่างประเทศ

พฤติกรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณทหารไทย

พฤติกรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณที่ควรค่าแก่การยกย่อง ประวัติศาสตร์ไทยได้จารึกวีรกรรมความกล้าหาญ ความเสียสละของทหารไทยที่ได้หลังเลือด สละชีวิตเพื่อความอยู่รอดของชาติไทย ดังนั้นเห็นได้จากวีรกรรมของสมเด็จพระนเรศวรมหาราช สมเด็จพระศรีสุริเยศยศจักรสังเวยเจ้าตากสิน ข้าราชการบางระจัน ยุทธการที่เกาะช้าง วีรกรรมนักรบ ผู้ต่อสู้กับผู้ก่อการร้ายและป้องกันการรุกรานของอินโดจีน วีรกรรมล้วนแต่เป็นแบบอย่างอันดีต่อทหารไทย

ในยุคปัจจุบัน ก็เหตุการณ์ที่สะท้อนถึงพฤติกรรมจริยธรรมที่ดีงาม ผู้เขียนขอยกบางส่วนมากล่าวถึง คือ

1. เหตุการณ์วันวิสาขบูชา 14 ตุลาคม 2516 และ 17-20 พฤษภาคม 2535 เมื่อเกิดการกระทบกระทั่งระหว่างฝ่ายรัฐบาล ตำรวจ ทหาร กับนักศึกษา ประชาชน ผู้ประท้วงคัดค้าน และนำไปสู่การจลาจล พระราชดำรัสของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ทรงเข้ามาแก้ไขสถานการณ์ ผู้นำทหารได้รับสนองพระราชกระแสตอบรับ การกระทำที่สร้างความสงบแก่บ้านเมืองโดยเร็ว การกระทำครั้งนี้ แสดงให้เห็นความจงรักภักดีต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ความสำนึกถึงประโยชน์สุขของบ้านเมือง เป็นสำคัญ ทั้งความกล้าหาญ ความเสียสละ ความซื่อสัตย์สุจริตของผู้นำบ้านเมือง ซึ่งเป็นทหารในขณะนั้น ได้ปฏิบัติหน้าที่อย่างดี จรรยาบรรณ เหตุการณ์

คงสืบสวนจนทราบว่ากรมสงฆราชที่มณฑลขึ้นงานแล้วแล้วรวดเร็วนี้ นอกจากประเทศาทย คงหาไม่ได้อีกแล้ว ประเทศาทยเพี้ยนเป็นทั้งประเทศสงฆราช เมื่อเกิดวิฤตการณ์ มักจบลงด้วยการใช้กำลังปราบปราม การเสียชีวิตคนนับพันคนจึงเป็นเรื่องธรรมดาเสียดายเรา

2. เหตุการณ์ก่อน 26 มีนาคม 2520 ฝ่ายกบฏได้จับกุมพลเอก อรุณ ทวาทสิน และไปกักตัวที่หอออกหลัง 1 ที่เขื่อนกั้นลำน้ำสนธิสนุน แต่พลเอกอรุณ ไม่ยอมที่จะปฏิบัติตามคำสั่งผู้ที่ไม่ใช่ผู้บังคับบัญชา จึงถูกยิงจนเสียชีวิต ถ้าหากยอมเข้าข้างฝ่ายกบฏ ก็จะมีชีวิตรอด และถ้าทำการสู้รบแข็ง ก็จะได้ความชอบ การดำเนินการนั้นทำให้ไม่ยินยอมสนับสนุนฝ่ายกบฏ และยอมพลีชีพเพื่อความถูกต้องของรัฐธรรมนูญ เพื่อสนับสนุนรัฐบาล เป็นการกระทำที่ถูกต้องและน่าสรรเสริญ เป็นการกระทำที่สมควรที่เราจะยกย่องและประมุขชาติไทย

3. ทหารชื่อตรง ไม่กองขโมย รุ่งฟ้า รายงานว่าเมื่อปี พ.ศ. 2523 ร.ต.สาราญ วงศ์จิ๋ว หัวหน้าชุดลาดตระเวน ณ บริเวณหิน 2393 เข้าสมทบนายอำเภอจับกุมการขนแร่เถื่อน 7 ตันรวม ที่ตำบลท่าช้าง อำเภอท่าเสา นครศรีธรรมราช ผู้ต้องหาติดสินบนให้แก้แค้นบาท แต่ ร.ต.สาราญ ไม่ยอมลงและทำการจับกุม การกระทำเช่นนี้แสดงถึงการอบรมให้นายทหาร มีอุดมการณ์มากขึ้น ไม่ยอมให้เงินซื้อเกียรติได้ เป็นการช่วยให้เงื่อนไขของมโนวิสัยหมดไป แม้แต่ จอมพล ป. พิบูลสงคราม พลเอกผ่องแผ้วว่าเป็นผู้นำเผด็จการ¹ สักดิ์ วิทยวัฒน์ กล่าวอ้างข้อเขียนชนิดอยู่โพธิ์ "บันทึกเพลง นงอมพล ป.พิบูลสงคราม" ว่า *ไม่มีต่างหรือยานทางการเงินเลย เมื่อต้องยอมแก่เรา เขาเรา พ.ศ. 2500 ครอบครัวของท่านก็ยากจน และต้องประคองตัวเรื่องรายจ่าย*²

พฤติกรรมทหารที่กระทำเราไม่เหมาะสม ทหารก็คือ ประชาชนคนหนึ่งย่อมมีโอกาสกระทำเราไม่เหมาะสมได้เช่นกัน แม้ว่าพฤติกรรมบางอย่างเองมีความจำเป็น หรือเหมาะสมกับตำแหน่งทหาร คือ สถานการณ์บังคับ แต่หากที่จะยอมรับได้ เป็นประเด็นปัญหาด้านจริยธรรม จึงขอเสนอสรุปได้ดังนี้คือ

1. การปฏิวัติรัฐประหาร หรือการกบฏ การปฏิวัติเพื่อเปลี่ยนแปลงการปกครอง 2475 เป็นสิ่งที่ประชาชนไทยเข้าใจและยอมรับได้ และต่อมาทหารบางคนกำลังทำการปฏิวัติ รัฐประหารบ่อยครั้งในภายหลัง เพื่อการแย่งชิงอำนาจ เป็นสิ่งน่าตำหนิ แต่คงไม่จำเป็นต้องกล่าวร้ายมากนัก เพราะปัจจุบันทหารไม่เข้ามาเล่นการเมืองอีกแล้ว

2. การทุจริตคอร์รัปชัน ลอร์ด แอคตัน (Lord Acton) กล่าวว่า *Power is corrupt* ทหารที่อยู่บนอำนาจนานเกินไปมีโอกาสทุจริตคอร์รัปชันได้ง่ายเพราะไม่มีอะไรกล้าตรวจสอบ กล้าคัดค้าน ผู้นำทหารที่ได้อำนาจจากการปฏิวัติ ย่อมเป็นเป้าโจมตีในเรื่องนี้ได้ง่าย เช่น สมัยจอมพลสฤษดิ์ การทุจริตคอร์รัปชันมีในทุกกระทรวง ต่อมาถ้าเกิดในวงการทหารมักถูกเพ่งเล็งและตำหนิเป็นพิเศษเพราะเหตุว่า 1) ภาพพจน์ที่ว้าปฎิวัติแล้วคอร์รัปชัน 2) การใช้จ่ายงบประมาณทหารมักอ้างว่าเป็นเรื่องความมั่นคง เป็นงบลับ ปิดเคหยาไม่ได้ 3) ในอดีตเมื่อหนังสือพิมพ์ชุดซ้าย งามดีทหาร จะมีกลุ่มบุคคลเข้าไปข่มขู่ ข่มขืนพิมพ์ทางสงครามจิตวิทยากับสื่อมวลชน เหล่านี้ ล้วนแต่สร้างความไม่ไว้วางใจทหารมากกว่าข้าราชการประเภทอื่น ๆ

3. การเล่นพรรคเล่นพวก สมัยการปฏิวัติมีการแต่งตั้งผู้นำทหารไปดำรงตำแหน่งผู้บริหารในรัฐวิสาหกิจ และมีการปฏิบัติกันเรื่อยมา (ขณะนี้ลดลง) ผู้บริหารเหล่านี้ไม่ได้แสดงให้เห็นว่ามีความรู้ความสามารถและทำประโยชน์ให้แก่หน่วยงานรัฐวิสาหกิจได้มากเท่าที่ควร แต่จะมีข่าวตำหนิว่า เข้าไปครอบงำประโยชน์ฝากเด็กเข้าทำงาน ฝากอำนาจอิทธิพลในตำแหน่งราชการ ช่วยเหลือรัฐวิสาหกิจได้เปรียบ ได้สิทธิพิเศษจากรัฐบาล

4. การปฏิบัติต่อศัตรูที่ไม่เหมาะสม ในช่วงการทำสงครามกับคอมมิวนิสต์ มีการสร้างความเกลียดชังผู้ก่อการร้ายมาก ทหารรัฐประหารเสียชีวิตไม่น้อย จึงเกิดความเกลียดชังมากปรากฏข่าวว่า มีการสังหารผู้ต้องสงสัยว่าเป็นคอมมิวนิสต์ โดยการยิงลงเขาเผาลงถังแดง การตัดศีรษะผู้ก่อการร้ายที่เสียชีวิตแล้ว หรือเหยียบย่ำศพผู้ก่อการร้าย เรื่องนี้เข้าใจได้ว่าเป็นการกระทำเพื่อระบายความแค้น แต่ดูจะขัดกับหลักการเคารพความเป็นมนุษย์ การทำต่อศพศัตรูอย่างเหมาะสมเป็นสิ่งที่แสดงถึงระดับความเจริญ วัฒนธรรมที่ควบคุมจิตใจได้ดี เป็นสิ่งที่ลำบากใจในการยอมรับเรื่องนี้จึงเป็นที่วิพากษ์วิจารณ์อย่างกว้างขวาง

5. การไม่รักษาวาจาสัตย์ ความเชื่อการรักษาคำพูดการไม่รอกหักเป็นสิ่งที่ทหารถูกสอนกันมา และสังคมไทยก็ให้ความสำคัญ คำขวัญของลูกเสือก็กล่าวไว้ว่า "เสียชีพ อย่าเสียสัตย์" แต่ทหารไทยยุคหนึ่งก็ยอมมาหักคำสัตย์เรื่องนี้ จากการรบ เมื่อ 26 มีนาคม 2520 คณะปฏิรูปได้เจรจากับผู้ก่อการกบฏ ๖ หัวยกแพ้และยินยอมให้ลี้ภัยนอกประเทศ แต่เมื่อหัวหน้ากบฏยินยอมและส่งมอบอาวุธให้ขณะขึ้นเครื่องบิน แต่ผู้นำทหารขณะนั้นอ้างว่าไม่มีประเทศยินยอมรับ จึงขึ้นไปจับกุมและนำตัวมาลงโทษ เรื่องนี้อาจมีเหตุผลความจำเป็นที่ไม่อาจเปิดเผยได้ เช่นเกรงว่าจะก่อความยุ่งยากภายหลัง แต่การไม่รักษาวาจาสัตย์เป็นเรื่องที่ยากจะยอมรับ และทำให้เชื่อว่าทหารเชื่อถือไม่ได้ เรื่องนี้สื่อมวลชนไม่วิพากษ์วิจารณ์ เพราะหัวหน้ากบฏได้กระทำผิดไม่น้อยเช่นกัน และอยู่ในยุคปฏิรูป ซึ่งเสรีภาพมีข้อจำกัด จึงเป็นภาวะที่ยากจะทำอะไรได้ เป็นประเด็นปัญหาทางจริยธรรม

การเสียสัตย์เพื่อชาติ กรณีที่ผู้นำ รสช.ออกมาประกาศเดือนพฤศจิกายน 2534 ก่อนวันรัฐธรรมนูญเสร็จว่า จะไม่ขอรับตำแหน่งนายกรัฐมนตรี แต่ภายหลังการเลือกตั้งเดือนกุมภาพันธ์ 2535 เกิดภาวะชะงักงันทางการเมือง คือ ผู้นำพรรคที่มี ส.ส.ในสภาผู้แทนราษฎรมากที่สุด ถูกกล่าวหาว่าพัวพันกับผู้ลี้ภัยในสเปย์ติด จึงเกิดกระแสต่อต้านว่าไม่ควรดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี เมื่อสถานการณ์เปลี่ยน ผู้นำทหารเท่านั้นจึงยอมเข้ารับตำแหน่งนายกรัฐมนตรี สื่อมวลชนต่างโจมตีว่า "เสียสัตย์เพื่อชาติ" ไม่จริงใจ หรือมีแผนแต่แรก นักวิชาการ ปัญญาชน ฝ่ายค้านและประชาชนต่างคัดค้านต่อต้าน รุมตีมาก และนำไปสู่วิกฤตการณ์ทางการเมือง เมื่อเปรียบเทียบกับผู้นำการเมืองที่เป็นพลเรือน เมื่อถูกเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจ และหัวหน้าพรรคการเมืองร่วมรัฐบาลเสนอให้ประกาศลาออกแทนที่จะถูกยกมือไม่ไว้วางใจ ผู้นำท่านนั้นได้ประกาศจะลาออกภายใน ๓ วัน และจะหาผู้ที่เหมาะสมดำรงตำแหน่ง ต่อมาได้ประกาศยุบสภาแทน ถ้าจะกล่าวกันแล้วถือว่า ผู้นำการเมืองได้เสียสัตย์เสียคำพูดเช่นกัน แม้จะอ้างว่า หากคนมาเป็นนายกรัฐมนตรีไม่ได้ แต่ไม่มีสื่อมวลชนวิพากษ์วิจารณ์มากนัก เพราะไปสอดคล้องกับความต้องการที่อยากให้มีการเลือกตั้งใหม่ แต่ผู้นำทหารที่เสียสัตย์เพื่อชาติ กลับถูกต่อต้านมาจนมาเย จุดแตกต่างก็คือ บรรดาองคมนตรีได้ตำแหน่งนายกรัฐมนตรี จากการเลือกตั้งใหม่ หรือแต่งตั้งแทนที่ ซึ่งอาจมองว่าได้แก่ชนชั้นการเลือกตั้ง

ประเด็นปัญหาทางจริยธรรมจึงเกิดขึ้นมา คนเราควรรักษาคำพูด คำสัตย์อย่างไร ไม่มีการตอบว่าไม่ แต่คนเราควรรักษาคำพูด คำสัตย์นานเท่าใด เมื่อสถานการณ์เปลี่ยนไป หรือ เมื่อเกิดผลเสียต่อตัวเอง ต่อส่วนรวม หรือ ไม่อาจปฏิบัติตามคำพูดได้ คนเราควรรักษาคำสัตย์ ต่อใครหรือไม่ ทหารควรให้ความสำคัญต่อการรักษาคำสัตย์เพียงไร การรักษาความสัตย์ของ ทหารควรเป็นไปเฉพาะในราชการทหารเท่านั้นหรือ รวมถึงต่อมประชาชน ต่อการเมือง สังคม สักด้วย สำหรับนักการเมืองนั้น การรักษาคำสัตย์ จะสามารถทำได้หรือ นักการเมืองมีเวลาที่จะพิจารณาเสียแต่ไม่ค่อยจะปฏิบัติตามคำพูดนั้น ถ้าการไม่รักษาคำพูดไม่รักษาวางสัตย์ ไม่เกี่ยวข้องกันก็ได้ ในบางเหตุผล บางสถานการณ์ ตามความจำเป็น คนที่รักษาคำสัตย์จะมีความจำเป็นที่จะ รั้งถูกเอาเปรียบ ถูกหลอกลวงตลอดไปหรือไม่ คนที่ไม่รักษาคำสัตย์จะได้รับความจำเป็นที่จะ ข้างตนเองเพื่อที่จะไม่ปฏิบัติตามคำพูด

บางคนอาจให้เหตุผลว่าการรักษาวางสัตย์หรือไม่อยู่ที่เจตนาว่าเจตนาของผู้คนแต่ละเริ่มต้น ว่าเจตนาจะให้เป็นไปตามนั้นหรือไม่ เราต้องพยายามมากพอหรือไม่ที่จะทำตามคำพูดที่ได้ การพูดเล่น การยั่วเย้า อาจทำได้ในกลุ่มเพื่อนสนิท เพราะทุกคนทราบว่า พูดจริงหรือพูดเล่น และ การพูดในที่สาธารณะจะอ้างว่าพูดเล่นไม่จริงจริง คงพูดไม่ได้ สำหรับทหารแล้ว คำพูดต้องจริงจัง มากกว่าคนทั่วไป

ปัญหาจริยธรรม จรรยาบรรณทหารต่างประเทศ

เมื่อทหารมีส่วนเข้าร่วมสงคราม หรือ ปฏิบัติการ ซึ่งจะต้องมีการใช้กำลัง สถานการณ์ที่หมิ่นเหม่ หรืออาจต่อกรละเมิดจรรยาบรรณของทหารได้ เช่น การสังหาร การทรมาน นี่เป็นประเด็นทำให้เกิดปัญหาจริยธรรม จรรยาบรรณของทหารได้

ปัญหาความซื่อสัตย์ ซื่อตรง

จริยธรรมทหารได้เน้นเรื่องความซื่อตรง ความซื่อสัตย์ ดังได้กล่าวถึงแล้วในบทที่ 2 แต่ปัจจัยทางการเมือง และสถานการณ์สงคราม บังคับให้ทหารต้องกล่าวเท็จ หรือทำรายงานที่ไม่ตรงกับความเป็นจริง แซม อัดัมส์ (Sam Adams) เจ้าหน้าที่สืบราชการลับ ซี ไอ เอ ได้เขียนบทความเปิดเผยข้อเท็จจริง ในปี ค.ศ. 1975 เรื่อง "Vietnam Cover-Up: Playing War With Numbers" ผู้เขียนได้เข้าไปปฏิบัติงานในเวียดนามปี 1966 หลังจากสหรัฐเข้าไปเกี่ยวข้องกับสงครามเป็นเวลา 2 ปีแล้ว หน้าที่สำคัญคือ การรายงาน สถานการณ์ในเวียดนาม ผู้เขียนพบว่า รายงานสถิติต่าง ๆ ไม่ครบถ้วนถูกต้องเช่น สถิติการสูญเสียของเวียดนาม โดยเฉพาะการคาดคะเนกำลังของเวียดนามว่ามีจำนวน 270,000 คน ขณะที่ตัวเลขการตายถูกจับได้ และบาดเจ็บของเวียดนามสูงถึง 150,000 คนต่อปี ถ้ารวมถึงจำนวนเวียดนามหนีทัพอีก 50,000-100,000 คนต่อปี กองกำลังเวียดนามคงหมดสิ้นไปภายใน 1-2 ปี เมื่อได้ตรวจสอบหลักฐานบางอย่างพบว่า ในบางพื้นที่กองกำลังเวียดนามมีสูงกว่าตัวเลขที่มีถึง 10 เท่า ผู้เขียนบทความเขียนบันทึก รายงานว่า กองกำลังเวียดนามน่าจะมากกว่าที่ประมาณการไว้อีก 200,000 คนคือ 570,000 คน แต่รายงานของผู้เขียนไม่ได้รับความสนใจจากผู้บังคับบัญชา เมื่อมีการประชุมกับฝ่ายทหารพบว่าฝ่ายทหารไม่ยอมรับตัวเลขของผู้เขียนแต่ยึดเอาตัวเลขของฝ่ายทหาร ผู้เขียนพบว่าทหารถูกสั่งให้รายงานข้อมูลเกี่ยวกับกำลังของฝ่ายตรงข้ามให้น้อยกว่าความเป็นจริง เช่น ให้บิดจำนวนข้าศึกเป็นกำลังฝ่ายพลเรือนแทน ทหารผู้น้อยแย้งว่า ถูกสั่งให้ระบุกำลังฝ่ายตรงข้ามให้ต่ำกว่า 300,000 คน หน่วยสืบราชการลับ ซี ไอ เอ ถูกสั่งให้ใช้ตัวเลขฝ่ายทหาร เป็นตัวเลขทางราชการ ผู้บริหารระดับสูงกล่าวว่า "อย่าไปยุ่งกับเรื่องนี้มากนัก คุณก็ทราบว่ายรรยากาศทางการเมืองเป็นอย่างไร ถ้าคุณคิดว่าฝ่ายทหารจะยอมรับตัวเลขคุณ คุณก็อยู่ในโลกแห่งความฝัน"³ ผู้เขียนคิดว่า ฝ่ายทหารไม่ซื่อตรงเกี่ยวกับสถิติตัวเลขความเป็นจริง

ผลที่ตามมาคือ ในต้นปี 1968 เวียดนามระดมกำลังโจมตีทหารสหรัฐหลาย ๆ จุด พร้อมกัน ที่เรียกว่า การรุกใหญ่เทศกาลเตต (Tet offensive) ทหารอเมริกันประมาณ 10,000 คน เสียชีวิต เพราะนายพลทหารเล่นการเมือง กับตัวเลขกองกำลังฝ่ายข้าศึก ผู้เขียน

พยายามของอนุวัติส่งข้อมูลไปยังทนายนิบขาว แต่ถูกปฏิเสธ ประมาณเดือนกันยายน 1967 ฝ่ายทหารมีหนังสือถึงหน่วยสืบราชการลับ ซี ไอ เอ กล่าวหาว่าผู้เขียนเป็นบุคคลไม่พึงปรารถนาในกองทัพ ในเดือนเมษายน 1969 ฝ่ายเวียดกงก่อวินาศกรรมกระสุนดินระเบิด 40,000 ตัน มูลค่าประมาณ 100 ล้านดอลลาร์สหรัฐ รัฐบาลตั้งกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง แต่ฝ่ายทหารสามารถแก้ปัญหาดังกล่าวได้โดยระบุสาเหตุจากกระสุนของเขื่อนดินระเบิด

ผู้เขียนถูกสั่งมาที่รับผิดชอบเกี่ยวกับตัวเลขของทหารเวียดกง แต่ทำให้การศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับเขมร ผู้เขียนได้ศึกษาและรายงานตัวเลขกองกำลังฝ่ายเขมรแดงว่ามีจำนวน 100,000-150,000 คน มากกว่าที่ฝ่ายทหารประมาณการไว้ 5,000 คน ถึง 10 เท่า ทางเองเดียวกัน บันทึกข้อมูลของผู้เขียน ถูกสกัดกั้นไม่ยอมรับนำมาเผยแพร่ออกไป ผู้เขียนพยายามเปิดเผยข้อเท็จจริงนี้ไปยังหน่วยเพิกเฉย และกรรมการของรัฐสภา แต่ไม่สำเร็จ ผู้เขียนมีความเห็นว่าพลเอกเวสต์มอร์แลนด์ ได้ละเมิดจรรยาบรรณทหาร (Uniform Code of Military Justice) ในต้นปี 1973 ได้มีการฟ้องร้องผู้เปิดเผยความลับทางราชการที่เปิดเผยประมาณการกองกำลังฝ่ายเวียดกง ผู้เขียนรู้สึกท้อใจ เพราะเป็นข้อมูลปี 1967 ซึ่งเป็นตัวเลขที่ไม่ถูกต้อง และผู้เขียนต้องไปให้การในฐานะพยานที่สับสนที่สุด ผู้เขียนต้องลาออกจากหน่วยสืบราชการลับ

บทความนี้เขียนในปี 1975 บรรณาธิการ (Richard J. Stillman II) บันทึกเพิ่มเติมว่า ในเดือนมกราคม 1981 สถานีโทรทัศน์ CBS นำข้อเขียนและบทสัมภาษณ์ของ แกมมอดัมส์ไปออกอากาศ รายการนี้มีการอธิบายและวิจารณ์กันอย่างกว้างขวาง ซึ่งนำไปสู่การฟ้องร้องจากพลเอก เวสต์ มอร์แลนด์ (เป็นเงิน 120 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) ผู้บัญชาการทหารในเวียดนามขณะนั้น ซึ่งได้รับผลกระทบอย่างมาก แต่ได้ถอนฟ้องในภายหลัง ต่อมาพันโทเคนส์ ฮอว์กินส์ (Gains Hawkins นายทหารได้เขียนบทความ "Vietnam Anguish: Being Ordered to Lie" เปิดเผยความจริงว่า ในเดือนกุมภาพันธ์ 1971 ทางสถานีปฏิบัติการในเวียดนามได้ทำการวิเคราะห์กำลังฝ่ายเวียดกงว่ามีถึง 300,000 คน 2 เท่าของตัวเลขที่ใช้กันอยู่ เมื่อได้รับบรรยาสรุปให้พลเอกเวสต์ มอร์แลนด์ ทราบถึงตัวเลขใหม่เขาตอบว่าโอเค เขาสนใจตัวเลขกองกำลังพิเศษ และหน่วยปฏิบัติการการเมืองที่เพิ่มขึ้น มันแสดงความกังวลที่สาธารณชนจะมีปฏิกิริยาต่อตัว

เลขใหม่นี้ ประชาชนอาจคิดว่า สหรัฐไม่มีความก้าวหน้าในสงครามหรือไม่อะไรดีขึ้น พลเอกเวสต์ มอนแลนด์ ไม่รับตัวเลขนี้ พันโท ฮอว์กิน ได้ปรับตัวเลขใหม่ให้น้อยลงบ้าง แต่ยังคงปฏิเสธในการ บรรยายสรุปครั้งที่สอง บทความของอาดัมส์ จึงเป็นที่วิพากษ์วิจารณ์กันมาก ในแง่ของจริยธรรม ความถูกต้องความซื่อตรง

จริยธรรมทหารได้เน้นมากในเรื่องความซื่อตรง แต่ในสถานการณ์สงครามและเพื่อ ผลประโยชน์ในทางจิตวิทยา ผู้บัญชาการทหารย่อมคำนึงถึงสภาวะทางจิตวิทยาของประชาชน ความ จริงอาจทำให้ประชาชนระส่ำระสายได้และอาจมีผลต่อสภาพจิตใจกองกำลังทหารที่สู้รบในสมรภูมิได้ การทำตัวเลขไม่ตรงความจริงจึงเป็นการรบกวนหลอกลวงต่อผู้บังคับบัญชาระดับสูงขึ้นไปและรัฐมนตรี กลาโหมซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาพลเรือน

ในขณะที่เดียวกัน นายทหารที่ปฏิบัติตามคำสั่งในการทำตัวเลขอันเป็นเท็จ ย่อมได้ชื่อ ว่าเป็นการปฏิบัติการณ์ไม่ซื่อตรงเช่นกัน ในประเด็นนี้จึงมีปัญหว่า ทั้งผู้บัญชาการทหารและนาย ทหารเหล่านั้นควรจะปฏิบัติอย่างไร สิ่งที่ปฏิบัติกันอยู่นั้นเป็นความถูกต้องเหมาะสมหรือไม่ เป็นการ ละเมิดจรรยาบรรณทหารหรือไม่ ถ้าหากนายทหาร ทหารรายงานตามความเป็นจริงโดยไม่ทำตาม คำสั่ง แล้วนำเรื่องมาเปิดเผยต่อสาธารณชน เช่นนี้จะถือว่าเป็นการละเมิดวินัยทหาร เป็นการ เปิดเผยความลับทางราชการ เป็นการทรยศต่อประเทศชาติหรือไม่ ควรจะมีมาตรการหรือวิธี การปฏิบัติอย่างไร จึงจะถูกต้อง

สิ่งที่ประเด็นต้องขบคิดและตอบคำถามคือ

1. ทหารต้องทำข้อมูลตามความเป็นจริงหรือไม่ เพราะทหารต้องซื่อสัตย์ ซื่อตรงต่อ ประเทศชาติ ต่อประธานาธิบดี มากกว่าต่อผู้บัญชาการทหาร ซึ่งจะเป็นการจัดคำสั่งและผิด วินัยทหาร ปัญหา คือ ทหารผู้น้อยจะทำได้หรือ จะทนอยู่ได้อย่างไร ใครจะเชื่อหรือรับฟัง ใครจะ ช่วยเหลือปกป้องให้ได้

2. ทหารคนไหนที่ขโมย 2 ชุด หรือไม่มี ชุดที่เป็นจริง (ปกปิดเพื่อประโยชน์ทางทหาร) กับชุดที่จะเปิดเผยให้ประชาชนทราบได้และไม่ต้องกลัว

3. การหาความจริงตามจริงควบคู่ไป คือเป็นความจริงหรือไม่ การให้สาธารณชนรับทราบตัวเลขไม่จริง เป็นการรบกวนหลอกลวง จะผิดจริยธรรมและจรรยาบรรณหรือไม่ ในการทำสงคราม การปกปิด การลวงลวง การลวงลวง ตัวเลขการสูญเสียและการหลอกล่อข่าวศึก ถือเป็นเรื่องธรรมดา เป็นความจริงและแต่กรณีใดก็ตามที่มีความจำเป็นที่จะต้องปกปิด หลอกลวง ผู้บังคับบัญชา เพราะฉะนั้นการที่จะตัดสินว่าผิดหรือไม่ได้ การจะปกปิดข้อเท็จจริง ไม่แจ้งให้ประชาชนทราบ น่าจะเป็นวิธีการที่เหมาะสมหรือไม่ แต่สิทธิการรับรู้ข่าวสาร และเสรีภาพของสหรัฐแตกต่างจากของจีน วิธีการจะเหมาะสมหรือกระทำไม่ได้

4. การให้ประชาชน ซินดี และผู้รับทราบตัวเลขจริงและไม่จริง การให้ประชาชน-ซินดีต้องรับรู้และให้ตัวเลขอื่นเป็นเท็จต่อประชาชน จะถือว่าประชาชนซินดีหลอกลวงประชาชนหรือไม่ หรือนักการเมืองไม่จริง เป็นสิ่งผิดจริยธรรมทางทหาร

5. ถ้าทหารยอมทหารของเขาเป็นจริงตามคำสั่งผู้บังคับบัญชาแสดงว่า มีวินัยแต่ทหารก็ละเอียด ความซื่อตรง และแจ้งให้สาธารณชนทราบความจริง เพราะความรักชาติจะเป็นการเปิดเผยความลับทางราชการ วิธีการใด จะเป็นวิธีที่เหมาะสม หรือจะมีวิธีอื่นใดที่เป็นทางออกที่พึงกระทำ อาจกล่าวได้ว่าประเด็นปัญหา อยู่ในระดับ ความคิด และการตัดสินใจของผู้บริหาร ซึ่งกระทำไปภายใต้ข้อจำกัดและอิทธิพลให้ชัดเจนว่าได้

ปัญหาการรุกรานอธิปไตยโดยชาติอื่น: การใช้อาวุธทางผู้บังคับและประชาชน

ทหารมีหน้าที่ในการป้องกันประเทศ และยังมีหน้าที่อื่นรุกรานอธิปไตย แต่สำหรับทหารสหรัฐ ยังมีหน้าที่ในการปกป้องระบอบรัฐธรรมนูญ และรักษาค่านิยมของชาติอีกด้วย ประเด็นที่น่าพิจารณา คือ ในการป้องกันประเทศนี้ เรา มีสิ่งที่จะรุกรานระบอบประชาธิปไตยกลับที่มีได้ประกาศสง

ครามได้หรือไม่ ทหารมีสิทธิส่งกำลังไปโจมตีเพื่อบ่งหมายสังหารผู้นำประเทศฝ่ายที่ตนคิดว่าเป็นศัตรูนั้น จะถือว่าถูกต้องชอบธรรมและสอดคล้องกับหลักจริยธรรมหรือไม่ เซมอร์ เอ็ม. เฮอรัช (Seymour M. Hersh) เขียนบทความเรื่อง Target Qaddafi ใน *The New York Times Magazine* เมื่อ 22 กุมภาพันธ์ 1987 ผู้เขียนกล่าวถึงการบริหารงานสมัยประธานาธิบดี เรแกน ผู้ซึ่งมองว่ากัaddafi ผู้นำลิเบียเป็นสุนัขบ้าในตะวันออกกลาง กัaddafiถูกกล่าวหาว่าเป็นผู้สนับสนุนผู้ก่อการร้าย และอยู่เบื้องหลังความรุนแรงต่างๆ เช่น การจี้เครื่องบิน TWA จาก เอเธนส์ ไปโรมเมื่อเดือนมิถุนายน 1985 รัฐบาลสหรัฐอเมริกาถือว่าการก่อการร้ายเป็นสิ่งที่ชั่วร้าย และสหรัฐมีสิทธิที่จะตอบโต้ ขจัดการก่อการร้าย รัฐบาลสหรัฐฯได้ดำเนินการทุกวิถีทางที่จะขจัดกัaddafi เช่น สนับสนุนการรณรงค์ล้มกัaddafi ตั้งแต่ปี 1981 แต่ทำไม่สำเร็จ สหรัฐอเมริกาไม่พอใจถึงขนาดเพิ่มกำลังกองเรือในย่านนั้น รวมถึงการปิดล้อมทางเศรษฐกิจ สหรัฐฯ เคยกำหนดเขตห้ามบินและในเดือนสิงหาคม 1981 ได้ยิงเครื่องบินรบของลิเบียตก 2 ลำ นอกชายฝั่งทะเล 60 ไมล์

ในท้ายที่สุดเพื่อจะตอบโต้และสะกดกัaddafi รัฐบาลสหรัฐอเมริกาวางแผนใช้กำลังทางอากาศโจมตีลิเบีย แต่กลุ่มผู้วางแผนซึ่งมีนาวาโท โอลิเวอร์ นอร์ท (Oliver North) นายทหารเรือ และทหารเรือคนอื่น ๆ รวมอยู่ด้วย ได้กำหนดแผนโจมตี โดยส่งเครื่องบิน F 111 รวม 9 ลำจากฐานทัพอากาศในรัฐฟลอริดาไปโจมตีบ้านพักและที่ทำงานของกัaddafi ในเวลากลางคืน เมื่อ 14 เมษายน 1986 ก่อนหน้านั้น ได้มีความพยายามสืบหาว่ากัaddafiพักอยู่ที่ใด ผลปรากฏว่าสมาชิกในครอบครัวกัaddafiบาดเจ็บ บุตรบุญธรรมเสียชีวิตระเบิดลูกหนึ่งผิดเป้าหมาย มีพลเรือนเสียชีวิตหลายสิบคน แม้ว่า North จะปฏิเสธในภายหลังว่า รัฐบาลสหรัฐฯ ไม่ได้มีคำสั่งให้โจมตีหรือสังหารกัaddafi แต่นายทหารกองทัพอากาศ กล่าวว่า รอกาสซ่า หรือความเป็นไปได้นในการสังหารมี 95 เปอร์เซ็นต์

แม้ว่าเรื่องนี้จะมีนักการเมืองเป็นผู้ตัดสินใจ แต่ก็มีนายทหารเข้ามายุ่งเกี่ยวด้วย และนักบินผู้โจมตีก็เป็นทหาร ประเด็นจึงมีว่า การโจมตีประเทศอื่น ในลักษณะบ่งหมายให้ผู้นำประเทศนั้นถึงแก่ชีวิตเป็นสิ่งถูกต้องหรือไม่ ในเมื่อสหรัฐฯ ไม่ได้ประกาศสงคราม การอ้างเหตุผลว่าสนับสนุนผู้ก่อการร้าย (ไม่มีหลักฐานชัดเจน) จะเป็นเหตุผลที่ก่อให้เกิดความชอบธรรมในการ

โจมตีหรือไม่ การใช้กำลังอาวุธและเทคโนโลยีทางทหารที่ดีกว่า โจมตีประเทศเล็กกว่า จะถือเป็นการถูกต้องหรือไม่ ต่อมา สหรัฐฯ ได้กระทันทันเองเดียวกัน คือ การยิงขีปนาวุธเข้าบวมอิรักโดยมุ่งไปที่เป้าหมายทางทหาร ทั้งนี้เพื่อสังหารผู้นำอิรัก เรื่องนี้เป็นเหตุการณ์หลังจากยอมแพ้และถอนทหารจากญะหวัดแล้ว และไม่ได้เป็นมติของสหประชาชาติ รวมทั้งมีมติประเทศกำลังสนับสนุน⁴

ประเด็นคำถามทางจริยธรรมที่ต้องพิจารณาคือ

1. ประเทศมหาอำนาจมีอำนาจโดยชอบธรรมประการใด ที่จะใช้เครื่องบินทิ้งระเบิดหรือยิงขีปนาวุธโจมตีประเทศที่ตนไม่พอใจ โดยอ้างเหตุผลเพื่อต่อต้านการก่อการร้าย และโดยไม่ประกาศสงคราม

2. การยิงขีปนาวุธ การทิ้งระเบิดโจมตีประเทศอื่น เป็นการกระทำเพื่อป้องกันประเทศ ป้องกันสงคราม เป็นการรักษาสันติภาพ หรือเป็นการก้าวร้าว ขู่ข่ม ก่อให้เกิดสงครามจริง ๆ หรือไม่ ถ้าเป็นประเทศใหญ่อย่างจีน รัสเซีย อินเดีย จะมีประเทศใดกล้าโจมตีเช่นนั้นหรือไม่

3. นักการเมืองผู้ตัดสินใจสั่งการ ยิงทิ้งระเบิดภายใต้เหตุผล ความถูกต้องควรเป็นรักสันติภาพ หรือ ใช้อารมณ์ ความแค้นใจพอใจส่วนตัว เหตุผลใดที่ควรเป็น

4. ทหารมีส่วนร่วมในการตัดสินใจฆ่าคนนอกประเทศหรือไม่ ควรจำกัดขีปนาวุธที่ควรใช้บนหรือโต้แย้งอย่างเต็มที่หรือไม่ โดยนายพลเวทย์ พ่วงศิริ ธรรม หรือ นายนาวาอากาศโท ประสงค์ ศรีเมือง ของนักการเมืองแต่เพียงอย่างเดียว

5. ถ้าทหารไม่เห็นด้วยกับนโยบายการก่อการร้ายของรัฐบาลของตน สงคราม เป็นการลอบโจมตีโดยนายพลกาฬาร ธรรม หรือ นายพล พ่วงศิริ ธรรม หรือ นายพล ประสงค์ ศรีเมือง

ทางต่อสู้ ทหารมีสิทธิจะปฏิเสธหรือไม่ นักบินมีสิทธิจะปฏิเสธการปฏิบัติการหรือไม่ ถ้าเห็นว่าเป็น
การขัดศีลธรรม จริยธรรม

6. การโจมตีลิเบีย ถ้าเกิดทำให้ผู้นำเสียชีวิต อาจจะทำให้เกิดสงครามได้ ใครจะ
เป็นผู้รับผิดชอบ จะไม่เป็นแบบอย่างให้ปฏิบัติกันเพราะเห็นว่าถูกต้องหรือ

ปัญหาการกระทำที่ไม่จงรักภักดีต่อชาติ: การละเมิดจรรยาบรรณทหาร

จรรยาบรรณทหารสหรัฐที่ออกมาในปี 1955 ฮาร์เทิล (Hartle) กล่าวว่า "เป็น
จรรยาบรรณที่ประกาศใช้หลังสงครามเกาหลี เป็นแนวทางสำหรับทหารในการปฏิบัติ แต่มีข้อ
จำกัดเพราะเน้นการกระทำที่เหมาะสมสำหรับเชลยศึก"⁵ ข้อความในจรรยาบรรณนี้ (กล่าวถึง
ในบทที่ 2) กำหนดให้ทหารไม่ให้ข้อความใด ๆ ทั้งคำพูด หรือข้อเขียน ที่เป็นการไม่จงรักภักดี
ต่อประเทศชาติและพันธมิตร และยังกำหนดให้ทหารยอมรับการอภัยโทษ หรือ สิทธิพิเศษใด ๆ
ที่มีเงื่อนไข สำหรับทหาร ความจงรักภักดีต่อชาติเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด ทหารทุกคนสัญญาว่าจะยอม
ตายเพื่อป้องกันชาติแต่เมื่อตกเป็นเชลยศึก เมื่อถูกทรมาน ถูกขังเดี่ยว ถูกสอบสวนถูกล้างสมอง
ทหารผู้ที่มีจิตใจไม่เข้มแข็งมีพื้นฐานทางจริยธรรมคุณธรรมไม่มั่นคงแน่นอน ย่อมหันไปหวัดสั่น
และหันไปร่วมมือกับศัตรู หรือ ตกเป็นเครื่องมือ ของศัตรูในการโฆษณาชวนเชื่อ กล่าวให้ร้าย
ประเทศตนเอง⁸

เจมส์ บอนด์ สต็อคเดล (James Bond Stockdale) อดีตผู้บังคับการและนักบิน
กองเรือรบของกองบินที่ 16 เครื่องบินของเขาถูกยิงตกขณะปฏิบัติการบินเวียดนามเหนือ ในปี 1965
ทำให้เขาหักและตกเป็นเชลยศึก เขาเขียนบทความแสดงทัศนะว่าผู้ที่มีความอ่อนแอทางศีลธรรมจะ
กลายเป็นเหยื่อของฝ่ายตนเอง สต็อคเดล วิเคราะห์ว่าคนที่ต้องการความรัก ความเอาใจใส่ เมื่อตก
อยู่ในเงื้อมมือของความเป็นเชลยศึก เขาอาจยอมขายวิญญาณ ขายตัวของเขาสอง มีเชลยศึกผู้หนึ่งที่
หลบหนีสำเร็จจริง และประสบความสำเร็จเหลือเกิน เมื่อเจอกับความยากลำบากมาก บางทีก็ถูก
สังหารเพราะมองว่าเขาจะเปิดเผยการลับ เขาจะเป็นพวกนั้นเลยหรือไม่ เขาจะยอมขมขื่นเพื่อ

ร่วมมือกับศัตรู ส่งเสริมให้เพื่อนร่วมชาติเสียหาย เขายอมรับความช่วยเหลือจากศัตรู ซึ่งละเมิดจรรยาบรรณทหาร อะไรทำนองนี้เป็นเช่นนั้น พบว่าในกลุ่มนักบินเขาจะท้าวทิ่มเด่นและเหนือผู้อื่น เขาท้าวตัวเป็นแหล่งข้อมูล เป็นแหล่งที่พึ่ง เขาทำงานอย่างบ้าคลั่ง เขาจะรู้สึกแย่มากถ้าไม่มีใครชอบเขาในที่คุมขัง เมื่อถึงจุด ๆ หนึ่งเขาเต็มใจจะขายตัวเพื่อบรรเทาความต้องการ สิ่งที่เขาเรียกร้องความสนใจก็คือ การประจบประแจงเจ้าหน้าที่ผู้คุม เขาไม่ควรทำการเลยเถิดอันเป็นการทรยศต่อชาติด้วยความเต็มใจ กว่าที่เขาจะถูกดึงกลับมาได้ใช้เวลา 5 ปี แต่เขาไม่สามารถเอาชนะตัวเองได้ เขารู้สึกว่าคนอื่น ๆ ไม่ยอมรับเขา

สต็อคเดลอธิบายว่าการถูกขังเป็นแรงกดดันต่อร่างกายและจิตใจ วันหนึ่ง ๆ จะเห็นประตูเปิด 1-2 ครั้ง เพื่อส่งอาหารให้ จากนั้นจะรู้สึกโดดเดี่ยว และอยู่ในความมืดเคลย์สิกจะต้องทำพิธีกรรมบางอย่าง เพื่อมาสู่ความรู้สึกเป็นเหมือนสัตว์ที่ถูกกักขัง เดการ์ตส์ (Descartes) กล่าวว่าเขาแยกใจกับกายออกจากกัน สัตว์คือเซลล์ แยกว่ามันแยกจากกันไม่ได้ ขณะถูกขังเขาได้พบว่า ความรู้สึกเกลียดขังไม่ช่วยให้เอาชนะข้อเสีย หรือทำการให้ได้ดี แต่ความเป็นหนึ่งเดียว ความร่วมมือของเคลย์สิก จะช่วยต่อต้านข้อเสียผู้คุมขังได้

สต็อคเดล กล่าวว่า การได้เรียนวิชาปรัชญาเพิ่มเติมที่มหาวิทยาลัยสแตนฟอร์ด ในปี 1961 นั้น เป็นประโยชน์ต่อเขา ซึ่งโรงเรียนนายเรือไม่มีสอน อาจารย์ผู้สอนได้ให้หนังสือ *Encheiridion* ของ Epictetus ซึ่งเป็นคู่มือนักปรัชญาโรมัน ข้อความสำคัญที่ได้คือ "มนุษย์ถูกรบกวนไม่มาจกสิ่งต่าง ๆ แต่จากทัศนคติของเขากับสิ่งต่าง ๆ" "อย่าไปยุ่งกับสิ่งที่เกิดกำลังอำนาจ" "อย่าเรียกร้องเหตุการณ์ใด ๆ ที่อยากให้เกิดขึ้นกับท่านแต่ต้องการให้เหตุการณ์เกิดขึ้นอย่างที่ท่านเป็น และท่านจะไปกับมันได้ดี" "ความพิการเป็นอุปสรรคต่อร่างกาย แต่ไม่เป็นอุปสรรคต่อจิตใจ" เขาเสนอว่าอุปสรรคกันที่ดีที่สุด คือ การรักษาสติสำนึก ว่าจะต้องเสมอ ถ้าเราไม่เสียความซื่อตรงไปเราจะไม่ สึกคิด ไม่เจ็บปวด ในสถานการณ์ที่ยากลำบากมีแรงกดดันเรื่องราวประวัติศาสตร์โบราณ (classical subjects) ก็มีช่วยได้ดีที่สุด การที่เคยเล่นละคร ท้าท้าวช่วยในการปรับตัวได้ดีกับสภาวะการขัง

บทความของสตีเฟน เดส แสดงให้เห็นว่าทหารที่ถูกเกณฑ์กัน ถูกทรมาน และถูกขังนาน ๆ
กลางถนนต่อแรงกดดันไม่ได้ อาจต้องยอมไปรับมรดกกับข้าศึกได้ ความรู้เรื่องปรัชญาแนวคิดของนัก
ปรัชญาโบราณ จะช่วยให้ทหารหาเหตุผลมาแก้ข้อสงสัยและมีความกล้าที่จะทนต่อความรู้สึกที่ว่า ชีวิต
ชาวมุสลิมที่ธรรม ท้าวมืดมน เกิดเหตุการณ์เช่นนี้ได้

บทความนี้ได้ตอบคำถามแล้ว ว่า ท้าวมืดมนที่เป็นเชลยศึกบางคน จึงละเมิดจรรยา-
บรรณทหาร รวมทั้งวิธีการป้องกัน ผลักดันให้ตามมีประเพณีว่าถ้าถูกทรมานอย่างหนักเชลยศึกยอม
กล่าวหาว่าตนเป็นเชลยศึก หรือ ละเมิดจรรยาบรรณทหาร (ที่คิดว่าไม่เสียหายต่อชาติ) จะถือ
ว่าขัดต่อจรรยาบรรณ หรือว่า ท้าวมืดมนจะตั้งขึ้นต่อต้านผู้จับกุมชนาติไหน ทหารแต่ละคนมีความ
เข้มแข็งแตกต่างกัน การถูกทรมาน ถูกจับอย่างหนัก จนยอมต่อศัตรู หรือ ยอมถูกทรมานจนตาย
วิธีการใดจะเหมาะสมมากกว่ากัน

ปัญหาการรักษาเกียรติศักดิ์

ระบบเกียรติศักดิ์คือ ข้อกำหนดให้นักเรียนนายร้อยเวสท์ ป้อยที่ไม่รักหก หลอกหลวง
ในสงคราม และไม่ยอมให้ใครทำเช่นนั้น จะพบว่าการลอกการบ้าน ลอกรายงาน ลอกข้อสอบของ
นักศึกษาในมหาวิทยาลัยเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นบ่อย บางคนทำข้อสอบทำรายงานส่งแทนเพื่อนก็มี แต่
สังคมไม่ค่อยสนใจมากนัก สำหรับนักเรียนนายร้อยเวสท์ ป้อยๆ ถือว่าเป็นการหลอกหลวง เป็น
ความคิดร้ายแรงมีโทษถึงจำคุก

ระบบเกียรติศักดิ์ จึงเหมือนกับเป็นหลักประกันความซื่อตรง การรักษาความซื่อตรง
ไหนต้องเป็นค่านิยม วรากรณ์ สามโกเศศ เขียนบทความเรื่อง "ผบ.ทร.อเมริกันฆ่าตัวตายทำไม"
โดยสรุปว่านายพลเรือเอก เจเรมี บัวร์ดา (Jeremy Boorda) ผู้บัญชาการทหารเรือตัดสินใจ
ยิงตัวเองตายก่อนผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์จะมาถามคำถามบางเรื่องเกี่ยวกับการติดอักษร ตัว V บน
แถบเหรียญประดับบนหน้าอก (อักษร V ย่อจาก Valor แปลว่า ความกล้าหาญยิ่ง) เขาเขียนจด

หมายถึงทหารเรือที่แจ้งว่า ไม่ต้องการให้เป็นภาระแก่เหล่าทหารเรือ ด้วยการถอนปืนป้อมเรือ และการที่เขาติดอักษรนี้เป็น "Honest Mistake" คือ เป็นข้อผิดพลาดที่มิได้ตั้งใจ

นายพลผู้นี้เป็นคนมีวินัยสูง มีระเบียบ รักเกียรติยศ ไม่ล่าเรียน เขาจบจากโรงเรียนนายเรือแอนนาร์บิส แต่ก้าวหน้ารวดเร็ว เขามีเคยออกรบจริง มีเคยบาดเจ็บ เขายังเคยได้รับเหรียญกล้าหาญจริง ๆ ในฐานะทหารหาญ เขาเคยไปสงคราม เวียดนาม ที่นั่นเมื่อจบทหารเวียดนาม เขาได้รับเหรียญ Navy Achievement Medal และ Navy Commendation Medal แต่ทั้งสองเหรียญไม่มีตัว V ประดับบนแถบ เพราะผู้ได้รับไม่มีตัวออกรบจริง แต่สองภาพชนมภาพถ่ายที่เขาติดตัว V และเพิ่งเลิกติดไม่กี่เดือน หลังจากการที่ผู้คนเริ่มกล่าวถึง การระงับ เช่นนี้สำหรับทหารผู้รักเกียรติแล้ว ถือว่ามีวามคิด เท่ากับปลอมแปลงมีวิทยคุณยศ และตีความถือเป็นเรื่องอุกฉกรรจ์

มีผู้อธิบายว่าผู้บัญชาการทหารเรือในอดีต คือ พลเรือเอก จูเนียงห์ (Jun Yang) สมัยประธานาธิบดีคาร์เตอร์ ได้บอกว่า ฉันเคยไปปลอมคุณยศอย่างนี้ เมื่อผมไปรบที่เวียดนามสงครามเวียดนามติดตัว V ไปด้วย ถึงแม้ว่าจะไม่ได้รบจริง แต่มีผู้ตั้งว่า เขามีวีรกรรมมากมาย หมายถึงจะอนุญาต และกฎการติดตัว V สำหรับคนปลอมยศนี้ มีอยู่ จะทราบอย่างไร

กรณีเช่นนี้ นายพลผู้นี้กำลังจะขึ้นศาล ศาลก็ยังไม่ตัดสินว่าผิดหรือไม่ เป็นข้อผิดพลาดที่ไม่ได้ตั้งใจก็ตาม สำหรับพลเรือเอกจริง ๆ แล้ว เขามีคุณูปการต่อประเทศชาติ แต่สำหรับพลเรือเอกปลอม ๆ แล้ว เขาก็ผิด

จีนี่ อธิบายถึงความเกี่ยวข้องระหว่าง การบังคับบัญชาทางทหาร กับคุณธรรมใน การทำสงคราม ผู้ขอประทานอาจมีคำตอบว่าการทำสงครามเป็นสิ่งเลวร้ายที่จำเป็นแต่มันเป็นกิจกรรมทำลายล้างที่โหดร้ายมากสำหรับมนุษยชาติ ฝ่ายทหารก็ตระหนักเรื่องนี้ดี กองบัญชาการ ยุทธศาสตร์ทางอากาศเลือกหัวข้อว่า "สันติภาพ คือ อาชีพของเรา" ที่วิทยาลัยการสงคราม ทหารบก มีคำขวัญของ เอิลู รูท (Ehlu Root) ผู้ก่อตั้งว่า "ไม่ก่อสงคราม แต่รักษาสันติภาพ" สำหรับ จีนี่ มีความเชื่อว่าหน้าที่ที่จะเข้าสู่สงครามลงเป็นไปเพื่อความถูกต้องยุติธรรม และสันติภาพ

การบังคับบัญชา มีลักษณะเป็นการบังคับ ต้องทำตาม ไม่ต้องการความเห็นห้องการ บังคับบัญชา หรือ คำสั่ง ไม่ต้องการคำถามข้อเสนอแนะ แต่จะมีบทลงโทษถ้าหากไม่ทำตาม ประ สติษผลของคำสั่ง ว่าเชื่อฟังที่ความรูสึกว่าจะต้องทำตาม หรือถูกบังคับ แต่ขึ้นอยู่กับ กำลังขวัญ (morale) จีนี่ มีความเห็นว่า การปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชาควรมีลักษณะ "เชื่อฟังอย่างเต็ม ใจและยินดี" (cheerful willing obedience)

ในการออกคำสั่งทางทหารปฏิบัติ ควรมีคุณสมบัติทางจริยธรรม 3 ประการ คือ

1. ความยุติธรรม (fairness) คำสั่งไม่ควรมีอคติ ความลำเอียง เป็นสิ่งที่หลัก เลี่ยงไม่ได้ ที่นายทหารจะชอบลูกน้องบางคนมากกว่าคนอื่น ๆ แต่เขาไม่มีสิทธิที่จะมอบหมาย การกิจ อันตราย และงานหนัก ให้กับทหารผู้ที่ชอบน้อยที่สุด คำสั่งของเขาต้องเป็นธรรม เข้มงวด และไม่ใช่ว่าตามอารมณ์ ข้อสำคัญ นายทหารจะหลีกเลี่ยงเรื่องอคติ ลำเอียงต่อตัวเอง เช่น ไม่เตรียมตัว หรือ ไม่ออกคำสั่งจากอารมณ์ชั่ววูบ สับสน การไม่ยับยั้งปริดาในการแสดงออก (อวด) ซึ่งอาจนำหน้าที่ การนำข้อบกพร่องอื่นเพื่อประโยชน์แห่งความชอบเยอะเยอะในส่วนดี

2. ความกล้าหาญ (courage) ทุกคนควรรู้ว่า ทหารและนายทหารจะต้องมี ความกล้าหาญ แต่ไม่ค่อยพิจารณาถึงรากของคำ กล้าหาญ ปัจจุบันคนไม่ค่อยเผชิญกับธรรมชาติมากนัก ความกล้าหาญทางกายภาพ ของคนยุคใหม่จะน้อยลง ๆ นี้ จึงเป็นสิ่งน่าแปลก

ผลงานการที่ทหารผู้ซึ่งรักชีวิตของตน เกลื่อนหัวแม่มือและเสี่ยงชีวิตเพื่อเพื่อน⁸

ความกล้าหาญอีกประเภทหนึ่ง ที่มีความสำคัญเท่าเทียมคือ ความกล้าหาญทางคุณธรรม (moral courage) ที่จะต่อต้านแรงกดดัน การกระทำที่ไร้คุณธรรม Shinn หนีภัย โดยเขียนจดหมายถึงสมาชิกวุฒิสภา แจ้งว่า ร้อยโทวิลเลียม แคลลีย์ (William Calley) และหน่วยจี 1/20 ของกองกำลังเฉพาะกิจ บาร์เกอร์ (Barker) ได้สังหารหมู่ประชาชนทั้งหมด 300-400 คน ซึ่งเป็นสตรี เด็ก ทนขร โดยแทบไม่มีใครเหลือชีวิตรอด เมื่อเดือนธันวาคม 1968⁹ ทหารอาสาสมัคร Lonnie Franks (Lonnie Franks) ผู้เปิดเผยว่า นายพล Lovell (Lovell) ที่ระบอบเผด็จการเวียดนามเหนือโดยไม่มีอำนาจ พันเอก ฮัล ไนต์ (Hal Knight) เปิดเผยมลทินสมาชิกวุฒิสภาว่าเปลี่ยนแปลงการวินิจฉัยสั่งการของทหารระดับล่างกว่าได้ และทหารต้องปฏิบัติตามความเห็นผู้บังคับบัญชา สิ่งที่ผู้บังคับบัญชามักจะเปลี่ยนได้ คือ ความรู้สึกผิดชอบชั่วดี และความซื่อตรง

3. ความรับผิดชอบ (responsibility) นายพลมาร์แชลล์ (Marshall) กล่าวว่า นักทหารเป็นผู้นำที่จะสั่งทหารไปเผชิญกับความตาย สิ่งที่คุณจะต้องมี คือ การไม่นึกถึงตนเอง (Selflessness) คือ การไม่คิดถึงส่วนสภาพประโยชน์ของตนเอง แต่สนใจถึงสาเหตุที่ออกคำสั่งและกองกำลังที่เขาบังคับบัญชา กล่าวคือ ผู้นำทหารจะต้องมีความรับผิดชอบทั้งต่อผู้บังคับบัญชา และผู้ใต้บังคับบัญชา รวมทั้งรับผิดชอบต่อรัฐธรรมนูญด้วย พันเอก ฮัล ไนต์ Knight กล่าวต่อวุฒิสภา ในการรับทราบเมื่อท.ศ. ปี 1973 ว่า "ผมไม่ได้สามารถที่จะสนับสนุนกองทัพอเมริกันว่าจะสนับสนุนรัฐธรรมนูญ" กล่าวได้ว่าความรับผิดชอบเป็นสิ่งที่ทหารจะต้องมีต่อระดับที่เหนือกว่า แต่ความรับผิดชอบทางคุณธรรมจะต้องมีต่อระดับล่างหรือผู้ใต้บังคับบัญชา มีคำกล่าวที่ Rank has its privileges ยศตำแหน่งเป็นถิ่นของสิทธิพิเศษ สิทธิพิเศษเหล่านี้จะเหมาะสมที่จะได้รับถ้าหากยศตำแหน่งมีความรับผิดชอบตามมาด้วย ดังคำขวัญโบราณที่ว่า "ผู้ที่ได้รับยศ ย่อมมีภาระมาก หรือถูกวิพากษ์วิจารณ์มากขึ้น"

ปัญหาการปฏิเสธคำสั่งในการเข้าทศพนาที่

ทหารถือหลักความสำคัญของการเชื่อฟังตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาโดยเคร่งครัด และหน้าที่ที่สำคัญในการสู้รบเพื่อป้องกันประเทศ การไม่เชื่อฟังคำสั่งและการไม่ยอมเข้าสู่สนามรบ มักจะตามมาด้วยการถูกลงโทษอย่างรุนแรง กรณีของประเทศไทย เมื่อทหารตามเสด็จพระนเรศวรไม่ทัน ทหารที่ตามไม่ทันมีโทษถึงประหารชีวิต กว่าจะรอดชีวิตมาได้ก็ต้องรบทัพศึกอื่น ๆ เป็นการทดแทน ไม่ปรากฏว่าทหารจะขัดใจคำสั่งการเข้าสู่สนามรบ จะมีก็แต่ผลเรือนซึ่งต่อได้ (นรยหาย) รัฐบาล หรือ ต่อต้านการทำสงคราม

การปฏิเสธที่จะเชื่อฟังคำสั่งให้เข้าร่วมรบ เกิดขึ้นในอิสราเอล รูธ ลินน์ (Ruth Linn) แห่งมหาวิทยาลัยไฮฟา (Haifa) รายงานการศึกษาว่า ในปีค.ศ. 1983 มีทหารอิสราเอล 86 คน ปฏิเสธที่จะถูกส่งไปปฏิบัติภารกิจในเลบานอน อดยให้เหตุผลว่าการกระทำดังกล่าวขัดกับความรู้สึกผิดชอบชั่วดี แต่เมื่อรวมตลอด 3 ปี ของสงคราม พบว่ากรณีทั้งหมด 143 ราย รูธ ลินน์ (Ruth Linn) อธิบายลักษณะพิเศษของสงครามเลบานอนว่า ประเทศอิสราเอลก่อตั้งประเทศในปีค.ศ. 1948 มีประชากร 3.5 ล้านคน และมีเพื่อนบ้านชาวอาหรับกว่า 100 ล้านคน เมื่อตั้งประเทศได้ก็เกิดสงครามรวม 6 ครั้ง สงครามเลบานอน (1982-1985) เป็นสงครามครั้งที่ 6 สาเหตุสำคัญคือ การก่อการร้าย โดยเฉพาะของกลุ่ม PLO ที่แทรกซึมเข้ามาในเลบานอน การจีเครื่องบินสายการบิน ของอิสราเอล การขับไล่พลเมืองโดยสังหาร ที่สนามบินเป็น อูริยอน (Ben Gurion) การระเบิดเครื่องบิน สวิสเซอร์ (Swissair) ที่บินทางไปอิสราเอล ทหารอิสราเอลจึงรุกเข้าเลบานอน เพื่อทำลายฐานที่มั่นของการก่อการร้ายครั้งนี้กองกำลังอิสราเอล (Israel Defense Force) ได้ยึดถือแนวคิดว่ากองทัพที่แข็งแกร่ง คือ ต้องมีความระมัดระวัง และการใช้กำลังอย่างมีประสิทธิภาพ โดยกองกำลังอิสราเอลได้ใช้กำลังของสงคราม คือ การเสียทหารมากกว่าผู้ก่อการร้าย ในปีค.ศ. 1983 กองกำลังอิสราเอลเสียทหาร 10 คน ผู้ก่อการร้าย เสียทหารมากกว่าผู้ก่อการร้าย นานถึง 3 ปี

ทหารผู้ที่สับสนทางด้านศีลธรรมจากสงครามที่ยาวนาน จะคัดค้านเมื่อเดินทาง กลับหลังจากเสร็จสิ้นภารกิจ คนเหล่านี้ รู้ดีว่า ข้อยุติเรื่องปัญหายุ่งยากทางศีลธรรม ไม่ทำให้ความจงรักภักดี กองทัพลดน้อยลง พวกเขาแก้ปัญหาลำบากทางศีลธรรมโดยการวิพากษ์วิจารณ์ภายในกองทัพ และป้องกันการกระทำผิดพลาดในสนามรบ เพื่อธำรงรักษาหลักการทางศีลธรรม แม้ว่าสงครามครั้งนี้ จะเป็นสิ่งไร้เดียงสาถึงความถูกต้องทางศีลธรรม แต่การต่อต้านไม่เพียงพอภายในกองกำลัง IDF ก็ถูกประณาม

นับตั้งแต่ก่อตั้งประเทศมีน้อยครั้งที่มีการคัดค้านด้านมนุษยธรรม เมื่อเกิดขึ้นสังคมก็ไม่สนใจ สังคมอิสราเอลเผชิญปัญหาการไม่เชื่อฟังด้วยเหตุผลทางศีลธรรม เมื่อกองกำลังป้องกันประเทศ แถลงว่า พันเอกเอลลิล จีวา (Elli Geva) ขอให้ถอดถอนเขา จากตำแหน่งผู้บังคับการเพื่อเป็นเพียงทหารธรรมดา เขาเป็นผู้สนับสนุนการทาส่งครามกับ พิ แอล โอ เขาเป็นผู้บังคับการรถถังที่เป็นหัวหอกบุกไปตามถนนเบรุต-ดามัสกัส แต่เขาค้านการปิดกรุงเบรุตของเลบานอน เพื่อขับไล่ผู้ก่อการร้าย เขากล่าวว่า ไม่สามารถรับผิดชอบต่อการเสียชีวิตพลเรือน หรือ อธิบายการกระทำต่อญาติ พี่น้องของทหารในหน่วยที่อาจเสียชีวิตได้ คำขอสร้างความสับสนต่อนายทหารระดับกลาง และอาวุโส และถูกประณามจากทหารและมหาชน เขาถูกปลดจากกองทัพ แผนบุกกรุงเบรุตก็ถูกยกเลิกไป คำขอของเขาเป็นตัวอย่างการประท้วงแนวใหม่ การที่นายทหารผู้รักชาติและเป็นที่ยกย่อง ต้องกระทำการต่อต้านข้างรุนแรงเพื่อรักษาความซื่อตรงทางศีลธรรม จะเป็นตัวเร่งสำหรับทหาร ผู้แสวงหาแนวทางการต่อต้านเฉพาะตัว

ในปีแรกของสงครามยึดเลบานอน มีทหารกำลังสำรอง (reserve soldiers) 86 คนปฏิเสธการไปปฏิบัติการณ์ในเลบานอนและถูกจำขัง รัฐ ลินน์ รับผิดชอบตัวอย่าง 36 คน เพื่อทำการสัมภาษณ์ อายุระหว่าง 23-46 ปี เป็นผู้อาศัยในเมืองใหญ่ ๆ 3 เมือง สำเร็จปริญญาตรี รวม 23 คน เป็นนายทหารระดับผู้กอง 7 คน 22 คนผ่านสงครามมาแล้ว 26 คน (72%) ปฏิเสธจะไปปฏิบัติการณ์อีกหลังจากไปรบในเลบานอนมาแล้ว 30 คน เป็นผู้เคยผ่านหน่วยที่ปฏิเสธจะไปรบ

รัฐ ลินน์ สิมานนท์ กลุ่มตัวอย่างที่บ้าน ภายหลังจากถูกปล่อยจากคุก โดยขอให้เหตุผล การตัดสินใจ และกำหนดขอบเขตการพัฒนาทางศีลธรรม ตามแนวของโคลเบอร์ก Kohlberg สมมุ ตฐานคือ ถ้าทหารสร้างความเสียหายทางศีลธรรม เขาคงจะแสดงออกถึงความสามารถที่จะปิดติด กับการคิดหลักศีลธรรม และ ค. ๑๙๖๔ ผลคืองานของเราให้เหตุผล ระหว่างความสามารถของสมมติฐาน ศีลธรรมให้เหตุผลและแนวจริยธรรม เรากระทำที่เป็นนามธรรม จากการศึกษาพบว่า 44% ของกลุ่ม ตัวอย่าง เป็นนักคิดด้วยศีลธรรมแบบดั้งเดิม (postconventional moral thinkers) ตั้งแต่ เริ่มแรก อีก 36% แสดงออกถึงลักษณะนักคิดต้นศีลธรรมแบบดั้งเดิม เมื่อให้พวกเขาอธิบายการ กระทำที่เป็นนามธรรม มันจึงชัดเจนว่าถ้าได้ กลุ่มตัวอย่างทุกคนแสดงพฤติกรรมจากการคิดหลักคุณ ธรรม เปรียบเทียบกับกลุ่มสูงกว่าที่คาดหวังไว้

ผู้ที่บัญญัติสิทธิมนุษยชนว่ามีความเห็นว่า เป็นสิ่งที่ผิดที่ไม่เชื่อฟังคำสั่งกองกำลังป้องกันอิสราเอล เมื่อเป็นคำสั่งรบแล้ว แต่มีเหตุผลที่ว่า สงครามนี้ หักเหมาจากวัตถุประสงค์ของการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่ถูกต้องเป็นธรรม และวิธีที่ควรจัดการกับปัญหา ตัวอย่างเช่น "อิสราเอลมีปัญหามาก และ มีสงครามอยู่ เราไม่สามารถทำสงครามที่ไม่ได้ประโยชน์ เงื่อนไขการทำสงคราม คือ ชีวิตของพวกเราถูกคุกคาม และ ศัตรูพยายามจะสังหารพวกเราแล้ว ถ้าเราได้ผลสงครามจึงเป็นสิ่งที่ชอบธรรม และฉันจะถามคำถามที่จะ "ทุกคนอย่างที่จะเข้ามีส่วนร่วม" กลุ่มตัวอย่าง 69.4% ระบุว่าเหตุผลของธรรม ในที่ 4 คือ ถึงจ. เห็นว่าไม่ถูกต้องที่จะบัญญัติสิทธิคำสั่ง แต่ยังคงห่วงใยความปลอดภัยร่วมกัน และมีความเชื่อว่าการกล่าวอ้างถึงสิทธิมนุษยชนเกิดจากการรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของหน่วย บางคนตอบว่าร่วมสงคราม ตั้งแต่ก่อน 18 ปี จนถึง 40 ปี แต่ไม่ต้องการขอข้ายาไปหน่วยที่ไม่ต้องรบ เพราะรู้สึกว่าเป็นไปไม่ได้ และเพื่อนจะต้องรับงานแทนเมื่อพ้นโทษ จะกลับไปหน่วย แต่ขอสิทธิที่จะวิจารณ์ สิทธิที่จะตระหนักว่า

การอ้างเหตุผลนั้น... ที่จะไม่เลือก... บ่งชี้การแสดงออกที่หลอกลวง ถ้าหากคนเรามีทัศนคติด้านคุณธรรมเป็นกลาง... และ ไม่ด้กำหนดพฤติกรรม สิ่งที่เขาทำ อาจไม่สอดคล้องกับสามัญสำนึกของคน... เขาย่อมจะแสดงความโลภ ในการทำผิดอื่นเข้าข้างในแง่ของกองทัพ จะมีผลมากหรือน้อย... เรา... รอ... เร... จัปมีมากสำหรับผู้...

เหลืออยู่ และรับผิดชอบต่อการละเมิดของผู้ที่มีมโนธรรม ในอิสราเอล (มีข้อตกลงทางการเมือง) ยอมรับว่า Orthodox มีสถานะที่จะปฏิเสธโดยมโนธรรม พวกกลุ่มศาสนาอาจอ้างว่าเป็นการแทรกแซงการประกอบการทางศาสนา แต่การอ้างมโนธรรมแบบเลือกได้เพื่อไม่ไปรบในเลบานอน เป็นสิ่งที่ไม่ปกติ เป็นสิ่งที่สังคมยากจะเข้าใจได้

ผู้ปฏิเสธก็ต้องอาศัยความกล้าเหมือนกัน การตัดสินใจปฏิเสธ อาจพิจารณาเป็น 2 ขั้นตอน คือ 1) ก่อนประกาศการปฏิเสธ มีปัจจัยที่มีส่วนเสริมให้ทหารปฏิเสธ คือ (1) ไม่มีหน่วยสังกัดที่แน่นอน เช่น หน่วยแพทย์ ที่ต้องโยกย้ายไปหน่วยอื่น ๆ ตามที่กองทัพอ้างการ (2) เป็นคนหนุ่มในหน่วย (3) มีความสัมพันธ์ไม่ดีกับผู้บังคับบัญชา เพื่อน (4) มีทัศนคติทางการเมืองที่รุนแรงซึ่งหน่วยรับไม่ได้ สรุปแล้วความรู้สึกไม่เป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม จึงเป็นการรายงานที่จะปฏิเสธ

2) เหตุการณ์หลังจากปฏิเสธ ทหารที่ปฏิเสธอ้างว่า เริ่มแรกไม่ต้องการปฏิเสธเพียงแต่ไม่ต้องการไปรบในเลบานอนโดยหวังว่า ผู้บังคับบัญชาจะอนุมัติ แม้ว่าผู้บังคับบัญชามีสิทธิ์ที่จะลงโทษได้ทันที แต่เกือบทุกกรณีได้เลือกจะพูดคุยกับทหาร แม้ว่าทุกคนในหน่วยจะต้องรอการดำเนินการ เนื่องจากความเป็นทหารตลอดชีพในกองกำลังสำรอง ผู้บังคับบัญชาจึงรู้จักทหารในหน่วยอย่างดี และไม่ต้องการเสียทหารที่ดีไป ผู้บังคับบัญชา อยากปล่อยให้ทหารไม่ต้องไป และได้พยายามชี้ให้เห็นถึงผลที่จะตามมา ปัญหาอยู่ที่ว่า คนอื่นจะเอาอย่างไร ทำายที่สุด จึงสั่งจ้ง 14 วัน แทนการลงโทษเดิมที่ 40 วัน ผู้บังคับบัญชาบางคนได้โทรไปถามทุกข์สุขที่บ้าน สิ่งนี้ทำให้ทหารรู้สึกมีคุณค่า

แรงจูงใจของทหารที่ปฏิเสธ ก็ได้โต้แย้งว่า การไม่ไปรบไม่ใช่การผลัการะไว้เพื่อนทหารเพราะหน่วยทหารออกสนามรบไม่เท่ากัน คือ 30 วัน ถึง 100 วันต่อปี บางคนกล่าวว่าไม่ฆ่ากลัวตาย แต่ไม่เต็มใจ หรือ ไม่ต้องการตายเพื่อรัฐมนตรีกลาโหม

นักการเมืองและกองทัพไม่ต้องการให้มีผู้ปฏิเสธมาก ๖ ได้ออกกฎเกณฑ์ให้ผู้ปฏิเสธไปพบนักจิตวิทยาก่อนที่จะสอบสวนลงโทษ ต่อมา มีกฎให้ผู้บังคับบัญชาเรียกทหารที่ถูกจำขังเพราะปฏิเสธไปสนามรบ กลับมาปฏิบัติงานทันที ทหาร 15 ใน 143 คน จึงถูกลงโทษมากกว่า 1 ครั้ง นอก

2. ทหารต้องเผชิญกับจริยธรรม จรรยาบรรณที่ขัดแย้งกัน ทหารต้องป้องกันประเทศ รักษาอธิปไตย แต่ทหารก็รักฐาน แทรกซึมประเทศอื่น สนับสนุนผู้ก่อการร้ายเพราะเกรงว่าประเทศนั้นจะรุกรานตนก่อน ขณะที่ทหารสหรัฐฯ ต้องรักษารัฐธรรมนูญ แต่ทหารหลายประเทศเข้ายึดอำนาจ ยกเลิกรัฐธรรมนูญ ทหารต้องต่อสู้เอาชนะศัตรู แต่ทหารต้องไม่ใช้วิธีการโหดร้ายเอาชนะศัตรู ฟอร์ด (Fotion) กล่าวว่า "การที่ประเทศหนึ่ง สามารถเอาชนะอีกประเทศหนึ่งอย่างขัดแย้ง แต่การใช้กำลังเทคโนโลยีที่เหนือกว่า ทำให้ข้าศึกเสียชีวิตเกินกว่าจุดที่จะเอาชนะได้แล้ว ถือว่าประเทศนั้นกระทำการไร้ศีลธรรมการใช้อาวุธนิวเคลียร์ ...เป็นสิ่งที่ยากจะยอมรับ"¹¹

3. ทหารต้องเผชิญกับการขัดกันระหว่างจริยธรรมทหารกับมโนธรรม วินัยและจรรยาบรรณเรียกร้องและฝึกฝนให้ทหารต้องปฏิบัติตามคำสั่งโดยเคร่งครัด ไม่ต้องสงสัยไม่ต้องซักถามเพียงแต่ทวนคำสั่งให้ถูกต้อง แต่ถ้าคำสั่งขัดกับศีลธรรม มโนธรรม เช่น ให้ยิงใส่พลเรือนผู้ชุมนุมประท้วง ยิงใส่หมู่บ้านข้าศึก ซึ่งไม่มีอาวุธยิงจับอาวุธไปยังประเทศอื่นที่ไม่ได้ประกาศสงคราม ผลที่จะเกิดขึ้นก็ย่อมประจักษ์กันดีว่าผู้คนต้องล้มตาย กรณีเช่นนี้จะให้ทหารทำอย่างไร มีผู้กล่าวว่า ผู้บังคับบัญชาต้องรับผิดชอบ แต่ความรับผิดชอบนี้ไม่สามารถทดแทน ไม่สามารถเรียกร้องชีวิตที่เสียไป และความพิการที่เกิดขึ้น ทหารควรใช้สติปัญญาก่อนทำตามคำสั่ง หรือต้องทำตามคำสั่งอย่างเดียว โดยไม่ต้องคิดกังวลใด ๆ

4. ทหารต้องเผชิญกับ การขัดแย้งระหว่างจริยธรรม จรรยาบรรณ กับค่านิยมและระบบความเชื่อของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ทหารก็มาจากประชาชน และเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ปัจจุบันกระแสโลกาภิวัตน์ ได้เข้ามามีอิทธิพลต่อความคิดของสังคมอย่างมาก ค่านิยมเรื่องความสำเร็จ การต่อสู้แข่งขัน การชิงความได้เปรียบการแสวงหาความสดวกสบายในชีวิต และการบริโภคที่ฟุ่มเฟือย สิ่งเหล่านี้ทำให้คนละเลย หลักศีลธรรม จริยธรรม ผู้ชนะผู้ที่ร่ำรวย คือ ผู้ได้รับการยกย่อง จะเห็นว่าในทางธุรกิจมีการละเมิดจริยธรรมกันมาก เห็นได้จากการล้มละลายของ

ธนาคารเพราะการโกง การขโมยทรัพย์สินความลับทางการค้า (พอล เจ. แลนเฟลิร์ช (Paul J. LaFollette and Fraedrich) ระบุสาเหตุที่จริยธรรมเสื่อมทรามว่า มาจากส่วนประกอบสามส่วน คือ ความกดดันทางเศรษฐกิจ แข่งขัน ลักษณะองค์การ และโอกาส ซึ่งนำไปสู่การตัดสินใจด้านจริยธรรม¹² โรนัลด์ อาร์. ซิมส์ (Ronald R. Sims) กล่าวว่า ความล้มเหลวที่บริษัทมีลงโทษจึงมีไม่พอ เพราะผู้บริหารบริษัททำให้รางวัลพฤติกรรมที่ละเมิดจริยธรรม เช่น การตัดสินใจเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัว หรือการโกง ความนิ่งถึงผลประโยชน์เฉพาะหน้า ทำให้คนเข้าใจตัวเองว่ามีเหตุผลมากว่าจริยธรรม¹³ บริษัทที่บริหารราบรื่นมีปัญหาเจ้านายคงช่วยเหลือ¹⁴ ดังนั้นคำนิยามของสังคมที่องค์กรมีจริยธรรม จะได้รับ และความสะอาดสบาย ย่อมมีผลต่อทหารที่อาจจะคิดว่า ความซื่อตรง คือส่วนหนึ่งของชีวิตสุภาพบุรุษ คือ ความคิดของคนจริง ไม่สามารถอยู่ด้านสังคม ผลเกิดมาจากจริยธรรมและจรรยาบรรณ กล่าวถึงนักทฤษฎีจริยธรรม จรรยาบรรณ ถ้าไม่มีกฎหมายและจรรยาบรรณในระบบสังคม เป็นสิ่งที่สถาบันทหารจะต้องศึกษาฝึกฝนและปฏิบัติจริง

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

จริยธรรมจรรยาบรรณทหารไทย

กองทัพบกต้องการนายทหารที่ดี มีความรู้ ความสามารถ มีศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม เพื่อเป็นทหารของประชาชน ของชาติและของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวว่านอันที่จะปกครองรักษาชาติ รักษาชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และดูแลให้ประชาชนได้อยู่อย่างสงบสุข นายทหารจึงได้รับการอบรมสั่งสอนด้านพุทธศาสนา ศีลธรรม คุณธรรม และปลูกฝัง ความรู้สึกรักชาติ รักพระมหากษัตริย์ รวมทั้งค่านิยมทหาร เช่น การพลีชีพเพื่อชาติ จิตวิญญาณของนักสู้ที่สู้ไม่ถอย ต่อสู้กับข้าศึกจนตายโดยไม่ท้อถอยแพ้ การเชื่อฟังคำสั่งและรักษาวินัย ความเข้มแข็งอดทน ฯลฯ วิธีการสอนที่ดี ที่ใช้กันอยู่คือ การฝึกแบบทหาร การต่อสู้ การเคลื่อนกำลังและการซ่อมรบ

การศึกษาอบรมนักศึกษาทหาร ในปัจจุบัน ใช้นิยามวิชา จริยธรรมจรรยาบรรณเหมือน
ในอดีตใน พ.ศ. 2470 ที่มีหนังสือแนวสอนวิชาจรรยา สำหรับการสอน คำว่า จริยธรรม ปรากฏ
ในหลักสูตรสอนวิชา จริยธรรมของผู้บังคับหน่วย ของวิทยาลัยการทัพบกสถาบันวิชาการทหารบกชั้นสูง โดย
พลโท บุญเทียม สาริบาล ได้เขียนหนังสือขึ้น 2 เล่ม คือ จริยธรรมของผู้บังคับหน่วยทหาร
และ จริยศาสตร์ : การพัฒนาจิตใจ เมื่อปี 2536 เอกสารดังกล่าว เป็นประโยชน์อย่างมากต่อการ
พัฒนาเรื่องจริยธรรมทหาร

[illegible]

จรรยาบรรณทหาร: ข้อเสนอแนะ

ขณะนี้ระบบราชการทหารไทยได้มีการประมวลแนวทางการประพฤติปฏิบัติไว้เป็นจรรยาบรรณทหารไว้ ๖ ข้อ ซึ่งได้แก่ ๑. จิตใจ ๒. วิชา ๓. อดทน ๔. อดกลั้น ๕. อดทน ๖. อดกลั้น อย่างไรก็ตามถ้าจะดูจรรยาบรรณหรือว่า จรรยาบรรณทหารอาจคิดว่าเป็นเมื่อทหารอยู่ในสนามรบเท่านั้น แต่ในยามที่ทหารอยู่นอกสนามรบก็ควรจะประพฤติดีงามด้วย จึงไม่เห็นความจำเป็นที่จะต้องออกจรรยาบรรณทหารเพื่อให้เป็นกรอบและแบบแผนการปฏิบัติที่แน่ชัดเข้าโดยตรง

ผู้เขียนเห็นว่า ควรจะปรับปรุงจรรยาบรรณทหาร และควรมีการปรับปรุงจรรยาบรรณทหารให้สูงขึ้น จึงควรจัดทำและปรับปรุงจรรยาบรรณทหารให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน การจัดทำจรรยาบรรณทหาร ควรจะทำในรูปแบบของคณะกรรมการ ซึ่งประกอบด้วยทหารจากหน่วยต่าง ๆ ทหารผ่านศึก ทหารอาวุโส นักวิชาการ และผู้ทรงคุณวุฒิ ในด้านอื่น ๆ ซึ่งควรจะมีมติให้เสนอร่างจรรยาบรรณ โดยการประชุมหลัก การ แนวคิดและจรรยาบรรณ ทหารให้ศึกษา และแล้วกล่าวล้างแล้ว ข้างต้น ดังนี้

1. ทหารจักยอมตาย เพื่ออิสรภาพ และความสงบแห่งประเทศ
2. ทหารจักจงรักภักดี และ เคารพใน ๓. เชาวี ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ตลาดจอน

รัฐธรรมนูญ (ข้อ 1-2 คือ ความประพฤติของทหาร และ ข้อ ๓๒ เสนอแนะ)

3. ทหารจักปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นกลาง ใจ โดยเต็มกำลังความรู้ ความสามารถ เต็มกำลังความคิด ด้วยความรอบคอบ รู้จักความเรื้อรัง ช่วยเหลือ และทำงานร่วมกับทุกฝ่ายให้ได้ผลดี เพื่อประโยชน์สุขแห่งประชาชน

4. ทหารจักต้องแสวงหา และฝึกฝนให้ตนเอง มีความรู้ ความสามารถอยู่เสมอ
5. ทหารจักต้องเตรียมตัว และพร้อมที่จะรบได้ทุกเมื่อ และตั้งมั่นในความสามัคคี
6. ทหารจักเตรียมกองทัพอากาศ กองทัพเรือ กองทัพบก และป้องกันมิให้เกิดสงคราม

ทหารจกัาชีวการณูณณ ทวามอดกลั่นอย่างสูง ในการออกคำสั่งใช้กำลังอาวุธเข้าสู่รบ เมื่อปฏิบัติการรบ ทหารจกัาใช้กำลังทหารให้มก พองจะเอาชนะข้าศึกได้เท่านั้น จกัาไม่มุ่งหมาย เช่นว่าข้าศึกให้มากที่สุดโดยไม่ว่าเป็น โดยศึกชนะอง และจกัามุ่งหมายระวังไม่ให้ชีวิตพลเรือน และทรัพย์สินต้องสูญเสียบ²

7. ทหารจกัาต้องไม่ทำการคดโกง ลักขโมย ส่อลวง น้อฉล ข่มขู่ ประทุษร้าย หรือ มี ส่วนรับรู้สนับสนุนใด ๆ

8. ทหารจกัาต้องไม่ทำร้าย รั้งแก เพียบคหยาบ ผู้ที่มีกำลังอ่อนแอ ผู้ที่ไม่มีอาวุธหรือ ป้องกันตนไม่ได้

9. ทหารจกัาต้องซื้อตรง รักษาเล่ห์ชั้นสัญญา ไม่กล่าวความเท็จ

10. ทหารจกัาต้องไม่ทำให้ผู้อื่นถึงเสียชื่อ หรือ เสียตัว โดยไม่ทำการสมรส

หน้าที่ทหารต้องมาก่อน แต่ทหารจกัารับผิดชอบ ดูแลครอบครัวให้มีความสุข

11. ทหารจกัาต้องไม่สอบหาร้ายคนลับหลัง ไม่ใส่ความ ไม่เปิดเผยความลับทางราชการ ไม่ทรยศต่อเพื่อน หมู่คณะ และต่อชาติ ตลอดจนไม่ติดต่อกับข้าศึก

ถ้าหากต้องตกเป็นเชลยศึก ทหารจกัาต้องไม่ร่วมมือกับข้าศึก ไม่กระทำการอันเป็น การเสื่อมเสียและไม่จงรักภักดีต่อชาติ

(ข้อ 7-11 สรุปรจาก กฎรักษาเกียรติ หรือศีลรักษาศักดิ์ ยกเว้นที่ขีดเส้นใต้)

12. ทหารต้องเชื่อฟัง และปฏิบัติตาม คำสั่งผู้บังคับบัญชา ที่สั่งการโดยชอบให้ครบ ถ้วน และไม่บิดพลิ้ว

ทหารจกัาต้องสอบถาม ทวนคำสั่งให้เข้าใจถูกต้อง แน่ชัด ก่อนปฏิบัติ

ถ้าไม่เข้าใจสภาวะการรบพุ่งเฉพาะหน้า ทหารจกัาต้องกล้าทักท้วง สอบถาม ให้เหตุผล ให้ข้อเท็จจริงกับคำสั่งที่ไม่ถูกต้อง ขัดกับระเบียบ กฎหมาย และจริยธรรม ถ้าผู้บังคับบัญชายินยอม ก็ต้องปฏิบัติตาม และอาจรายงานผู้บังคับบัญชาสูงขึ้นเพื่อทราบได้ และอาจรายงานผู้บังคับบัญชา สูงขึ้นไปเพื่อทราบได้

13. ทหารจ ต้องบสดงความคิดเห็นเสนอแนะช่วยเหลือ ต่อผู้บังคับบัญชา และเพื่อนทหาร อยู่ เอง: ดิมที่ ด้วยความสุภาพและบริสุทธิ์ใจ

14. ทหารจต้องบสดงความเคารพ และยกย่องผู้บังคับบัญชาและผู้าหญด้วยความจริงใจ

15. ทหารจต้องมีค้ำบองอาจ กล้าหาญ ไม่ย่อถอยต่ออุปสรรค และภัยอันตรายยอมเสียสละสิ่งต่าง ๆ เพื่อความถูกต้อง เป็นธรรม ด้วยความคิด ที่สมเหตุสมผล และรอบรู้³

16. ทหารจต้อง เป็นผู้หนักแน่น อดทนต่อความทุกข์ ความขัดข้อง และอดทนต่อความแค้นเคือง ใจเียงทั้งปวง รู้จักข่มใจ ไม่ให้มีโรสะจุนเจียว ก้าวร้าว เกรี้ยวกราด

17. ทหารจห้ามสั่งการให้ผู้ใต้บังคับบัญชา กระทำการ รดอยไม่ชอบธรรม ผิดกฎหมาย มีอคติ ลำเอียง ดุริยธรรมไม่ชอบ หรือเห็นเองก็ว่าต้องการทำเช่นนั้น⁴

18. ทหารจต้องรับบ ภัยรติ และทณงานศักดิ์ศรี ไม่แสวงหาความเจริญก้าวหน้าให้แก่ตนเอง ด้วยวิธีประจบประแจงผลประโยชน์ ความสำเร็จ ำให้ร้ายถูกผู้อื่น⁵

19. ทหารจต้องเป็นผู้มีคนรอบ สภาพ มีอิทธิพล และจิตใจอันดีงามต่อประชาชน และบุคคลานวิชาชีพอื่น

20. ทหารจต้องประพฤติตนเป็นคนดี ละเว้นจากอบายมุข รักษาตนให้พ้นจากหนี้สินรุงรัง พ้นจากเรตติเตเล่นการพนัน พ้นจากเรตติสุรา พ้นจากการรับสินบน

ร่างจรรยาบรรณดังกล่าวเป็นเพียงแนวทางกว้าง ๆ จำเป็นต้องได้รับการปรับปรุงอีกมาก ข้อสำคัญ คือ การกำหนดจรรยาบรรณทหารจะต้องเป็นที่ยอมรับได้ เข้าใจง่ายและปฏิบัติได้

แนวรณำอาชีพทหารในอนาคต

ทหารเป็นอาชีพที่มีเกียรติ เป็นอาชีพที่ต้องเสียสละความสุขส่วนตัว วิชีวิตที่ลำบากเมื่อต้องออกปฏิบัติงานชายแดน และเมื่อภัยเมื่อเกิด สงคราม อาชีพทหารจึงเหมาะกับผู้ที่กล้าหาญ รักการผจญภัย และมีวิญญาณของนักสู้ ปัจจุบันระบบสังคมเทคโนโลยีเปลี่ยนแปลงก้าวหน้ารวดเร็ว ซึ่งมีผลต่อค่านิยม ความเชื่อ และพฤติกรรมของทหารและประชาชน อาจสรุปแนวรณำในอนาคตดังนี้

1. สังคมปัจจุบันการให้ความสำคัญต่อความสำเร็จ การนิยมความสะดวกสบาย ความพึงพอใจ ไม่ค่อยคิดถึงความถูกต้อง ความเสียสละและส่วนรวมมากนัก ทหารก็ย่อมจะรับแบบแผนความเชื่อดังกล่าวบ้าง ดังนั้น จึงเป็นไปได้ว่า นายทหารรุ่นใหม่อนาคต อาจมีความอดทน ความเสียสละน้อยกว่า นายทหารสมัยก่อน

2. ผลกระทบจากเทคโนโลยีต่อกองทัพรุนแรงมาก ที่เห็นได้ชัด จากข่าวหนังสือพิมพ์ คือ นายทหารรุ่นใหม่มิชอบหน่วยรบเหมือนในอดีต แต่จะนิยมเลือกหน่วยช่างเทคนิค เหตุผลส่วนหนึ่ง ก็คือ กองทัพยุคใหม่จะเปลี่ยนไปใช้เทคโนโลยีขั้นสูงมากขึ้น ทหารจึงต้องเรียนรู้ด้านเทคนิค และวิทยาศาสตร์ขั้นสูง เพื่อการใช้อาวุธทันสมัย ในการป้องกันประเทศ รวมทั้งงานวิจัยและพัฒนา

อีกเหตุผลหนึ่ง ก็คือ การเรียนวิชาวิศวกรรมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ขั้นสูง และอุปกรณ์ช่างเทคนิค สามารถหาความรู้ได้จากประกอบอาชีพส่วนตัวหารายได้ หรือหางานทำได้ง่าย โดยเฉพาะภาคเอกชนมีค่าตอบแทนสูง และต้องการวิศวกร และนักวิทยาศาสตร์ จำนวนมาก ดังนั้นถ้าระบบเงินเดือน และสวัสดิการของรัฐไม่สามารถตอบสนองความต้องการได้ ก็จะเป็นปัจจัยผลักดันให้เกิดการลาออกในกลุ่มทหารรุ่นใหม่

3. แนวคิดกองทัพต้องเผชิญกับสงคราม และเกิดการสูญเสียนายทหารไปจำนวนหนึ่ง ทำให้เห็นทหารที่ผ่านการรบ มีโอกาสก้าวหน้าได้มาก ปัจจุบันสถานการณ์มีความมั่นคง ไม่มีการสู้รบมากนัก ขณะที่ประชากรนายทหารแต่ละรุ่นรับมรดกชั้นกว่าในอดีต ขณะที่โครงสร้างองค์กรเป็นรูปปิรามิด นายทหารแต่ละรุ่นจะเลื่อนตำแหน่งไปสู่วาระสุดท้ายได้จำนวนหนึ่ง ถ้ากองทัพไม่ขยายหน่วยงาน นายทหารส่วนใหญ่มองติดกัน ไม่สามารถเลื่อนยศเลื่อนตำแหน่งได้เท่ากับในอดีต ในสภาพเช่นนี้จะเกิดแรงกดดันให้กองทัพต้องปรับวิธีการเลื่อนยศเลื่อนตำแหน่งเสียใหม่ ถ้าหากการเปลี่ยนแปลงไม่สามารถสนองความต้องการได้ ย่อมเป็นแรงกดดันให้เกิดการลาออกจากราชการเมื่อมีข้อเสนอที่ดีจากภาคเอกชน สภาพเช่นนี้ไม่ต่างจากราชการพลเรือน ผู้เขียนไม่แน่ใจว่าราชการกองทัพที่ลดลง แต่มีประสิทธิภาพ ครอบคลุมถึงพลสงครามแต่เพิ่มยศตำแหน่งที่สูงขึ้น รวมทั้งโครงสร้างให้นายทหารลาออกก่อนเกษียณอายุ รดอยจะเลื่อนยศยศที่ก่อนหน้านี้ อาจเป็นสัญญาณหนึ่งของความเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน

ผมว่ามันเหล่านี้ อาจจะไม่มียผลต่อจริยธรรม จรรยาบรรณทหาร ถ้าหากระบบการ การศึกษา และหน่วยงานของกองทัพ สามารถถ่ายทอด บลูกิ้ง สืบสาน และส่งเสริมค่านิยม ความเชื่อ และแบบแผนพฤติกรรมที่ดีงามให้นายทหารรุ่นใหม่ๆ ยอมรับ การจัดทำจรรยาบรรณ ทหาร ก็อาจจะ เป็นวิธีการหนึ่งที่จะทำให้ทหารธำรงความสง่างามไว้ได้ และทำให้เป็นทหารที่อยู่ วนจิตใจของประชาชนตลอดไป...

9. กรมยุทธการทหารบก. *พิธีสักวันคล้ายวันสถาปนากรมยุทธการทหารบก 1 เมษายน 2535*.
หน้า ๑๒.
10. ชัยอนันต์ สมุทวณิช. "กองทัพอากาศพัฒนาทางการเมืองไทย," ใน สุรชาติ บำรุงสุข
บรรณาธิการ, *ระบบทหารไทย: บทศึกษากองทัพผ่านบริบททางสังคม-การเมือง* (กรุงเทพฯ:
อักษรสยามการพิมพ์, 2530). หน้า 109.
11. สมโพธิ ผลเต็ม. *วิชาพระพุทธศาสนา หนังสือเรียนสังคมศึกษา ส 013 โรงเรียนเตรียมทหาร*
(กรุงเทพฯ: อักษรทองการพิมพ์ 2539). หน้า 1.
12. กรมยุทธศึกษาทหารบก. *แผนงานวิชาบรรยายในโรงเรียนนายร้อยทหารบก 2470*, พิมพ์ครั้งที่ 4,
พ.ศ. 2477.
13. สมโพธิ ผลเต็ม, เรือง ดิม, และสมโพธิ ผลเต็ม. (2) *วิชาพระพุทธศาสนา หนังสือเรียน*
สังคมศึกษา ส 014 โรงเรียนเตรียมทหาร (กรุงเทพฯ: อักษรทองการพิมพ์, 2539).
14. กองทัพบก. *100 ปี โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า* (กรุงเทพฯ: ทำงขึ้นส่วนจำกัด เจ เอ็น
ที, 2530). p.189.
15. พลโทบุญเยี่ยม สาริมาน. (2) *จริยศาสตร์ของผู้นำไทย* (กรุงเทพฯ: วิชาการวิทยาลัยการทัพบก
2536, หน้า 9.
16. พลโทบุญเยี่ยม สาริมาน. *เรื่อง...* หน้า ๑-.
17. สำนักงานฝ่ายเสนาธิการประจำผู้บัญชาการทหารสูงสุด. *คู่มือ...* (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์
รุ่งเรืองรัตน์, 2536). หน้า 6.

18. เรื่องเดียวกัน, หน้า 129-162.
19. ศูนย์การทหารราบ ปราณบุรี, *คู่มือผู้บังคับทางทหาร* (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ศูนย์การทหารราบ ต่ายชนะรัชต์, 2524), หน้า 31.
20. สมรโพธิ ผลเต็ม, เรื่องเดิม (2), หน้า 9.
21. บุญเยี่ยม สาริมาน, เรื่องเดิม (2), หน้า 13.
22. Jack Engeman, *West Point: The Life of a Cadet* (New York: Lothrop, Lee Shepard Co, Inc., 1958), p.1.
23. Lewis Sorley III, "Duty, Honor, Country: Practice and Precept," in *War, Morality, and Military Profession*, edited by Malham Wakin (Boulder: West view Press, 1976), pp. 141-142.
24. Ward Just, *Military Men* (New York: Alfred A. Knopf, 1970), pp.46-47.
25. บุญศักดิ์ แสงระวี, แปล, เงิน เสียง เงิน เขียน, *กว่าจะเป็นนายพล* (กรุงเทพฯ: รุ่งแสงการพิมพ์, 2534), หน้า 31-53.
26. Charles W. Hudlin, "Morality and the Military Profession: Problems and Solutions," in *Military Ethics*, assembled by Malham Wakin (Washington D.C: National Defense University Press Publication, 1989), p. 92.

27. Ibid.. pp. 84-85.

28. Air Force Pamphlet 36-2241, Volume 1.

บทที่ 3

1. ชู่งฟ้า (นามแฝง). *ยุทธการทางเมืองเพด็จศึก: สารคดีเกี่ยวกับกองทัพแห่งชาติในก รตอผู้
เพื่อเอาชนะคอมมิวนิสต์* (กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัดเกษมการพิมพ์, 2524), หน้า 95.
2. ศักดิ์ วิทยวัฒน์. *เกร็ดการเมืองบางเรื่องของจอมพล ป.พิบูลสงครามกับข้าพเจ้า*
(กรุงเทพฯ: ซี.พี. การพิมพ์ 1บรรณูปที่พิมพ์).
3. Sam Adams. "Vietnam Cover-Up: Playing War with Numbers. in *Public
Administration* 1988 edited by Richard J. Stillman II (Boston:
Houghton Mifflin Co. . 1975). pp. 262-276.
4. Seymour M. Hersh, "Target Qaddafi." in *Public Administration*,
edited by Richard J. Stillman II (Boston: Houghton Mifflin Company,
1988). pp. 419-430.
5. Anthony E. Hartle, *Moral Issues in Military Decision Making*
(Lawrence: The University Press of Kansas. 1989), pp. 44-45.
6. James Bond Stockdale. "The World of Epictetus: Reflections on
Survival and Leadership." in *War, Morality, and Military Profession*
edited by Malham Wakin (Boulder: Westview Press, Inc. 1986).

7. วรากร สามเณศ, "พว.ทร.อเมริกันฆ่าตัวตายทำไม," ใน *มติชนสุดสัปดาห์* ปีที่ 16, 4 มิถุนายน 2539.
8. Roger L. Shinn, "Ethical Aspects of the Exercise of Command," in *Military Ethics*, assembled by Malharm Wakin et. al. (Washington D.C.: National Defense University Press Publication, 1989), pp. 47-59.
9. Sam C. Sarkesian, "An Empirical Reassessment of Military Professionalism," in *The Changing World of the American Military*, edited by Franklin D. Margiotha (Boulder: Westview Press, 1978), p. 40 และ Howard T. Prince II, *Leadership in Organizations* and ed. (New York: United State Military Academy West Point, 1984), pp. 21-1-21-3.
10. Sam C. Sarkesian, op.cit., p. 40.
11. Nicholas Fotion, *Military Ethics: Looking Toward the Future* (Stanford: Hoover Press Publication, 1990), pp. 32-107.
12. Ronald R. Sims, "The Challenge of Ethical Behavior in Organizations," in *Annual Editions: Business Ethics*, 1993/94, edited by John E. Richardson (Giveford: The Dushkin Publishing Group, Inc. 1993), pp. 131.

บทที่ 4

1. Richard T. DeGeorge. "A Code of Ethics for Officers," in *Military Ethics*, assembled by Malham Wakin et al. (Washington D.C. National Defense University Press Publication, 1989), p. 17.
2. Ibid., p. 17.
3. พลทศศิริ ทิวะพันธ์, ภาพพจน์ตัวอย่างของผู้บังคับหน่วย พิมพ์ครั้งที่ 8 (กรุงเทพฯ: เนติกุลการพิมพ์, 2531), หน้า 8.
4. DeGeorge, op.cit., p 2.
5. พลทศศิริ ทิวะพันธ์, เรืองเดิมน, หน้า 53.

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

1. กระทรวงกลาโหม. เอกสารประกอบคำบรรยาย วิชาวิทยาการทหาร. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์กรมยุทธศึกษาทหารบก, 2536.
2. กองทัพบก. 100 ปี โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด เจ เอ็น ที, 2530.
3. กรมยุทธการทหารบก. ที่ระลึกวันคล้ายวันสถาปนากรมยุทธการทหารบก 1 เมษายน 2535.
4. กรมยุทธศึกษาทหารบก. แนวสอนวิชาจรรยาในโรงเรียนนายร้อยทหารบก (2470) พิมพ์ครั้งที่ 4, 2477.
5. ชัยอนันต์ สมุทวณิช. "กองทัพกับการพัฒนาทางการเมืองไทย." ในสุรชาติ บำรุงสุข บรรณาธิการ ระบบทหารไทย: บทศึกษากองทัพในบริบททางสังคม-การเมือง. กรุงเทพฯ: อักษรสยามการพิมพ์ 2530.
6. พลโท บุญเยี่ยม สาริมาน. จริยธรรมของผู้นำหน่วย. เอกสารวิชาการวิทยาลัยการทัพบก 2536.
7. บุญศักดิ์ แสงระวี. ผู้แปล เงิน เสียง เงิน เขียน ว่าจะเป็นนายพล. กรุงเทพฯ: รุ่งแสงการพิมพ์, 2534.
8. ปุระชัย เปี่ยมสมบูรณ์. อุคตคติและจริยธรรมตำรวจ: หลักการและประสบการณ์. เอกสารการศึกษารัฐประศาสนศาสตร์ อันดับที่ 66 กรุงเทพฯ: สหายนสื่อการพิมพ์, 2533.

9. วิจารณ์นายร้อยพระจุลจอมเกล้า. *หนังสือในโอกาสครบรอบ 105 ปี 5 สิงหาคม 2535.*
พิมพ์-บุษราคัมพิมพ์. 2535.
10. รุ่งฟ้า (นามแฝง). *เหตุการณ์การเมืองเผด็จศึก: สารคดีเกี่ยวกับกองทัพแห่งชาติในการต่อสู้เพื่อเอกราชและคอมมิวนิสต์.* กรุงเทพฯ: ทางหุ้นส่วนจำกัดเกษมการพิมพ์, 2524.
11. วิทย์ วิเศษวาทย์. *จริยศาสตร์เบื้องต้น.* กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์, 2528.
12. วรากรณ์ สามโกเศศ. "พย.ทร.อเมริกันฆ่าตัวตายทวายม." *มติชนสุดสัปดาห์* ปีที่ 16
4 มิถุนายน. 2539.
13. วี ประสงค์ อดุล. พันเอก แฮรี่ คาร์. คอนนีธอร์น เขียน. *ผู้นำแบบเวสต์ บอยด์.*
สมุทรปราการ: บริษัททองวราการพิมพ์ จำกัด, 2538.
14. สักดิ์ วิทยวัฒน์. *การจัดการเมืองบางเรื่องของจอมพล ป.พิบูลสงครามกับข้าพเจ้า.*
กรุงเทพฯ: ซี.พี.การพิมพ์ ไม้ระบปีพิมพ์.
15. พลทศศิริ ทิวะพันธุ์. *ภาพพจน์ตัวอย่างของกบฏคืบหน้า.* พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ:
เนติกุลการพิมพ์. 2531.
16. ศูนย์การทหารราบ ปราณบุรี. *คู่มือผู้นำทางทหาร.* รางพิมพ์ศูนย์การทหารราบ ต่าย
ชนะรัตน์ 2524.
17. สำนักงานฝ่ายเสนาธิการประจำศูนย์บัญชาการทหารสูงสุด. *คู่มือนายทหาร.* กรุงเทพฯ:
โรงพิมพ์รุ่งเรืองรัตน์ 2536

18. สมรภูมิ รายสัปดาห์. ฉบับที่ 724 (9 มกราคม 2538), 726 (23 มกราคม 2538), 727 (30 มกราคม 2538), 728 (20 กุมภาพันธ์ 2538).
19. สมโพธิ ผลเต็ม น.อ. *วิชาพระพุทธศาสนา หนังสือเรียนสังคมศึกษา ส.013. โรงเรียนเตรียมทหาร กรุงเทพฯ: อักษรทองการพิมพ์, 2539.*
20. สมโพธิ ผลเต็ม น.อ. (2) *วิชาพระพุทธศาสนา หนังสือเรียนสังคมศึกษา ส.014. โรงเรียนเตรียมทหาร กรุงเทพฯ: อักษรทองการพิมพ์, 2539.*
21. สิวลี ศิริไล. "จริยธรรมตามแนวคิดตะวันตกและตะวันตก" ใน *นาริยา ชินวรโรณ บรรณาธิการ. นานาทัศนะเกี่ยวกับจริยธรรม. นครปฐม: ฝ่ายการพิมพ์ สถาบันพัฒนาการสาธารณสุขอาเซียน, 2536.*

ภาษาอังกฤษ

1. Air Force Pamphlet 36-2241. Volume 1. 1 July 1995.
2. Adams. Sam. "Vietnam Cover-Up: Playing War with Number." In *Public Administration* 1988, Edited by Richard J. Stillman II, Boston: Houghton Mifflin Company, 1975.
3. Davenport, Manuel M. "Ethics and the Military Organization." In *Military Ethics* 1989. Assembled by Malham Wakin et al. Washington D.C.: National Defense University Press Publication, 1983.

4. Davenport, Manuel M. "Professionals or Hired Guns? Loyalties are the Difference." In *Military Ethics* 1989. Assembled by Malham Wakin et al. Washington, D. C.: National Defense University Press Publication, 1989.
5. DeGeorge, Richard T. "A Code of Ethics for Officers." In *Military Ethics*. 1989. National Defense University Press Publication, 1989.
6. Engeman, Jack. *Best Foe: The Life of a Cadet*. New York: Lothrop, Lee & Shepard Co., Inc. 1958.
7. Ferrell, D.C. and J. A. Fraedrich. 1993. "Understanding Pressures that Cause Unethical Behavior in Business." In *Annual Editions: Business Ethics*. 1993-94. Edited by John E. Richardson. Guilford: The Dushkin Publishing Group, Inc.. 1993.
8. Fotion, Nicholas. *Military Ethics: Looking Toward the Future*. Stanford: Hoover Press Publication. 1993.
9. Fotion, Nicholas and B. Elfstorn. *Military Ethics: Guidelines for Peace and War*. Mass: Routledge and Kegan Paul. 1986.
10. Garrett, James M. Jr. *Tenuous Frontiers: Conventional Forces in Central Europe*. Boulder: Westview Press. 1989.
11. Hartle, Anthony E. *Moral Issues in Military Decision Making*. Lawrence: The University of Kansas Press. 1981.

12. Hersh, Seymour M. "Target Qaddafi." In *Public Administration*. Edited by Richard J. Stillman II. Boston: Houghton Mifflin Company, 1988.
13. Hudlin, Charles W. "Morality and the Military Profession: Problems and Solutions." In *Military Ethics*. Assembled by Malham Wakin, 1989.
14. Washington D.C.: National Defense University Press Publication.
15. Huntington, Samuel P. "Officership as a Profession." In *War, Moralty and Military Profession* 1986. Edited by Malham M. Wakin Boulder: Westview Press Inc., 1957.
16. Janowiz, Morris: "The Future of the Millitary Profession." In *War Morality, and Military Professi on* 1986. Edited by Malham Wakin. Boulder: Westview Press, 1971.
16. Joint Service Conference on Professional Ethics. *Moral Obligation and the Military: Collected Essay*. Washington D.C.: National Defense University Press, 1988.
17. Just, Ward. *Military Men*. New York: Afred A. Knopf, 1970.

18. Linn, Ruth. "The Moral Judgement, Action, and Credibility of Israeli Soldiers Who Refused to Serve in Lebanon (1982-1985)." In *Selective Conscience Objection: Accommodating Conscience and Security*. Edited by Michael F. Noone Jr. Boulder: Westview Press Inc., 1989.
19. Massie, Joseph L. *Essentials of Management*. 2nd ed. New Delhi: Prentice-Hall of India, 1976.
20. Newman, D.L. and R.D. Brown. *Applied Ethics For Program Evaluation*. California: Sage Publications Inc., 1996.
21. Prince II, Howard T. *Leadership in Organizations* 2nd ed. New York: United State Military Academy West Point, 1984.
22. Sarkesian, Sam L. "An Empirical Reassessment of Military Professionalism." In *The Changing World of the American Military*. Edited by Franklin D. Margiotta. Boulder: Westview Press, 1978.
23. Shinn, Roger L. "Ethical Aspects of the Exercise of Command." In *Military Ethics*. Assembled by Malcolm Wakin et al. Washington D.C.: National Defense University Press Publication, 1989.
24. Sims, Ronald R. "The Challenge of Ethical Behavior in Organizations" In *Annual Editions: Business Ethics*. 1993/94. Edited by John E. Richardson. Guilford: The Dushkin Publ. Group, Inc., 1993.

15. Sorley III, Lewis S. "Duty, Honor, Country: Practice and Precept."
In *War, Morality and Military Profession*. Edited by Malham M. Wakin.
Boulder: Westview Press. 1976.
16. Stockdale, James Bond. "The World of Epictetus: Reflections on
Survival and Leadership." In *War, Morality and Military Profession*.
Edited by Malham Wakin. Boulder: Westview Press Inc., 1986.
18. Wakin, Malham M. *War, Morality, and Military Profession*.
Boulder: Westview Press, 1986.
19. White, Thomas I. 1988. *Right and Wrong: A Brief Guide on
Understanding Ethics*. New Jersey: Prentice Hall, 1988.

จริยธรรมในวิชาชีพตำรวจ

โดย

พลตำรวจโทสุวรรณ สุวรรณเวช
ผู้บัญชาการตำรวจภูธร ภาค 6
กรมตำรวจ กระทรวงมหาดไทย

จริยธรรมในวิชาชีพตำรวจ

พลตำรวจโทสุวรรธ สุวรรณเวช

คำนำ

ในทุกสังคม ย่อมมีกลไกในการควบคุมดูแลสมาชิกในสังคม ให้สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุข และเป็นที่ยอมรับกันว่า สังคมได้พัฒนา "กฎหมาย" ขึ้นมาเพื่อครองมือควบคุมพฤติกรรมของคนในสังคมนั้น แต่การบังคับใช้กฎหมายจะมีประสิทธิภาพหรือไม่ขึ้นอยู่กับผู้นั้นขึ้นอยู่กับผู้บังคับใช้กฎหมายให้เป็นผล รัฐจึงต้องจัดระบบให้มีผู้รับผิดชอบดูแลคนในสังคมให้ปฏิบัติตามกฎหมายที่มีรูปแบบชัดเจน รับผิดชอบในการจัดการควบคุมดูแลและกำหนดแนวทางที่คนในสังคมพึงประพฤติปฏิบัติหรือละเมิดประพฤติปฏิบัติต่อกัน มีการกำหนดโทษสำหรับผู้ฝ่าฝืน การปฏิบัติต่อผู้ฝ่าฝืนไว้อย่างชัดเจน รับผิดชอบและสัญญาต่อสังคมว่า จะดำเนินการด้วยความยุติธรรม รวดเร็ว และมีการปฏิบัติต่อทุกคน อย่างเสมอภาค

สังคมไทยนั้น มีการพัฒนารูปแบบของระบบงานยุติธรรมคลอตาม ในปัจจุบันระบบงานยุติธรรมของไทย ซึ่งอยู่ในการควบคุมดูแลของรัฐบาล มีหลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องงานการปฏิบัติหน้าที่เพื่อทำให้ "ความยุติธรรม" แก่คนในสังคม คือ มีตำรวจทำหน้าที่ป้องกันอาชญากรรม และปราบปรามผู้กระทำความผิดกฎหมาย (โดยทั่วไปคือการบังคับผู้กระทำความผิดมาลงโทษ) เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยของสังคม อัยการ เป็นนายความของแผ่นดินหรือของรัฐ เพื่อพิจารณาสวนสอบสวนของตำรวจ และส่งฟ้องคดีความต่าง ๆ ต่อศาล ศาลเป็นผู้พิจารณาข้อเท็จจริงเพื่อจะรู้หรือพิสูจน์ได้ว่า ใครเป็นผู้กระทำความผิด แล้วลงโทษตามที่กฎหมายกำหนดและ ราชทัณฑ์ รับตัวผู้ถูกตัดสินลงโทษไปดำเนินการตามที่กฎหมายกำหนด ในระบบงานยุติธรรมอย่างคร่าว ๆ ที่กล่าวมานี้ มีสิ่งหนึ่งที่ต้องพิจารณากันเป็นพิเศษ คือ การกระทำ ความผิด หรือผู้กระทำความผิดอาญา จะเข้ามาสู่กระบวนการยุติธรรมได้ ต้องมีตำรวจซึ่งเป็นผู้พบเห็นหรือได้รับข้อมูล ข่าวสารเกี่ยวกับการกระทำความผิด ไม่เช่นนั้นหน่วยงานอื่น ๆ ในกระบวนการยุติธรรมก็ไม่สามารถทำอะไรได้เลย จึงสามารถกล่าวได้ว่าในกระบวนการยุติธรรมตำรวจเป็นกลไก ที่มีสำคัญมากหน่วยงานหนึ่ง เนื่องมาจากบทบาทความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมายนั้น ตำรวจมีหน้าที่การเสริมสร้าง

พื้นฐานความถูกต้องในการประพฤติปฏิบัติของคนในสังคมที่อยู่ร่วมกัน

• เจตนารมณ์ของวิชาชีพตำรวจ

ความสัมพันธ์ระหว่างตำรวจกับประชาชนในสังคม ไม่สามารถจะแยกออกจากกันมาคิด
ตราใบที่ประชาชนยังรวมกันอยู่เป็นหมู่คณะ ทั้งนี้เนื่องจาก ตำรวจมีหน้าที่เป็นผู้รักษากฎหมายสงบ
เรียบร้อยและพิทักษ์ผลประโยชน์ให้แก่สังคม ยิ่งสังคมขยายตัวออกไปกว้างขวางเท่าใดเพียงใด
ตำรวจก็มีความสำคัญต่อสังคมมากขึ้นเพียงนั้น

ตามปกติการอยู่ร่วมกันของคนในสังคม ซึ่งประกอบด้วยเชื้อชาติ ศาสนา ขนบธรรมเนียม
นิยม ประเพณี และอุดมการณ์อันเดียวกัน ก็น่าจะอยู่รวมกันได้อย่างเรียบร้อย และปกติสุข แต่
ตามความเป็นจริงแล้วหาเป็นเช่นนั้นไม่ เพราะมนุษย์จะดำรงชีวิตอยู่ได้ก็ต้องอาศัยปัจจัยและพวกพ้อง
ต้องการต่าง ๆ ซึ่งย่อมได้มาโดยการแสวงหา ด้วยวิธีการต่าง ๆ กัน ฉะนั้น เมื่อแต่ละคนใน
สังคมต่างมุ่งที่จะดำเนินการแสวงหาข้อเรียกร้องของตนโดยมีคำนึงถึงบุคคลอื่น ก็ย่อมเกิดความขัด
แย้ง เอาไรต์เอาเปรียบ มีการรุกรานกันและอาจถึงขั้นทะเลาะวิวาทกัน หากปล่อยไว้ให้เกิดขึ้น
ตลอดไป ย่อมจะลุกลามใหญ่โต จนถึงขั้นกลางกลางได้ ดังนั้นในสังคมหรือประเทศ จึงต้องมีกฎหมาย
เป็นเครื่องกำหนดการดำเนินการของบุคคลในสังคม มาตรากฎหมาย เป็นเครื่องมือที่ช่วยความไม่
สงบดังกล่าวด้วยความเป็นธรรม

อนึ่งในการที่จะกำหนดกฎหมายซึ่งมีไว้สำหรับควบคุมและบังคับชีวิตของคนในทางานสังคมมี
ความศักดิ์สิทธิ์ ก็จำเป็นต้องมีผู้รักษากฎหมาย เพื่อคอยสอดส่องดูแล และแก้ไขระงับ เช่นใด เป็นเหตุ
ให้เป็นไปตามกฎหมายที่บัญญัติไว้ ซึ่งสังคมใด ๆ ก็ตามย่อมต้องมีองค์ประกอบที่จำเป็นสำหรับผลิตของแห่งนั้น
ความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ คือต้องอาศัย การมีกฎหมายที่สมบูรณ์ สังคมผู้มีความผิดในคดีอา
หารในการฟ้องร้องต่อศาล ซึ่งถึงแม้ว่าสังคมใดก็ตามก็ย่อมมีกฎหมายที่บังคับใช้บังคับการกระทำของ
ชนตลอดเวลา ฉะนั้นตำรวจจึงเป็นบุคคลที่จะต้องมีความรู้ ความสามารถ และจิตใจที่เข้มแข็ง เพื่อที่จะปฏิบัติหน้าที่

งานสังคม เนื่องจากปัญหาอาชญากรรมในปัจจุบันมีความสลับซับซ้อนมาก เพราะอาชญากรมีการรวมตัวกันเป็นกลุ่มมีอาวุธ เครื่องมือและแผนการที่แยบยล ฉะนั้นการดำเนินการป้องกันและปราบปรามให้ได้ผล จำเป็นที่เจ้าหน้าที่ตำรวจจะต้องมีความรู้เท่าทัน เส่ที่เหลี่ยมของผู้กระทำผิดในทุกๆ ด้าน

การดำเนินการปราบปรามเพื่อให้อาชญากรรมมีแนวโน้มลดลง จำเป็นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะต้องเพิ่มกำลังตำรวจให้เหมาะสมกับจำนวนพลเมืองที่เพิ่มขึ้น เพิ่มอาวุธ ยาน พาหนะ เครื่องมือสื่อสาร เพิ่มความรู้ความสามารถ ขวัญกำลังใจ รวมทั้งปรับปรุงองค์การและวิธีการทำงานให้มีประสิทธิภาพขึ้น ดังนั้นความจำเป็นที่จะเพิ่มบทบาทของตำรวจที่มีความรับผิดชอบต่อสังคมมากขึ้น นับว่ามีความสำคัญเหมือนกัน เพราะเป็นการสร้างสัมพันธภาพที่ดี ซึ่งเราก็คงทราบดีอยู่แล้วว่า สมรรถภาพของตำรวจที่จะจัดการกับอาชญากรรมให้ได้ดีนั้น จะต้องพึ่งพาความร่วมมือของประชาชนอยู่ไม่น้อยเหมือนกัน โดยเฉพาะในเมืองใหญ่ ๆ ซึ่งมีประชาชนอยู่กันอย่างหนาแน่นมีขนบธรรมเนียมประเพณี ที่แตกต่างกัน มีประชาชนหลายเชื้อชาติ มีความแตกต่างกันในด้านเศรษฐกิจและการปกครองก็จะยิ่งเพิ่มความยุ่งยากให้แก่ตำรวจมากขึ้น ยิ่งสังคมเมืองเจริญมากขึ้นเท่าใด ตำรวจก็ต้องเคร่งครัดต่อกฎเกณฑ์ต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้นเพียงนั้น ทั้งนี้เพื่อให้การทำงานของตำรวจเป็นไปโดยสะดวก เพราะประชาชนในเมืองใหญ่ส่วนมากไม่ชอบระบบราชการอยู่แล้ว และงานของตำรวจเองก็กล่าวได้ว่าเป็นหน่วยที่รักษาความเป็นหน่วยราชการได้ดีที่สุด ฉะนั้น การขาดสัมพันธภาพอันดีระหว่างตำรวจกับชุมชน จะบั่นทอนความสามารถของตำรวจ ในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมโดยตรง เช่น เมื่อมีความผิดเกิดขึ้น บุคคลที่รู้สึกเป็นอริกับตำรวจก็ไม่อยากเข้ามายุ่งเกี่ยว หรือผู้เสียหายมักจะแจ้งให้ตำรวจทราบถึงบุคคลหรือพฤติกรรมที่น่าสงสัยจำนวนมากมาย จนตำรวจไม่รู้จะตั้งเรื่องอย่างไรได้ถูก ดังนั้นความช่วยเหลือของประชาชนจึงเป็นสิ่งสำคัญแก่ตำรวจในอันที่จะปราบปรามอาชญากรรมให้ได้ผลมากขึ้น

โดยปกติหน้าที่ของตำรวจย่อมมีส่วนสัมพันธ์กับประชาชนอยู่ตลอดเวลา ดังนั้นงานการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานตำรวจไม่ว่าจะเป็นผู้สืบศหรือตามหน่งใดก็ตาม จะตกอยู่ในสายตาของประชาชนอยู่ตลอดเวลาเช่นกัน การมองของประชาชนนั้นหาได้มองเฉย ๆ ไม่ ประชาชนย่อมต้องการวินิจฉัยการกระทำของตำรวจอยู่ด้วยว่า ตำรวจผู้ใดได้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อตรง ผู้ใดบ้าง

ที่อาศัยเครื่องแบบเป็นเครื่องมือในการซื้อสิทธิ เหล่านี้ย่อมจะเป็นมูลเหตุที่ก่อให้เกิดทัศน-
คติหรือแนวความคิดที่ประชาชนมีต่อตำรวจขึ้นได้

หน้าที่ของตำรวจนั้นก็ทั้งพระเดชและพระคุณ กล่าวคือ เป็นผู้รักษากฎหมายควบคุม
ประชาชน ให้ดำเนินไปอยู่ในกรอบของระเบียบ หรือกฎหมายที่กำหนดไว้ เมื่อมีผู้กระทำความผิด
กฎหมาย ก็เป็นหน้าที่ของตำรวจที่จะต้องดำเนินการจับกุมมาฟ้องร้องลงโทษ การปฏิบัติหน้าที่ดัง
ที่กล่าวมานี้ จริงอยู่เป้าหมายหลักก็คือ ความสงบสุขของประชาชนส่วนใหญ่ แต่ก็ต้องมีส่วนน้อยบาง
กลุ่มไม่พอใจ บางครั้งการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจ ซึ่งปฏิบัติถูกต้องตามระเบียบแบบแผนที่วางไว้
ก็จริง แต่ไปขัดผลประโยชน์ของคนกลุ่มน้อยหลายกลุ่ม และในบางครั้ง ความไม่พอใจของชนกลุ่ม
น้อยแต่ละกลุ่มก็เป็นความไม่พอใจที่เหมือนกัน กล่าวคือ บางกลุ่มอาจจะไม่พอใจการปฏิบัติหน้าที่
ของตำรวจอย่างหนึ่ง แต่อีกกลุ่มกลับไม่พอใจการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจอีกอย่างหนึ่ง เป็นต้น
ซึ่งสิ่งเหล่านี้ ทั้งหน้าที่ที่เกี่ยวกับพระเดชและหน้าที่ที่เกี่ยวกับพระคุณ ย่อมจะเกื้อกูลให้ประชาชนมี
ความรู้สึกที่ดีหรือไม่ดีต่อตำรวจได้ แต่เมื่อเทียบความรู้สึกของประชาชนสองฝ่ายที่จะพึงมีต่อ
ตำรวจแล้ว ก็ยังมีความเห็นว่า ประชาชนส่วนใหญ่มักมีแนวโน้มที่จะยึดถือเอาการปฏิบัติงานของ
ตำรวจที่เกี่ยวกับพระเดช เป็นเครื่องตัดสินใจว่าควรจะมีทัศนคติต่อตำรวจในแง่ใด และใน
ปัจจุบันประชาชนส่วนใหญ่ ยังมีความรู้สึกว่าการตำรวจได้เป็นมิตรที่แท้จริงของประชาชน ประชาชน
ยังขาดความไว้วางใจ ขาดความศรัทธาในตัวตำรวจ และที่สำคัญประชาชนยังมีความเกลียด
และกลัวตำรวจอยู่มาก เหตุทั้งนี้สืบเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจส่วนใหญ่ มักจะมีการใช้อำนาจหน้าที่เกินขอบเขต หรือไม่ก็ใช้อำนาจหน้าที่แสวงหาประโยชน์ให้แก่ตนเอง เป็นต้น
สาเหตุอีกประการหนึ่งก็คือ พฤติกรรมเฉพาะตัวของตำรวจเอง เช่น ขาดความเมตตา กรุณาปราณี
มีกิริยากระด้างไม่สุภาพ เหยียดหยามราษฎร ท้าตนเป็นนายประชาชน สิ่งเหล่านี้ก็เป็นอีกส่วน
หนึ่งที่ทักท้วงประชาชนมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อตำรวจ

อนึ่งรอบหน้าที่แล้ว ตำรวจเป็นสถาบันสังคมที่เน้นการควบคุม ซึ่งบ่อยครั้งมักเป็นการ
ใช้อำนาจหน้าที่ในการจับกุมผู้กระทำความผิด ซึ่งหมายความว่าโดยทั่วไปแล้ว ตำรวจมักจะเข้า
มาเกี่ยวข้องกับขบวนการอาชญากรรมในระนาบที่ค่อนข้างจะถึงขั้นปลายแล้ว กล่าวคือ ตำรวจมักจะ

เกี่ยวกับ "ผล" มากกว่า "เหตุ" แต่ก็ยังมีผู้เชื่อว่าการที่ตำรวจใช้มาตรการปราบปรามที่หนักแน่นและเด็ดขาดจะช่วยลดอาชญากรรมได้ ทำให้ตำรวจนิยมใช้วิธีการ "นอกกฎหมาย" เพื่อให้ได้มาซึ่งประสิทธิภาพ หรืออย่างที่เราจะคุ้นกันทั่ว ๆ ไปว่าเป็นวิธี "ศาลเตี้ย"

ประเด็นนี้จะกลายเป็นจุดที่ฝ่ายไม่หวังดีต่อตำรวจนำไปใช้ในการโจมตีการปฏิบัติงานของตำรวจว่าโหดร้าย ป่าเถื่อน เป็นต้น ยิ่งกว่านั้น การอยู่ภายใต้ความกดดันจากสังคมทำให้ตำรวจผลิตผลงานที่มีประสิทธิภาพ ทำให้ตำรวจต้องออกปฏิบัติการมากขึ้น ซึ่งหมายถึงว่าจะต้องมีการติดต่อเกี่ยวพัน (interaction) กับประชาชนมากขึ้น และจากจุดนี้เองอาจทำให้ประชาชนไม่พอใจตำรวจเพิ่มมากขึ้นมาได้

ลักษณะที่การทำงานของตำรวจแตกต่างไปจากงานอาชีพอื่น

งานรับผิดชอบของตำรวจต่อสังคมเป็นเรื่องที่ค่อนข้างจะสลับซับซ้อน และในความเป็นจริง สภาพและสาเหตุหลายประการบังคับทำให้ตำรวจ จำเป็นที่จะต้องใช้ดุลยพินิจของตนเองในการตัดสินใจปฏิบัติการในหลายรูปแบบที่แตกต่างกันไปตามสถานการณ์ โดยที่ตำรวจเป็นหน่วยเดียวในยามสงบที่ได้รับอำนาจในการใช้อำนาจ ประกอบกับความรับผิดชอบของตำรวจนั้น มีตั้งแต่การต่อสู้กับอาชญากร การรักษากฎหมาย การให้บริการในรูปแบบต่าง ๆ ไปจนกระทั่งการ "ปกป้อง" ให้ประชาชนมีความอยู่เป็นเป็นสุข ตำรวจมีหน้าที่ปกป้อง และให้บริการในยามทุกข์เข็ญ ในยามโกลาหล ในยามหน้าส่วหน้าจวณ ในยามที่มีอันตรายต่อชีวิตและทุกครั้งที่ประชาชนต้องการและเรียกร้องให้ตำรวจเข้า "ปกป้อง" รักษาให้พ้นจากภัยอันตราย ยิ่งกว่านั้นประชาชนยังต้องการให้ตำรวจเสี่ยงชีวิตของตำรวจเอง ในการปกป้องประชาชนด้วย และนอกจากประชาชนจะต้องการให้ตำรวจเสี่ยงชีวิตเข้าจัดการกับเหล่าวายร้ายในสังคมแล้วประชาชน ก็ยังต้องการให้ตำรวจปกป้องรักษาชีวิตของผู้ต้องหาด้วย โดยสรุปจะเห็นได้ว่าความผูกพันประชาชนขึ้นอยู่กับทั้ง "การกระทำ" (action) ของตำรวจเช่น กรณีตำรวจรับม้ายิ่งที่เกิดเหตุเพื่อแก้ไขสถานการณ์ให้เป็นปกติไปจนกระทั่ง "การไม่กระทำ" (passiveness) ของตำรวจ เช่น ในกรณีตำรวจปล่อยให้ผู้ร้ายจัดการกับประชาชน โดยวิธีการนิ่งเฉยเสีย ไม่ไปที่เกิดเหตุ หรือไม่แต่ช้ากว่าปกติ เป็นต้น

ฉะนั้นงานตำรวจจึงมีลักษณะแตกต่างออกไปจากงานให้บริการด้านอื่น ๆ ของรัฐ โดยเฉพาะในปัจจุบันสังคมได้เรียกร้องงานบริการใหม่ ๆ จากตำรวจเพิ่มมากขึ้น แนวความคิดในการให้บริการงานตำรวจ จึงแตกต่างออกไปจากเดิมค่อนข้างมาก อย่างไรก็ตามปัจจัยที่ทำให้งานตำรวจแตกต่างจากงานอื่น อาจสรุปได้ว่า ขึ้นอยู่กับเหตุ 4 ประการคือ

1. ภาระความรับผิดชอบที่เพิ่มขึ้นของตำรวจ

การที่สังคมมอบความรับผิดชอบให้ตำรวจกว้างขวางขึ้น ตั้งแต่การให้ตำรวจเป็นผู้รักษากฎหมายไปจนกระทั่งการให้บริการประชาชนในหลายรูปแบบ อันเป็นความไว้วางใจอย่างสูง แต่ความไว้วางใจนี้ หากตำรวจจะพยายามสนองตอบ ตำรวจก็ไม่มีความสามารถที่จะกระทำได้ทั้งหมด ทั้งนี้เพราะตำรวจย่อมไม่มีอุปกรณ์และกำลังคนอย่างพอเพียงในการที่จะไปจับกุมผู้กระทำความผิดกฎหมาย และรักษาความสงบสุขได้ทุกสถานการณ์¹ ซึ่งทั้งสังคมและตำรวจต้องยอมรับความจริงว่า ตำรวจนั้นไม่สามารถจะรักษากฎหมายได้ในทุกกรณี ทั้งนี้หมายความว่าตำรวจจะต้องมีการเลือกใช้กฎหมายบทหนึ่งมากกว่าอีกบทหนึ่งหรือจะต้องมีการเน้นการใช้กฎหมายบทใดบทหนึ่งในขณะที่มาใช้อีกบทหนึ่ง เป็นต้น

นอกจากตำรวจจะไม่สามารถรักษากฎหมายได้ในทุกกรณีดังได้กล่าวแล้ว ความต้องการของสังคมก็ยังเปลี่ยนแปลงและมีความไม่แน่นอนอยู่เสมอ ถึงแม้ว่าสังคมจะไม่ต้องการให้มีการพั่นแค้นและระส่ำระสาย จึงมีกฎหมายห้ามเล่นการพนันและห้ามการดื่มสุรา² แต่ความต้องการของกลุ่มชนบางกลุ่มก็จะมีลักษณะขัดแย้งไปจากความต้องการของสังคม และยังแตกต่างจากความต้องการของคนเป็นรายบุคคลอีกด้วย กล่าวคือ ประชาชนโดยทั่วไป มักมีความคิดในทางเองที่ว่า แม้ว่าจะรู้อยู่เต็มอกว่าการพนันเป็นสิ่งที่ต้องห้าม แต่ก็มักจะไม่มีความคิดอย่างจริงจังว่ากฎหมายเหล่านั้นจะมาใช้บังคับกับตนเอง หรืออีกนัยหนึ่ง ก็คือกฎหมายเหล่านั้นอาจใช้กับผู้อื่นได้ แต่กับตนเองควรจะได้รับการพิจารณาเป็นกรณีพิเศษ อันนี้เท่ากับเป็นการตั้งสองมาตรฐานให้กับกฎหมายหรือทำให้มี double standards เกิดขึ้น คือ คนทั่วไป อาจจะมีความตั้งใจอย่างแท้จริงที่จะให้ตำรวจปฏิบัติตามตัวบทกฎหมายที่จะมีผลต่อตนเองอย่างเคร่งครัด ทั้ง ๆ ที่รู้ว่าการกฎหมายนั้นเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

ลักษณะเช่นนี้เป็นการเรียกร้องที่จัดกันในตัวเอง ในกรณีเช่นนี้ตำรวจจำเป็นต้องใช้ความสามารถเป็นอย่างมาก ในการตัดสินใจที่จะเสนอสนองความต้องการของคนในสังคมได้อย่างถูกต้อง

2. สภาพทำงานที่เสี่ยงอันตราย

อีกประเด็นหนึ่งที่ทำงานตำรวจแตกต่างไปจากงานอาชีพอื่น คือ ความจำเป็นในการที่จะต้องแก้ไขสถานการณ์เฉพาะหน้าในเวลาอันสั้นอันเกี่ยวกับเรื่องเป็นเรื่องตาย เจ้าหน้าที่ตำรวจไม่ได้มีเวลาเพียงพอในการค้นหาข้อมูลหรือข้อปรึกษาจากผู้เกี่ยวข้องทั้งหลาย เหมือนเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลหน่วยงานอื่น ๆ การตัดสินใจเกี่ยวกับเรื่องเป็นเรื่องตายเช่นนี้ เจ้าหน้าที่ตำรวจต้องตัดสินใจในชั่วพริบตาเสียว่า จะใช้อำนาจยับยั้งผู้ร้ายที่กำลังก่อสถานการณ์ที่เป็นอันตรายต่อชีวิตของตำรวจ และผู้เกี่ยวข้องอย่างไร เจ้าหน้าที่ตำรวจต้องสนใจเกี่ยวกับ "ความคิด และ "ขอบเขตความคิด" ของผู้ต้องหาหรือผู้เกี่ยวข้องที่กำลังเผชิญหน้าอยู่ ในขณะที่เรื่องของความคิด ความถูกต้องของผู้ต้องหานั้น ๆ ผู้พิพากษาจะต้องมีเวลาพอสมควร มีหน้าที่ยังอยู่ในสภาพมีความรู้สึกและอารมณ์ดีกว่า และที่มีข้อมูลและพยานหลักฐานต่าง ๆ ประกอบการพิจารณามากกว่า ซึ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่เจ้าหน้าที่ตำรวจไม่มีโอกาส จะเห็นได้ว่า นอกจากความจำเป็นที่ตำรวจจะต้องใช้พิจารณาแล้ว ยังจะต้องมีความสามารถในการใช้วิจารณญาณอย่างมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพอีกด้วย

3. งานบังคับใช้กฎหมายเป็นงานที่ต้องปฏิบัติภายใต้สถานการณ์ความขัดแย้ง

เป็นที่ทราบดีว่าในการบังคับใช้กฎหมายเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศนั้น จะต้องมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันกับประชาชน เนื่องจากปัญหาอาชญากรรมในปัจจุบันมีความสลับซับซ้อนมาก ตำรวจจึงมีโอกาสดูแลและวิพากษ์วิจารณ์จากทุกฝ่ายในสังคมมากขึ้นไปด้วยจริงอยู่ในการปฏิบัติหน้าที่นั้นเป้าหมายหลักของตำรวจ คือ ความสงบสุขของประชาชนแต่ก็ต้องมีคนบางกลุ่มไม่พอใจ แม้ว่าการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจจะถูกต้องเป็นไปตามระเบียบแบบแผนที่วางไว้ก็ตาม แต่ด้วยปัจจัยผลประโยชน์หรือ ความพอใจของกลุ่มคนหลาย ๆ กลุ่มแล้ว การปฏิบัติงานของ

ตำรวจก็จะเป็นไปด้วยความยากลำบาก ถ้าตำรวจยังใช้อำนาจหน้าที่โดยไม่ชอบ หรือใช้อำนาจไปทางแสวงหาประโยชน์ หรือแสดงกิริยาอาการกระด้างไม่สุภาพ ทาตนเป็นนายประชาชนด้วย แล้วก็ยิ่งจะเพิ่มความขัดแย้งมากขึ้น

4. งานตำรวจเป็นงานที่มีการใช้ดุลพินิจในระดับค่อนข้างมาก

หน้าที่สำคัญของตำรวจคือ การป้องกันปราบปรามอาชญากรรม และในงานป้องกันปราบปรามอาชญากรรมนั้น การจัดระบบสายตรวจเป็นงานที่สำคัญที่สุด ถึงกับมีคำกล่าวที่ว่าสายตรวจเป็นกระดูกสันหลังของงานตำรวจ และผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวได้แก่ ข้าราชการตำรวจชั้นผู้น้อย ระดับนายสิบพลตำรวจ ที่มีความรู้น้อยและเงินเดือนต่ำ เมื่อตำรวจถูกแต่งตั้งให้ปฏิบัติงาน บ่อมมีอิสระในการใช้ดุลพินิจ สืบสวนสอบสวนและจับกุมผู้กระทำความผิดระหว่างปฏิบัติงานที่อยู่ห่างไกลการควบคุมจากผู้บังคับบัญชาระดับสูง พลตำรวจสามารถตกลงใจว่าจะจับหรือไม่จับได้ตลอดเวลา งานของตำรวจจึงมีทั้งพระเดชและพระคุณ ถ้าไม่มีความสุจริตในการปฏิบัติหน้าที่แล้ว จะก่อให้เกิดความเดือดร้อนให้กับประชาชนได้มาก

จริยธรรมตำรวจ

จากความต้องการของสังคมที่จะให้ตำรวจเข้ามามีบทบาทในการคอยดูแลปกป้องให้ความเป็นธรรมกับทุกส่วนในสังคม และสถาบันตำรวจได้เติบโตขึ้นพร้อมกับความเป็นเอกเทศที่มีลักษณะสลับซับซ้อนขยายไปตามความต้องการของประชาชน ที่ให้ปฏิบัติงานห่างไกลจากภารกิจแบบดั้งเดิมมากขึ้นทุกทีก็ตาม แต่งานตำรวจก็ยังคงมีลักษณะเป็นวิชาชีพที่มีอิทธิพลต่อประชาชน และสังคมอย่างมากเพราะตำรวจเป็นหน่วยงานเดียวในสังคมที่อนุญาตให้ใช้อำนาจในยามสงบ และเป็นหน่วยงานเดียวในสังคมที่ใกล้ชิดกับสิทธิเสรีภาพของประชาชน ซึ่งตำรวจอาจจะใช้กฎหมายหรือละเว้นไม่ใช้กฎหมายก็ได้ในบางกรณี ที่เกี่ยวข้องกับประชาชน ทว่าทั้งงานตำรวจเป็นงานที่มีอิทธิพลอันแท้จริงในการกำหนดสิทธิเสรีภาพของบุคคลหรือกลุ่มต่าง ๆ ในสังคม ดังนั้นวิชาชีพตำรวจจะต้องเกี่ยวข้องกับประชาชนจนแทบกลายเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตประจำวัน

หลักใหญ่ ๆ ในการดำเนินงานของตำรวจ ซึ่งนอกจากจะมีการบังคับใช้กฎหมาย เพื่อให้ผู้ถูกกล่าวหาจำนนต่อหลักฐานแล้ว ยังมีการกิจและวิธีการอื่น ๆ ที่ตำรวจได้ใช้กระทำหรือ ใช้เพื่อระงับยับยั้งป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและดำเนินคดีแก่ผู้กระทำผิด บกคดีแล้วตำรวจปิด ถือนโยบายที่จะบริการประชาชนในด้านบังคับทุกข์บำรุงสุขแก่ประชาชนตลอด 24 ชั่วโมง ซึ่งถือ ว่าเป็นความช่วยเหลือสังคมมากกว่าที่จะเป็นการควบคุมสังคม การบริการสังคมของตำรวจเป็น การกระทำเพื่อส่วนรวมมากกว่าเพื่อส่วนตัว และเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐเพียงฝ่ายเดียวที่เข้าติดต่อกับ สัมพันธ์กับประชาชนทุกระดับตลอดเวลา 24 ชั่วโมง และตลอดสัปดาห์

การปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจ ในฐานะหน่วยงานบังคับใช้กฎหมาย เกี่ยวเนื่องกับการ ควบคุมพฤติกรรมของสมาชิกในสังคม ซึ่งมีความเป็นอยู่และความรู้สึกนึกคิดแตกต่างกันไปตามสถาน ภาพการประกอบอาชีพงานวิถีชีวิตประจำวัน หรือมีผลประโยชน์ขัดแย้งกันเป็นธรรมดาปกติวิสัย นับ เป็นภารกิจที่จะต้องปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง เหนื่อยยากตรากตรำตลอดเวลา และไม่อาจจะสะกด หยุดลงได้แม้แต่เสี้ยวหนึ่งของวินาที รอคอยเฉพาะอย่างยิ่งในภาวะที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ของสังคมในปัจจุบัน เป็นผลให้การปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจได้เผชิญกับปัญหาอุปสรรคข้อขัดข้อง ที่สลับซับซ้อนยุ่งยากยิ่งขึ้นเป็นทวีคูณ ตำรวจต้องบริการประชาชนทั้งในงานที่เกี่ยวกับอาชญากรรม และไม่เกี่ยวกับอาชญากรรม ได้มีผู้เปรียบเทียบการแข่งขันกีฬาเหมือนกับการดำเนินชีวิตของคน ในสังคม ผู้เล่นกีฬาก็เปรียบเสมือนคนในสังคม ซึ่งย่อมมีบทบาทและสถานภาพแตกต่างกันออกไป กติกาการแข่งขันเปรียบเสมือนกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับที่กำหนดยุติในสังคม ผู้ที่จะมาเป็นกรรมการ ตัดสินให้การแข่งขันดำเนินชีวิตของบุคคลเป็นไปตามกฎและระเบียบของสังคมก็คือ ตำรวจ ดังนั้น บุคคล ในสังคมจึงคาดหวังบทบาทของตำรวจไว้ว่าจะเป็นผู้มีความสามารถ และมีความประพฤติดีดีพอจะ ให้ความยุติธรรมแก่เขาได้ จริยธรรมจึงเป็นส่วนสำคัญของอาชีพตำรวจที่เขาเคยไม่ได้และจะต้อง เป็นเรื่องที่สังคมจะต้องหยิบยกขึ้นมาวิพากษ์วิจารณ์อยู่ตลอดเวลา

จริยธรรมตำรวจ คือหลักคุณธรรมในการปฏิบัติหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยและ การบังคับใช้กฎหมาย ซึ่งจะต้องมีหลักเกณฑ์และความหมายสูงกว่าจริยธรรมทั่ว ๆ ไป ประกอบกับการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจในฐานะ เจ้าหน้าที่บังคับใช้กฎหมายนั้น มีความกว้างขวาง

และเป็นการติดต่อใกล้ชิดกับประชาชน ถ้าไม่มีหลักจริยธรรมในวิชาชีพแล้ว โอกาสที่จะตกไปอยู่ ใต้อิทธิพลหรือภาวะส่อหลมต่อการตัดสินใจให้ความเป็นธรรมเสมอหน้ากับคนในสังคมย่อมมีได้มาก ด้วยเหตุนี้ในองค์การตำรวจระดับ จึงต้องเน้นถึงความสำคัญของจริยธรรมในอาชีพ เพื่อเป็น กลไกส่งเสริมจิตสำนึกและเจ้าหน้าที่ตำรวจให้ปฏิบัติตนปฏิบัติชอบสอดคล้องกับค่านิยมวัฒนธรรม และ ศีลธรรมอันดีงามของสังคม ในหลาย ๆ ประเทศได้กำหนดจริยธรรมของตำรวจขึ้นไว้เป็นการ เฉพาะกล่าวคือ

1. หลักจริยธรรมตำรวจอเมริกา

สมาคมนายตำรวจนานาชาติ (The International Association of Chief Police) ได้มีมติรับรองและประกาศจริยธรรมตำรวจไว้เมื่อ ค.ศ. 1957² มีข้อความย่อเป็น หลักปฏิบัติประจำใจของตำรวจไว้

1) ในฐานะเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายหน้าที่อันเป็นรากฐานสำคัญของข้าพเจ้า ได้แก่ การบริการแก่มนุษยชาติ การคุ้มครองชีวิตและทรัพย์สิน ปกป้องคุ้มครองผู้บริสุทธิ์ ป้องกันการกดขี่ข่มเหง ตำรวจไว้ซึ่งความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคม เคารพสิทธิ เสรีภาพ เสมอภาคและความยุติธรรมของปวงชน ตามบทบัญญัติ รัฐธรรมนูญ

2) ข้าพเจ้าจะประพฤติชีวิตส่วนตัวให้เสมอเรียบ เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ประชาชน จะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเอื้อเฟื้อเป็นกลาง เมื่อเผชิญต่อภัยอันตรายและด้วยการปฏิบัติ บังคับจิตใจตนเองอย่างมั่นคงเด็ดเดี่ยว เมื่อได้รับการอุทกเหยียดพยายามหมิ่นนํ้าใจประกอบด้วยจิต ใจที่จดจ่อในสวัสดิภาพความปลอดภัยของผู้อื่น เมื่อมีเรื่องจะดำรงความซื่อสัตย์สุจริต มีมโนธรรม ในการดำรงชีวิตส่วนตัวและหน้าที่ ตามกฎหมาย และกฎข้อบังคับของตำรวจ อีกทั้ง ข้าพเจ้าจะรักษาไว้ ซึ่งความลับของทางราชการ เว้นแต่การเปิดเผยนั้นเป็นสิ่งจำเป็นต่อการ ปฏิบัติหน้าที่อันไม่อาจจะหลีกเลี่ยงได้แล้ว

เสริมให้ประชาชนเคารพต่อกฎหมายบ้านเมือง และดำเนินชีวิตถูกต้องตามทางของคลองธรรมโดยตำรวจต้องปฏิบัติหน้าที่ภายใต้ข้อบังคับแห่งกฎหมาย และประพฤติเป็นแบบอย่างอันดีตามหลักตำรวจอาชีพด้วย

หลักการข้อที่ 2

ตำรวจต้องได้รับความเคารพนับถือยกย่อง จากประชาชนอย่างแท้จริง (Police must have respect of the citizenry) จากการวิจัยศึกษาภาวะบทบาทของตำรวจในสังคม พบว่าการปฏิบัติหน้าที่อย่างไม่เหมาะสม อยุติธรรมของตำรวจ หรือการแสดงพฤติกรรมอันเป็นสิ่งที่น่ารังเกียจ ทางองค์การสังคมเชิงจิตโอประชาชน หรือขาดความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติหน้าที่ เป็นผลให้ประชาชนบ่สิดักเป็นห่างจากตำรวจ รดยเฉพาะอย่างยิ่งตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่ตามสะดวก ตามอารมณ์ หรือใช้อำนาจหน้าที่ข่มขู่รังแกคุ้มครองคนผิด คบคนพาล มักจะประสบปัญหา ขาดความเคารพ ไว้วางใจเชื่อใจจากประชาชน

หลักการข้อที่ 3

การที่ประชาชนเคารพปฏิบัติตามกฎหมาย เป็นการชักนำให้ประชาชนเคารพยำเกรงต่อตำรวจ (A citizen's respect for law develops his respect for the police) พฤติการณ์หรือการกระทำใด ๆ อันไม่เคารพต่อกฎหมายบ้านเมืองเป็นการกระทำที่ขาดความรับผิดชอบ ขาดความเคารพต่อกฎหมาย และเป็นการประทุษร้ายต่อกฎการปกครองโดยหลักกฎหมาย ดังนั้น จึงเป็นการสมควรอย่างยิ่งที่ประชาชนและตำรวจจะต้องมีจิตสำนึกเคารพบูชาต่อกฎหมายบ้านเมืองอย่างแท้จริง

หลักการข้อที่ 4

การปฏิบัติหน้าที่เชิงบังคับจูงใจของตำรวจจะเป็นผลให้ประชาชนสนับสนุนกิจการ

ตำรวจน้อยลงเป็นสัดส่วนกัน (Cooperation of the police decreases as the eye of force increases) ตำรวจพึงเข้าใจว่า การไร้ศิลปะเข้าถึงจิตใจประชาชนของตำรวจอเมริกันเสมือนหนึ่ง เป็นแม่แรงจันทน์กัณฑ์อันหนักอึ้งของตำรวจไปสู่ความสำเร็จในการรักษากฎหมายและการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมเป็นอย่างยิ่ง

หลักการข้อที่ 5

ตำรวจต้องปฏิบัติหน้าที่ใช้บังคับกฎหมาย ด้วยความเที่ยงธรรม (Police must render impartial enforcement of the Law) ตำรวจต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรมและเสมอภาคต่อพลกฎหมายอย่างเคร่งครัด โดยไม่มีวันเกรงสั่นคลอนตามอิทธิพลหรือการครอบงำอื่น ๆ ทั้งต้องระมัดระวังสามัญสำนึกไม่ให้เกิดความลำเอียง หรือรังเกียจเพียงชั้นที่ต่อบุคคลโดยเชื้อชาติหรือศาสนา

หลักการข้อที่ 6

ตำรวจพึงใช้กำลังอาวุธในกรณีจำเป็นสุดวิสัย ซึ่งไม่อาจหลีกเลี่ยงได้แล้ว (Physical force is used only as last resort) หมายความว่าเราใช้อาวุธของเจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นการเสี่ยงต่อการวิพากษ์วิจารณ์ของประชาชน ทั้งยังอาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สิน โดยไม่จำเป็น ควรจะใช้เพื่อการรักษาความศักดิ์สิทธิ์แห่งกฎหมายและความสงบเรียบร้อยของสังคมเท่านั้น

หลักการข้อที่ 7

ตำรวจและประชาชนเป็นเสมือนบุคคลเดียวกัน (The police are the public and the public are the police) จึงต้องวิงวอนขอใจได้ว่าเป็นการเพี้ยนได้ว่า "ตำรวจประชาชนคือฉัน" และตำรวจคือ "ประชาชนพลเมืองของชาติ" ทั้งตำรวจและประชาชน

จึงเปรียบเสมือนบุคคลเดียวกัน คือตำรวจมีหน้าที่คุ้มครองความปลอดภัยของประชาชน ...
งานทางนองเดียวกันประชาชนต้องให้ความร่วมมือแก่ตำรวจในการปฏิบัติหน้าที่ตามหลักของเมืองดี

หลักการข้อที่ 8

ตำรวจเป็นตัวแทนของกฎหมาย (Police represent the law) ในขณะ
ตำรวจเป็นตัวแทนของกฎหมาย ผู้มีอำนาจใช้บังคับกฎหมาย ดังนั้นจึงเป็นการจำเป็นที่
ตำรวจต้องใช้ในการสั่งการวินิจฉัยที่ถูกต้องตามหลักแห่งกฎหมาย มีความอดทนและเข้มแข็งต่อต้น
สิ่งชั่วร้ายต่าง ๆ อย่างมั่นคง ไม่หวั่นไหวเอนเอียงไปตามสภาวะแวดล้อม

หลักการข้อที่ 9

สังคมที่ปลอดภัยจากอาชญากรรม และมีความสงบเรียบร้อย เป็นการทดสอบถึงประสิทธิภาพ
ภาพของตำรวจ (The absence of crime and disorder is the test of police
efficiency) หลักการนี้เป็นการประเมินการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจโดยพิจารณาถึงประสิทธิภาพ
การรักษาความสงบเรียบร้อยแก่ชุมชน รวมทั้งความสามารถของตำรวจที่จะรักษาความสงบที่
สิทธิ์แห่งกฎหมายให้คงไว้ เป็นหลักเกณฑ์วินิจฉัยประกอบไปด้วย

3) จริยธรรมตำรวจญี่ปุ่น

ตำรวจญี่ปุ่นจะเน้นการคัดเลือกทรัพยากรบุคคลที่ดีเยี่ยมเป็นตำรวจที่มีความ
ทางใจเป็นความสำคัญอันดับแรก โดยอบรมสั่งสอนให้มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความเป็นเอก
หน้าอย่างเข้มแข็ง มีความกล้าหาญ มีความอดทน และมีความเสียสละ
เกียรติยศอยู่เสมอ ในอันดับต่อไปจึงเน้นการฝึกฝนให้มีความรู้ความสามารถ และ
พร้อมในการปฏิบัติหน้าที่

๔. จริยธรรมตำรวจ พลีได้

จริยธรรมตำรวจ พลีได้ เน้นความรักชาติภักดีเมือง รักหาควมยุติธรรมและรักษา
เกียรติยศชื่อเสียง รักษาความซื่อสัตย์สุจริต มีความจริงใจและจริงจังกับการทำงาน

๕. ผลการสืบหาหลักฐานจริยธรรมตำรวจต่างประเทศ พบว่าสาระสำคัญว่าได้แตก
ตัวออกมาเป็น ๖ ขอบข่ายธรรมจะแตกต่างกันขึ้นกับบริบทและบริบท อันเนื่องมาจากวัฒนธรรมและค่านิยมกัน
ฐ ของแต่ละประเทศ แต่หลักการที่สำคัญ คือ เป็นประมวลความประพฤติที่ใช้เป็นเครื่องมือวัด
ชี้วัดผลการดำเนินงานตามปฏิัติงาน และปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้องเหมาะสมตามมีเป้าหมายหลัก
ของตำรวจ คือ

- (๑) เพื่อคุ้มครองสิทธิของบุคคลและสังคมให้ปลอดภัยจากอาชญากรรมและสาคาญภัย
ต่าง ๆ
- (๒) เพื่อรักษาผลประโยชน์สาธารณะที่ดีของชุมชน
- (๓) เพื่อเป็นตำรวจที่รักใคร่และแสวงหาความร่วมมือจากประชาชน

จริยธรรมตำรวจไทย

มีตำรวจตำรวจไทยในจริยธรรมตำรวจในรูปแบบของอุดมการณ์ เพื่อให้เป็นตำรวจของ
ประชาชนตั้งแต่รัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พร้อมกับเรจัดตั้งกอง
รักษาในวังหลวง และกองรักษาพระนครขึ้นกับกระทรวงมหาดไทย และกรมตำรวจ
ของหลวงเป็นกองปฏิบัติและจัดการประเพณีที่เกี่ยวกับท้องถิ่นต่าง ๆ มา จึงมีทั้งจริยธรรมที่ได้เขียนไว้
โดยตำรวจไทยในอดีต เขียนไว้แต่ตำรวจได้ยึดถือปฏิบัติเรื่อยมา

ตำรวจตำรวจไทยได้ยึดถือปฏิบัติมาจนวันนี้อีก ๒๕๖๕ ได้แบ่งองค์ประกอบของ
จริยธรรมตำรวจออกเป็น ๓ ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 คุณธรรมตำรวจ

ส่วนที่ 2 ค่านิยมตำรวจ

ส่วนที่ 3 อุดมคติตำรวจ

ส่วนที่ 4 หลักการสำคัญสำหรับอาชีพตำรวจ

ส่วนที่ 5 ข้อปฏิบัติสำหรับอาชีพตำรวจ

ส่วนที่ 1 คุณธรรมตำรวจ

ให้ข้าราชการตำรวจยึดถือและปฏิบัติตามคุณธรรม 4 ประการ ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ได้พระราชทานพระบรมราโชวาทไว้ ดังนี้

- 1.1 การรักษาความสัตย์ ความจริงใจต่อตัวเองที่จะประพฤติปฏิบัติแต่สิ่งที่เป็นประโยชน์และเป็นธรรม
- 1.2 การรู้จักข่มใจตนเอง ฝึกใจตนเอง ให้ประพฤติปฏิบัติในความสัตย์ความดีนั้น
- 1.3 การอดทน อดกลั้น และอดออม ที่จะไม่ประพฤติล่วงความสัตย์สุจริตไม่ว่าด้วยเหตุประการใด
- 1.4 การรู้จักละวางความชั่ว ความทุจริต และรู้จักสละประโยชน์ส่วนน้อยของตนเพื่อประโยชน์ส่วนใหญ่ของบ้านเมือง

ส่วนที่ 2 ค่านิยมของตำรวจ

- 2.1 พึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร
- 2.2 ประหยัดและอดออม
- 2.3 มีระเบียบวินัย และเคารพกฎหมาย
- 2.4 ปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา
- 2.5 มีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

ส่วนที่ 3 อุดมคติตำรวจ

พ.ศ. 2498 การบัญญัติ "อุดมคติของตำรวจ" จำนวน 9 ข้อ ได้มีการบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษรในสมัยที่ พลตำรวจเอก เผ่า ศรียานนท์ ดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมตำรวจ อุดมคติของตำรวจทั้ง 9 ข้อ ได้แก่

- 3.1 เคารพเอื้อเฟื้อต่อหน้าที่
- 3.2 กรุณาปราณีต่อประชาชน
- 3.3 ยึดมั่นต่อความจงรักภักดี
- 3.4 ไม่หวั่นไหวต่อความยากลำบาก
- 3.5 ไม่มัวหมองในผล
- 3.6 มุ่งมั่นพัฒนาให้เป็นประโยชน์ต่อปวงชน
- 3.7 ดำรงตนในยุติธรรม
- 3.8 กระทำการด้วยความซื่อสัตย์
- 3.9 รักษาความไม่ประมาทเสมอชีวิต

ส่วนที่ 4 หลักการสำคัญสำหรับอาชีพตำรวจ

อาชีพการตำรวจได้มีความรู้ความเข้าใจในหลักการสำคัญสำหรับผู้ปฏิบัติงานตำรวจ ได้เกิดเป็นเครื่องสำนึกว่า มีหน้าที่คิดผิด พลาด และกระทำผิด รวม 11 ประการ ดังนี้

4.1 หลักการปฏิบัติของตำรวจ

ข้าราชการตำรวจต้องมีความจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์และพระเจ้านครหลวง สม
กับพระบรมราชโองการที่พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงสนับสนุนการปกครองในระบอบ
ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ข้าราชการตำรวจต้องมีความเป็นกลางทางการเมือง ไม่เป็นผู้บริหารหรือกรรมการพรรคการเมือง ไม่กระทำการใด ๆ อันเป็นการทำให้เสียความยุติธรรมในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ข้าราชการตำรวจสนับสนุนนโยบายของรัฐบาล ต้องปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบว่าด้วยการบริหารราชการแผ่นดิน

ข้าราชการตำรวจต้องเคารพสิทธิเสรีภาพในสถาบันศาล ไม่ปฏิบัติการใด ๆ อันเป็นการละเมิดอำนาจศาล

4.2 หลักการเกี่ยวกับความมั่นคงของชาติ

ข้าราชการตำรวจต้องเป็นผู้ที่รัก และหวงแหนผืนแผ่นดินไทย ต้องสนใจต่อข่าวสาร เหตุการณ์ และความเคลื่อนไหวที่เกี่ยวกับประเทศชาติ ต้องรายงานเหตุการณ์ต่อผู้บังคับบัญชา หรือผู้มีหน้าที่รักษาความมั่นคงปลอดภัยคุ้มครองอธิปไตยของชาติให้ร่วมมือกับทางทหารในการระงับปราบปรามภัยอันตรายใด ๆ ที่จะเกิดขึ้นแก่ประเทศชาติ

ในการที่จะให้บรรลุผลดังกล่าวข้างต้น ข้าราชการตำรวจต้องรักษาความลับของทางราชการ เป็นผู้เสียสละ อุทิศเวลา ทรัพย์สิน วิชาปัญญา ความรู้ความสามารถ ชีวิตร่างกายให้แก่ทางราชการ และจะต้องหมั่นฝึกฝนหาความรู้ด้านการข่าว การรักษาความปลอดภัย และศิลปการต่อสู้เพื่อช่วยเหลือทหารในยามฉุกเฉิน หรือในยามสงคราม

4.3 หลักการเกี่ยว ประชาชน

ข้าราชการตำรวจต้องเคารพและรักษาเกียรติ เสรีภาพของประชาชนตามรัฐธรรมนูญและตามกฎหมายอื่นโดยเคร่งครัด ต้องคุ้มครองป้องกันชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สินของ

ประชาชน รวมทั้งการให้บริการในรูปแบบต่าง ๆ โดยไม่เลือกเหล่ากำเนิด ศาสนาแลัทธิหรือฐานะ ำให้ความสงเคราะห์เอื้อเพื่อ ช่วยเหลือประชาชนในการประกอบอาชีพสุจริต

ข้าราชการตำรวจทุกคนพึงระลึกเสมอว่า การปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจ ทั้งในด้านการรักษาความมั่นคง และการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมจะบรรลุผลสำเร็จได้ดี ต้องได้รับความร่วมมือและการสนับสนุนจากประชาชน จึงต้องปฏิบัติต่อประชาชนเยี่ยงมิตรและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับทุกคน

4.4 หลักการเกี่ยวกับขบวนการยุติธรรม

ข้าราชการตำรวจได้ถูกกำหนดให้มีหน้าที่ ในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม มีหน้าที่ในการสืบสวนสอบสวนเอาตัวผู้กระทำผิดและรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อที่จะพิสูจน์หรือฟ้องร้องผู้กระทำผิด การดำเนินการดังกล่าว ถือว่าเป็นหน้าที่ส่วนหนึ่งในขบวนการยุติธรรม ซึ่งต้องปฏิบัติงานสัมพันธ์กับอัยการ ศาล และราชทัณฑ์ จึงต้องมีความรอบรู้งานระเบียบธรรมเนียมการปฏิบัติเกี่ยวกับขบวนการยุติธรรมทุกสาขา สามารถประสานกับฝ่ายอื่น ๆ ดังกล่าวข้างต้นได้อย่างกลมกลืน แนบเนียน ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความยุติธรรมในการสอบสวนและการพิจารณาคดีแก่ประชาชน ไม่ก่อให้เกิดความผิดพลาดในการพิจารณาลงโทษ หรือการใช้ตัวบทกฎหมาย หรือปล่อยให้มีอาการกลั่นแกล้งำสความกัน อันเป็นหลักการสำคัญในขบวนการยุติธรรมที่จะไม่ให้มีเหตุการณ์เช่นนี้เกิดขึ้น

4.5 หลักการเกี่ยวกับกฎหมาย

ข้าราชการตำรวจมีหน้าที่จะต้องปฏิบัติในฐานะของผู้รักษากฎหมาย โดยเฉพาะกฎหมายที่มีโทษทางอาญา เมื่อมีผู้ละเมิดกฎหมายจะต้องเป็นผู้ดำเนินการขึ้นต้น ตั้งแต่การรับแจ้งความร้องทุกข์ การสืบสวน การจับกุม การค้น การตั้งข้อหา การสอบสวนคดี การให้ประกัน การปล่อยตัว และการสั่งฟ้องไม่ฟ้องคดี

ข้าราชการตำรวจจะต้องปฏิบัติอยู่ภายใต้กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับของทางราชการจะทำการเกินเหตุมาได้ หากทำเกินกว่าเหตุหรือตั้งข้อหาผิดจะต้องถูกกล่าวโทษหรือถูกฟ้องร้องอันจะเป็นทางให้ขาดความเชื่อถือ หรือถูกลงโทษทัณฑ์ ขาดความเจริญก้าวหน้าในราชการ

ฉะนั้น ข้าราชการตำรวจจึงจะต้องเป็นที่ยอมรับว่า ความรู้เกี่ยวกับตัวบทกฎหมายเป็นสิ่งสำคัญ จะต้องเรียนรู้และฝึกฝนให้เข้าใจอย่างถ่องแท้โดยไม่ประมาท

4.6 หลักการเกี่ยวกับการบริหารงาน

ข้าราชการตำรวจระดับผู้บังคับบัญชา ต้องเป็นผู้ที่มีความรู้เรื่องการบริหารงานและการพัฒนาอย่างกว้าง ๆ และอย่างละเอียด หลักการบริหารงานกว้าง ๆ ได้แก่ การรู้จักใช้คน เครื่องมือสื่อสาร วัสดุครุภัณฑ์ เงินงบประมาณ ในการปฏิบัติหน้าที่และการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพ ประหยัด ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด รวมทั้งการจัดระบบขั้นตอน และวิธีการทำงานให้ตรงเป้าหมายของการบริหารงาน คือ มีความสะดวก รวดเร็ว ทันเวลา ถูกต้อง ยุติธรรม เกิดความพอใจแก่ทุก ๆ ฝ่าย ไม่ที่จะเป็นการปฏิบัติหรือการบริการต่อข้าราชการตำรวจด้วยกันหรือกับประชาชนทั่วไปต้องจัดให้มีระบบสั่งการ ควบคุม ตรวจสอบที่แน่นอน

ในการบริหารงานบุคคลนั้นต้องถือระบบคุณธรรมและความสามารถเป็นหลักเพื่อส่งผลกระทบไปสู่การปฏิบัติงานอื่น ๆ ให้มีประสิทธิภาพสูง

ในการแก้ไขปรับปรุงหรือพัฒนาการบริหารงาน ต้องทราบถึงสาเหตุของปัญหา ทำการวิเคราะห์ วางแผนการปฏิบัติและจัดให้มีการประเมินผล เพื่อปรับปรุงแก้ไขงานให้มีประสิทธิภาพสูงยิ่งขึ้น เพื่อให้ประชาชนได้รับบริการที่ดี และมีความนิยมเลื่อมใสศรัทธาในระบบการบริหารงาน และตัวข้าราชการตำรวจเป็นอย่างไร

4.7 หลักการเกี่ยวกับขอบเขตอำนาจหน้าที่

ข้าราชการตำรวจต้องคำนึงถึงขอบเขตอำนาจหน้าที่กฎหมาย ระเบียบแบบแผนข้อบังคับ และคำสั่งของผู้บังคับบัญชาที่กำหนดหรือมอบหมาย ต้องไม่ละเมิดขอบเขตอำนาจของตนเอง ต้องไม่กระทำการใดเกินขอบเขตอำนาจ ต้องไม่เป็นผู้ฝ่าฝืนหรือปฏิบัติผิดกฎหมายเสียเอง ต้องไม่ข่มเหงรังแกประชาชนโดยใช้อำนาจที่มีอยู่ ถึงแม้ว่าผู้นั้นจะเป็นผู้กระทำผิดก็ให้ดำเนินการไปตามพยานหลักฐานและขั้นตอนของกฎหมาย

4.8 หลักการเกี่ยวกับความรับผิดชอบในหน้าที่

ข้าราชการตำรวจจะต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเต็มใจ โดยใช้ความรู้ความสามารถ ประสพการณ์อย่างเต็มที่ เพื่อทำงานเกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลตรงตามเป้าหมายของทางราชการ ต้องมีความอดทน ขยันหมั่นเพียร ใฝ่พัฒนาหาพรึบ ความมานะพยายามจนงานสำเร็จผล ไม่เกียจคร้าน ละทิ้งหน้าที่ โดยยังไม่มีผู้อื่นรับผิดชอบงานต่อจากตนหรือทำงานอย่างเลื่อยชา จนทำให้งานเสียหาย ประชาชนเกิดความเสื่อมศรัทธา

ข้าราชการตำรวจต้องพึงระลึกว่าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายนั้นไม่ว่าหน้าที่ใดเป็นสิ่งที่มิเกียรติและน่าภาคภูมิใจ จึงจะต้องปฏิบัติให้สมกับเกียรติที่ได้รับนั้น

4.9 หลักการสร้างสรรค์ศีล ศี กเกียรติยศและปลูกศรัทธาจากประชาชน

ข้าราชการตำรวจที่มีเจตนาอย่างแรงกล้าที่จะสร้างสรรค์ศีล ศี กเกียรติยศและปลูกศรัทธาจากประชาชนให้เกิดขึ้น จะต้องเป็นผู้ที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ไม่ใช้อำนาจหน้าที่แสวงหาประโยชน์โดยทางมิชอบ อันก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมขึ้นในสังคม ต้องเป็นผู้ที่กล้าหาญ เสียสละ มีความรอบรู้และขยันหมั่นเพียรในการปฏิบัติหน้าที่และการให้บริการแก่ประชาชนให้กระทำโดยเท่าเทียมเสมอหน้ากัน ด้วยหลักมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ไม่เบียดเบียน อุหมีนเหยียดหยามประชาชน วางตัวเป็นกลางในการสืบสวนสอบสวน ไม่ลำเอียง มี

อคติต่อฝ่ายใดจนเสียความเป็นธรรม ให้ความอนุเคราะห์แก่ประชาชนตามฐานะานุรูปโดยไม่เรียก
เรื่องผลประโยชน์ตอบแทนใด ๆ มุ่งกระทำให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนอย่างมากที่สุด เมื่อเป็น
อย่างนี้แล้ว ชำราชการตำรวจก็จะต้องมีศักดิ์ศรี เกียรติยศและได้รับความนิยมเลื่อมใสจากประชา
ชนขยายกว้างออกไปอย่างหาที่สุดมิได้

4.10 หลักการเสริมสร้างความสามัคคีของข้าราชการตำรวจ

กรมตำรวจเป็นหน่วยงานใหญ่ มีกำลังมาก มีงานหลายลักษณะทับซ้อน จึงจำ
เป็นต้องคัดเลือกบุคคล ที่มีความรู้ในสาขาต่าง ๆ มาปฏิบัติงาน เพื่อสนองความต้องการของ
ประชาชน และประเทศชาติ การที่บุคคลซึ่งมีความรู้ต่างสาขากันมาปฏิบัติงานย่อมมีความเชื่อ
ทัศนคติ ค่านิยม บรรทัดฐาน ความคิด ตลอดจนนิสัยใจคอที่แตกต่างกันออกไป เมื่อมาปฏิบัติงาน
ร่วมกันก็อาจเกิดความขัดแย้งทางความคิดหรือการปฏิบัติ บางคนเข้ามาเป็นข้าราชการตำรวจ
มีเป้าหมายที่แตกต่างกันออกไป หากไม่มีเครื่องมือต่าง ๆ ที่จะช่วยละลายพฤติกรรมของบุคคล
เหล่านี้ให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ร่วมกันแบบหวงเหวกันแล้ว ความสามัคคีกลมเกลียวก็จะไม่บัง
เกิดขึ้น จะมีความอิจฉา ริษยาชิงดีชิงเด่นกัน ใส่ร้ายป้ายสีกัน มาตรการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับวินัย
ระเบียบข้อบังคับ และกฎหมายที่มีอยู่ไม่ละเอียดอ่อนพอที่จะละลายพฤติกรรมในทางความขัดแย้ง
กันได้ง่าย จึงเป็นหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาที่จะนำเอาศิลปการปกครองคนมาใช้ รวมทั้งเร่ง
เสริมสร้างจริยธรรมให้เกิดขึ้นในจิตใจ รดน้ำรอบรรวมซึ่งทำให้เห็นความถูกต้องตามทันทองคลอง
ธรรมไปทางเดียวกัน และชี้ข้อดีข้อเสียของบุคคลว่าสามัคคี ก็จะนำไปสู่ความเลื่อมใส
ต่อกรมตำรวจ สังคม และประเทศชาติเด่นชัด

ข้าราชการตำรวจที่ดีจึงต้องช่วยกันสร้างสรรค์สามัคคีให้เกิดขึ้นทุกวิถีทาง เป็นหน้าที่
ของผู้บังคับบัญชาและข้าราชการตำรวจทุกคน เมื่อเลือกประเพณีปฏิบัติแต่สิ่งทีก่อให้เกิดความ
สามัคคีกลมเกลียวกัน หากข้าราชการตำรวจทุกคนที่รับและผู้เกี่ยวข้องจะได้ทำความเข้าใจกัน
เห็นอกเห็นใจส่งเสริมความรัก เคารพเมตตา ให้อภัย ให้อภัยประชาชนและให้อภัยซึ่งกันและ
กันแล้ว คาดว่าความสามัคคีจะต้องเกิดขึ้น และประเทศชาติจะรุ่งเรืองก้าวหน้าทั้งกรมตำรวจ อันจะ

ก่อให้เกิดการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพและมีผลกระทบต่อด้านสายตาประชาชน

4.11 หลักการประชาสัมพันธ์และการประสานงาน

ข้าราชการตำรวจต้องปฏิบัติงานผูกพันเกี่ยวข้องกับประชาชน และหน่วยงานราชการอื่น ๆ อยู่ตลอดเวลา บางครั้งก็เกิดความกระทบกระทั่ง ไม่เข้าใจซึ่งกันและกัน ข้าราชการต่าง ๆ ถูกบิดเบือนทำให้เข้าใจผิด ทั้งโดยไม่เจตนา หรือเพราะมีประโยชน์แอบแฝงอยู่เบื้องหลัง ทำให้ประชาชนและข้าราชการฝ่ายอื่น ๆ มองข้าราชการตำรวจไปในทางไม่ดีไม่งาม ทั้งเรื่องที่เป็นจริง และไม่จริง การปล่อยให้ภาพลักษณ์ของข้าราชการตำรวจเป็นไปในลักษณะเดิม โดยมิได้มีการแก้ไข ย่อมบั่นทอนความเสื่อมเสียมาสู่วงการตำรวจ ทั้งด้านการประสานงานด้านชื่อเสียงเกียรติยศ และศักดิ์ศรี จึงเป็นหน้าที่ของข้าราชการตำรวจทุกคนที่จะต้องประพฤติปฏิบัติให้ดี เพื่อเป็นรากฐานสำคัญในการประชาสัมพันธ์ในการทำความเข้าใจ และความรู้สึกที่ดีต่อประชาชนและสื่อมวลชน ข้าราชการตำรวจทุกคนต้องเรียนรู้เรื่องการประชาสัมพันธ์และเป็นนักประชาสัมพันธ์ที่ดี การเป็นนักประชาสัมพันธ์ที่ดีจะต้องมีมนุษยสัมพันธ์ดี มีปฏิภาณไหวพริบ วัชกริยาวาง นุ่มนวลพอเราะให้เกียรติยกย่องผู้อื่น ขอบใจให้การช่วยเหลือ และสงเคราะห์ผู้อื่นอยู่เสมอ เมื่อเป็นเช่นนี้แล้วจะเกิดการประสานงานที่ดี จะได้รับความร่วมมือร่วมใจตามมาอย่างแน่นอน

ส่วนที่ 5 ขอบัญญัติเกี่ยวกับอาชีพตำรวจ ได้มีการจําแนกออกเป็น 11 หัวข้อย่อยคือ

5.1 การปฏิบัติตนในที่สาธารณะ

การปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจไม่ว่าจะต่อผู้ใด จะต้องคำนึงโดยคำนึงถึงการสร้างศรัทธาและความเชื่อถือว่าเกิดขึ้นแก่ประชาชน แก่ข้าราชการตำรวจทุกคน จะต้องปฏิบัติตนให้มีลักษณะสุภาพ อ่อนน้อม น้าเคารพยำเกรง ดังนั้น ข้าราชการตำรวจจึงไม่อยู่ในฐานะที่ประชาชนจะดูถูกหรือเกรงกลัว เพราะประชาชนทุกคนไม่มีหน้าที่จะต้องมากลัวตำรวจ ตำรวจย่อมให้บริการแก่ประชาชนทันทีเมื่อเห็นสมควรหรือเมื่อได้รับการร้องขอโดยชอบ จะต้องปฏิบัติ

งานโดยไม่มีอคติ และยึดหน้าที่เป็นหลัก จะต้องช่วยเหลือผู้ประสบเคราะห์กรรม พยายามบรรเทา
สาธารณภัย วัฒนธรรมที่จะช่วยเหลือผู้ได้รับทุกข์ ช่วยให้ความรู้และสร้างความเข้าใจแก่ประชาชน
ในสิ่งที่จะเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

5.2 การปฏิบัติเมื่อเจ้าจับกุมหรือระงับการกระทำผิดกฎหมาย

การแสดงถึงการอุทิศจิตใจให้แก่เจ้าหน้าที่ และยืนยันเจตนารมณ์ในการรักษากฎหมาย
ให้ถึงที่สุดไม่ว่ากรณีใด ๆ เมื่อมีความจำเป็นจะต้องใช้อาวุธและกำลังจะต้องอยู่ภายใต้ขอบเขต
ที่เหมาะสม ซึ่งกฎหมายกำหนดไว้เท่านั้น ขอบเขตอำนาจเหล่านี้จะต้องทำความเข้าใจให้ดีตลอด
เวลาว่า มีอำนาจเพียงใดและขอบเขตจำกัดแค่ไหน การปฏิบัติจะต้องแสดงออกไปโดยใช้มาตรการ
การรุนแรงน้อยที่สุดและเท่าที่จำเป็นเท่านั้น

5.3 การปฏิบัติหน้าที่สืบสวนสอบสวน

ในฐานะที่ข้าราชการตำรวจเป็นผู้ให้ความยุติธรรมระหว่างผู้กล่าวหาและผู้ต้องหา ข้าราชการ
ตำรวจต้องรักษาทบตาของการไม่มีอคติต่อฝ่ายใด สนใจรับฟังถ้อยแถลงการกล่าวอ้าง
และพยานหลักฐานทั้งสองฝ่ายจะนำมาแสดง อำนวยความสะดวก ให้ทุกคนมีโอกาสพิสูจน์ความ
บริสุทธิ์ของตนเอง วัฒนธรรมการทำงานองเบาะเสียง อุณหภูมิสูง แม้จะเป็นผู้กระทำผิดจริง พอใจที่จะ
ใช้มาตรการทางกฎหมายเท่านั้น

5.4 การรับของขวัญ รางวัลหรือข้อกិតติ

ภารกิจตามหน้าที่ของ ข้าราชการตำรวจเป็นที่ยอมรับว่าหนักและยาก เป็นงานที่ต้อง
ควบคุมตัวเอง ต้องทำใหตนมีเกียรติและเสียสละ จึงต้องระมัดระวังอย่าให้ตกบอญในฐานะที่
ประชาชนคนหนึ่งคนใดจะมาหวังสิทธิพิเศษจากข้าราชการตำรวจ เช่น การรับของขวัญ ของกำนัล
หรือรับสิทธิพิเศษจากประชาชน ไม่ว่าเป็นของมีค่าหรือสิ่งอื่นใด ๆ น้อย ๆ เพราะการกระทำ

เหล่านี้ อาจจะถูกมองว่าเป็นแง่มุมที่ขัดแย้งกัน เราควรจะชั่งน้ำหนักข้อดีที่เรานำหน้าให้หรือละเว้นการปฏิบัติตามหน้าที่

5.5 การประจักษ์พยาน

ข้าราชการตำรวจทุกคนจะต้องคำนึงถึงการพิง-รณาคดี และให้เป็นความ เป็นธรรม ทั้งสองฝ่าย ไม่ว่าจะเป็นผู้กระทำผิดหรือผู้บริสุทธิ์ จะต้องมีการ เสนอข้อกล่าวหาอย่างเหมาะสมทั้งนี้ จะประกอบ การพิจารณาโดยไม่มีอคติหรือมุงร้าย ดังนั้น ข้าราชการตำรวจจะต้องคำนึงถึงบุคคล ด้วยฐานะทางเชื้อชาติ ศาสนา อายุ เพศ สัญชาติ หรือฐานะอื่นใด นอกจกจะเป็นคน เยาว์วัยด้วยกัน เพื่อให้การพิจารณาของข้าราชการตำรวจเป็นสิ่งที่ เป็นที่เชื่อถือและมีความยุติธรรมอย่าง แท้จริง

ข้าราชการตำรวจจะต้องมีสติสัมปชัญญะในการพัฒนาแนวความคิด ความชำนาญ เพื่อให้เกิดความยุติธรรมในการพิจารณา เพื่อพิสูจน์ข้อเท็จจริงแห่งคดี เพราะในบางครั้งมีจิตใจเพียง ความเห็นการของข้าราชการตำรวจเท่านั้นที่จะใช้เป็นประจักษ์พยาน

5.6 การปฏิบัติตนในฐานะผู้บังคับบัญชา

ข้าราชการตำรวจ จะต้องเอาใจใส่ดูแลผู้บังคับบัญชา ประพฤติตนเป็นตัวอย่าง สามารถเป็นที่ปรึกษาและที่พึ่งของผู้ใต้บังคับบัญชา มีความรับผิดชอบและรับผิดชอบต่อผู้ใต้บังคับบัญชา มีลักษณะเป็นผู้นำผู้บังคับบัญชา พันธะอุบสรรคานการปฏิบัติหน้าที่ตลอดเวลา หมั่นอบรมสั่งสอนให้มีความรู้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชา เกี่ยวกับงานหน้าที่รับผิดชอบ

5.7 การปฏิบัติตนในฐานะผู้ใต้บังคับบัญชา

ข้าราชการตำรวจจะต้องเคารพเชื่อฟังผู้บังคับบัญชา รักษาระเบียบวินัยและความ

สามัคคีในหมู่คณะ พร้อมที่จะอุทิศตนให้แก่งานที่ราชการ โดยไม่หลีกเลี่ยงยุ่งเกี่ยว มีศรัทธาในหน้าที่และปฏิบัติงาน

5.8 การปฏิบัติตนในฐานะเพื่อนร่วมงาน

ข้าราชการตำรวจจะต้องมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกัน สร้างความสามัคคีปรองดองในหมู่คณะ ร่วมกันปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยยึดถือวัตถุประสงค์ส่วนรวมของหน่วยเป็นหลัก ไม่อิจฉาริษยาหรือสร้างปัญหา แต่ตรงข้ามพยายามเสริมสร้างพัฒนางานทั้งในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายของตนและหน่วยให้ดีขึ้น

5.9 การปฏิบัติตนของข้าราชการตำรวจ

ข้าราชการตำรวจจะต้องคำนึงเสมอว่าประชาชนมองตนอยู่ตลอดเวลา ดังนั้นเมื่อนอกเวลาราชการหากประพฤติตนไม่สมควร โดยเฉพาะอย่างยิ่งไม่เคารพกฎหมาย ย่อมส่งผลกระทบต่อกลับมาสู่หน้าที่การงาน ทั้งโดยส่วนตัวและส่วนรวม หรือหน่วยงานทั้งหมด ประชาชนต้องการจะเห็นว่าข้าราชการตำรวจประพฤติดี น่าเอาเป็นตัวอย่างทั้งในและนอกหน้าที่

5.10 การเยี่ยมเยียนผู้ได้รับบาดเจ็บ

ข้าราชการตำรวจที่มีคุณธรรม และนักประชาธิปไตยย่อมจะต้องพิจารณาเห็นว่า ผู้ที่ได้รับบาดเจ็บหรือมีการบาดเจ็บอาจย่อมไม่ปกติ ต้องการผู้ที่มาเยี่ยมเยียนและเอาใจใส่ ฉะนั้น ไม่ว่าผู้ได้รับบาดเจ็บหรือเจ็บป่วยจากผลในทางคดี ในฐานะผู้เสียหายหรือผู้ต้องหาหรือบาดเจ็บจากการเกิดอุบัติเหตุชนิดต่าง ๆ เช่น ถูกรถยนต์ชน ถูกไฟไหม้ หากข้าราชการตำรวจจะได้ใช้เวลาที่ว่างจากราชการสำคัญอื่น ๆ ไปเยี่ยมเยียน และอาจมีสิ่งของเล็ก ๆ น้อย ๆ ไปฝากก็จะทำให้เป็นที่ชื่นอกชื่นใจของผู้เจ็บป่วยและญาติมิตรของเขา เป็นทางให้ได้ร่วมมือนในการสืบสวนสอบสวนคดีด้านการป้องกันอาชญากรรมและช่วยเสริมสร้างความมั่นคงให้แก่ชาติ เพราะเป็น

การดึงมวลชนมาเป็นฝ่ายรัฐบาล

5.11 การปฏิบัติต่อเพื่อนบ้านใกล้เคียง เยาวชนและเด็ก

ข้าราชการตำรวจระลึกว่า ตนเองนั้นเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับข้าราชการตำรวจเป็นส่วนรวมและกรมตำรวจ ฉะนั้น หากได้เริ่มประพฤติปฏิบัติกับเพื่อนบ้านใกล้เคียงในละแวกหมู่บ้านที่อาศัยอยู่อย่างมีมนุษยสัมพันธ์ โดยใช้กริยาวาจาไพเราะนุ่มนวล ช่วยเหลือเอื้อเฟื้อ เมื่อเขาได้รับความเดือดร้อนหรือมีธุระจำเป็นก็ช่วยให้คำแนะนำบอกวิธีการแก้ปัญหาหรือช่วยเป็นธุระจัดทำให้ ก็จะทำให้เกิดความสัมพันธอันดี โดยเฉพาะการปฏิบัติที่เป็นมิตรกับเยาวชนและเด็ก จะทำให้พ่อแม่ญาติพี่น้องเขาเกิดความพอใจรักใคร่ และให้ความร่วมมือกับข้าราชการตำรวจ เป็นการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีที่เกิดขึ้นกับข้าราชการตำรวจเป็นส่วนรวมและกรมตำรวจ

6. ปัญหาของจริยธรรม

ในปัจจุบันเรื่องจริยธรรมตำรวจยังไม่มีข้อยุติ ที่แน่ชัดเป็นที่ยอมรับแน่นอน แม้จะได้มีการกำหนดจริยธรรมขึ้นมา เป็นลายลักษณ์อักษร ปัญหาด้านจริยธรรมในปัจจุบันมี 3 ด้าน คือ

6.1 ปัญหาด้านเนื้อหา

ข้าราชการตำรวจไม่รู้และไม่เข้าใจด้านเนื้อหาของจริยธรรมตำรวจ

1) จริยธรรมตำรวจมีเนื้อหาเป็นจำนวนมาก คือ ประกอบไปด้วย คุณธรรมตำรวจ ค่านิยมของตำรวจ อุทิศคติของตำรวจ หลักการสำคัญสำหรับอาชีพตำรวจ และข้อปฏิบัติสำหรับอาชีพตำรวจ และมีความซ้ำซ้อนกัน ได้แก่ ข้อกำหนดของคุณธรรมตำรวจบางข้อซ้ำซ้อนกับค่านิยมของตำรวจ คุณธรรมตำรวจบางข้อซ้ำซ้อนกับอุทิศคติ เป็นต้น

2) เนื้อหาของจริยธรรมตำรวจ มีความเป็นนามธรรมสูง และ "ไม่มี" ระดับ "อธิบายหรือตีความที่ชัดเจน"

6.2 ปัญหาการยอมรับ

ข้าราชการตำรวจไม่ยอมรับที่จะนำจริยธรรมตำรวจมาเป็นแนวทางการปฏิบัติ
จะได้มีการกำหนดจริยธรรมตำรวจขึ้น เป็นลายลักษณ์อักษรมาตั้งแต่ พ.ศ. 2525 แต่ก็ไม่มีการพัฒนาปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับสภาพสังคมไทย
แห่งความประหลาดใจมาจนถึงปัจจุบัน แต่ก็ยังไม่มีการพัฒนาปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับสภาพสังคมไทย
เปลี่ยนแปลงไป และที่สำคัญข้าราชการตำรวจน้อยราย ที่ให้ความสำคัญและสนใจที่จะ
เข้าร่วมกันในการสื่อสารสำคัญของจริยธรรมตำรวจ

6.3 ปัญหาการนำจริยธรรมมาบูรณาการยังศึกษา

กรณีข้าราชการไม่ยอมทำจริยธรรมตามระเบียบนั้น บทลงโทษที่รุนแรงที่สุด คือ การไล่ออก
ความจริง ไม่อดทน ไม่อดกลั้น ไม่อดออม เป็นต้น ก็เป็นเพราะ

1) ขาดการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ : เมื่อโครงการมีข้อดี แต่การประชาสัมพันธ์ไม่ทั่วถึง ทำให้ความเข้าใจงานเรื่องนี้มีข้อผิดพลาด ความเข้าใจผิดของประชาชน ทำให้การดำเนินงานผิดพลาด
รับจากการปฏิบัติตามจริยธรรมตัวที่ ๖

2) ถ้าข้าราชการต.ตรวจรู้แล้ว... (text is blurry and partially cut off)

7. ข้อเสนอแนะ

จริยธรรมตำรวจในเนื้อหาสาระ ควรเป็นเรื่องหลักการที่สำคัญ เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในวิชาชีพ ซึ่งควรมีลักษณะเฉพาะเจาะจงแยกออกจาก คุณธรรมของบุคคลทั่วไป โดยเน้นคุณธรรม 3 ประการคือ

7.1 ความซื่อตรง

ในอาชีพของตำรวจนั้น ความซื่อตรงเป็นคุณธรรมประการหนึ่ง ที่จะต้องเสริมสร้างไว้มีอยู่ในบุคลากรตำรวจทุกคน อาชีพตำรวจถูกมองว่าเป็นผู้ที่ขาดความซื่อสัตย์ทั้ง ๆ ที่จริยธรรมตำรวจนั้นยึดความซื่อตรงยุติธรรมเป็นหลัก ที่เป็นเช่นนี้ก็เนื่องมาจาก อาชีพของตำรวจมีช่องว่างไว้มีการทุจริตต่าง ๆ ในสังคมอาชีพของตำรวจทุกหน้าที่ จึงต้องอาศัยคุณธรรมในเรื่องความซื่อตรงเป็นหลัก โดยเฉพาะในเรื่องการมีส่วนร่วมสอบสวนสวนคดีอาญา

เมื่อมีประชาชนมาร้องทุกข์ พนักงานสอบสวนจะต้องรับแจ้งตามความเป็นจริงแต่เนื่องจากตำรวจผู้ทำหน้าที่สอบสวนขาดความซื่อตรงงานหน้าที่ เมื่อสอบสวนได้พบเห็นหลักฐานจริง ก็เปลี่ยนแปลงจนทำให้ผู้เสียหายที่แท้จริงไม่ได้รับความเป็นธรรมตกเป็นผู้ต้องหาแทนที่จะเป็นผู้เสียหาย ผู้ต้องหาบางรายกลายเป็นผู้เสียหายไป หรือไม่มีผู้ต้องหากระทำผิดจริง แต่พนักงานสอบสวนเล่นงานผู้ต้องหาไม่ถูกต้องเป็นคดีในสิ่งที่ผู้ต้องหากระทำลงไป จึงเกิดคำถามที่ว่า มีเงินก็อาจไม่ต้องรับโทษ เมื่อผู้ต้องหาไม่ถูกลงโทษในผลแห่งการกระทำ ก็จะทำให้ฝ่ายผู้เสียหายเกิดความรู้สึกต้องการจะแก้แค้น และอาจเกิดคดีฆาตกรรมตามมา เนื่องจากความไม่ซื่อตรงของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ทำให้เกิดผลสะท้อนกลับทางสังคม ถัดจากการเกิดอาชญากรรมก็จะเพิ่มสูงขึ้น ความสิ้นเปลืองในการปราบปรามอาชญากรรมมีเพิ่มขึ้น รัฐต้องทำงานเพิ่ม สูญเสียเวลา สูญเสียกำลังคน เสียความไว้วางใจในความปลอดภัยที่ประชาชนทั่วไปควรจะได้รับ

ตำรวจเป็นผู้บังคับใช้กฎหมายของรัฐ เพื่อให้ประชาชนประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในกรอบของกฎหมาย ตำรวจจึงเป็นองค์กรที่สำคัญที่จะทำให้เกิดความผาสุกขึ้นในสังคม เพราะเป็นผู้มีอำนาจที่จะนำผู้กระทำความผิดหรือผู้ก่อความไม่สงบมาดำเนินคดีตามกฎหมาย หรืออาจจะกล่าวได้ว่าตำรวจเป็นตุลาการในเบื้องต้นของการดำเนินคดี จึงต้องมีความซื่อสัตย์ และใช้ความเที่ยงตรงที่จะพิจารณาว่าความผิดที่เกิดขึ้นใครเป็นผู้กระทำ และผลที่เกิดขึ้นทำความเสียหายมากน้อยเพียงใด เข้าข้อกฎหมายที่ได้บัญญัติไว้หรือไม่ และถ้ามีความผิดเกิดขึ้นจริง ก็พร้อมเสมอ ที่จะนำผู้กระทำผิดที่แท้จริงมาลงโทษตามกฎหมาย ดังนั้น จะเห็นได้ว่า ถ้าตำรวจไม่มีคุณสมบัติซื่อสัตย์ รอคอยที่ตำรวจจะปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบย่อมมีมาก เพราะศาลจะลงโทษผู้กระทำผิด ก็ต่อเมื่อพยานหลักฐานตามสำนวนที่ตำรวจรวบรวมได้ยืนยันว่า ผู้ที่เป็นจำเลยเป็นผู้ผิด แต่ถ้าหลักฐานที่ตำรวจได้ทำการสอบสวนมานั้น อ่อนหรือไม่กระจ่างแจ้งคลุมเครือ ก็ต้องยกประโยชน์แห่งความสงสัยให้จำเลย ปัญหาที่ตามมาเมื่อผู้กระทำผิดหรือจำเลยไม่ได้รับผลกระทบที่ตนได้ทำไว้ ผู้กระทำผิดจะได้ใจกระทำผิดซ้ำอีก อาชญากรรมเพิ่มมากขึ้นทำให้สังคมขาดความมั่นคง ทั้งในทรัพย์สินชีวิตร่างกาย จนถึงขนาดที่ประชาชนในสังคมมีความรู้สึกกว่าตนเองไม่มีความมั่นคงนั้น ก็หมายความว่าประเทศชาติขาดความมั่นคง แต่ถ้าตำรวจผู้เปรียบเสมือนเสาของบ้านมีความแข็งแรง มีความซื่อสัตย์สุจริต ทำหน้าที่ผู้รักษา กฎหมาย ก่อให้เกิดความสงบสุข ความเป็นระเบียบเรียบร้อยขึ้นในสังคม ประชาชนก็จะมีความรู้สึกปลอดภัยในชีวิตร่างกาย ทรัพย์สิน ประชาชนในสังคมจะมีความสุข มีขวัญและกำลังใจในการทำงาน อันเป็นยอดของความปรารถนาของสังคมโดยรวม การพัฒนาประเทศจะเป็นไปได้อย่างราบรื่น ความมั่นคงของชาติ ความแข็งแกร่ง ความรักความสามัคคีของบุคคลในชาติย่อมเกิดขึ้นโดยส่วนรวม

7.2 ความเมตตาการุณา

ยังมีความเข้าใจกันอยู่ว่า ตำรวจจะต้องปฏิบัติหน้าที่อยู่ในกฎระเบียบ ข้อบังคับอย่างเคร่งครัดเพราะเป็นเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมาย ตำรวจที่ตำรวจมีจิตใจอ่อนโยน มีความเมตตาการุณา อาจทำให้เกิดความเสียหายต่อหน้าที่การงาน เพราะจะทำให้การใช้อำนาจของ

ตำรวจเสียความเป็นธรรมได้ แต่ในสภาพความเป็นจริงแล้ว ตำรวจในฐานะผู้ปกป้องสังคม มีหน้าที่ระมัดระวังรักษาสุขาภิบาลประชาชน จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีความเมตตากรุณาเป็นคุณธรรมประจำใจ เพราะการกระทำที่สัมพันธ์กับประชาชนนั้น ต้องมีศิลปะในการปฏิบัติหน้าที่ การปฏิบัติงานของตำรวจควรยึดตรงมา อาจได้รับผลสำเร็จเฉพาะงานเท่านั้น การปฏิบัติงานเพื่อนำความสงบสุข สันติสุขมาอย่างแท้จริงนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่ตำรวจจะต้องแยกตัวบุคคลแต่ละประเภท และระเบียบปฏิบัติที่แตกต่างกันไป

สำหรับผู้เสียหายที่ได้รับความเสียหายทั้งทรัพย์สินหรือร่างกาย เสรีภาพ หรือด้านอื่น ๆ นอกเหนือจากนี้แล้ว เห็นควรเป็นใจ และความกระตือรือร้นที่จะได้รับความช่วยเหลือจากตำรวจถึงแม้จะไม่ได้ตั้งผู้กระทำผิดมาฟ้องร้อง ก็ย่อมพอใจและประทับใจในการให้บริการของตำรวจ ในทางตรงกันข้าม ถ้าตำรวจใช้อารมณ์ หรือพูดจาไม่ไพเราะและไม่มาสำนึกทุกข์ของผู้เสียหายแล้ว ผลพอกของตำรวจก็ยิ่งจะเสื่อมลง

กรณีการปฏิบัติต่อผู้ต้องหาที่ต้องหาผู้ต้องหาเข้าใจว่า ตำรวจไม่ได้มีความเคียดแค้นกับผู้ต้องหาเลย จะต้องพึงระลึกอยู่เสมอว่าการตัดสิน ว่าถูกหรือผิดนั้น เป็นหน้าที่ของศาลที่จะพิจารณาหรือวินิจฉัยตามพยานหลักฐานในที่ตำรวจได้รวบรวมไว้บนสำนวนและส่งให้อัยการ การที่ตำรวจมีความเมตตาต่อผู้ต้องหาอันอาจเป็นผลดีในแง่ที่ทนายเข้ารู้จักสภานิติบัญญัติ กลับตัวแต่ถ้าพยานหลักฐานที่ส่งถึงอัยการไม่เหมาะสม และกระทำในทางอวดูหมิ่นซ้ำเติม อาจทนายผู้ต้องหาเกิดความรู้สึกอับอายถึงนิสัยใจคิด เพราะเห็นว่าไม่มีจรรยาบรรณแม้แต่ตำรวจเอง ยิ่งจะทำให้อัยการไม่สนใจคดีนั้น

กรณีปฏิบัติต่อเด็ก คนชรา คนพิการ การช่วยเหลือในการข้ามถนน คนหลงทางจนทำให้อพยพหนีจากบ้านตำรวจ เป็นต้น ตำรวจมีความเมตตากรุณาต่อคนด้อยกว่าได้จนสามารถช่วยเหลือให้กลับหน้าบ้านได้ ตำรวจจึงควรเป็นแบบอย่างที่ดีแก่เด็กและคนชรา เมื่อเราดีขึ้น ก็จะมีทัศนคติที่ดีต่อกันต่อไป

จึงเห็นว่าความเมตตากรุณาสามารถใช้ได้กับชนทุกชั้น ทำให้เราเกิดความสบายใจไม่เครียด มีแนวความคิดที่ดีในทางสร้างสรรค์ จะได้รับผลตอบแทนในรูปของความนับถือ ศรัทธาเคารพ เป็นพระคุณ

อย่างไรก็ตามถ้าจะพิจารณาจากบทบัญญัติในประมวลกฎหมายอาญาแล้ว จะเห็นว่ากฎหมายได้วางหลักในเรื่องการให้ความยุติธรรมควบคู่กับความเมตตากรุณาเสมอ เช่น มาตรา 3 กำหนดว่า ถ้ากฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำความผิดแตกต่างกับกฎหมายที่ใช้ในภายหลังการกระทำความผิด ให้ใช้กฎหมายในส่วนที่เป็นคุณแก่ผู้กระทำความผิด ไม่ว่าในทางใด หรือมาตรา 65 กำหนดว่า ผู้ใดกระทำความผิดในขณะไม่สามารถรู้ผิดชอบหรือไม่ สามารถบังคับตนเองได้เพราะมีจิตบกพร่องโรคจิตหรือจิตฟั่นเฟือน ผู้นั้นไม่ต้องรับโทษสำหรับความผิดนั้น หรือมาตรา 67 กำหนดว่า ผู้ใดกระทำความผิดด้วยความจำเป็น เพราะอยู่ในที่บังคับหรือภายใต้อำนาจ ซึ่งไม่สามารถหลีกเลี่ยงหรือขัดขืนได้ หรือเพราะเพื่อป้องกันตนเองหรือผู้อื่นพ้นจากอันตรายที่ใกล้จะถึง และไม่สามารถหลีกเลี่ยงให้พ้นโดยวิธีอื่นใดได้ เมื่ออันตรายนั้นตนมิได้ก่อให้เกิดขึ้นเพราะความผิดของตน ถ้ากระทำนั้นไม่เป็นการเกินสมควรแก่เหตุ แล้วผู้นั้นไม่ต้องรับโทษ นอกจากนี้ถ้าจะดูเลยไปถึง มาตรา 70 เรื่องกระทำตามคำสั่งของเจ้าพนักงาน มาตรา 73 เรื่องเด็กกระทำความผิด หรือ มาตรา 78 เหตุอันควรบรรเทาโทษแล้วจะเห็นว่า ส่วนแต่เป็นเรื่องที่ยกกฎหมายบัญญัติขึ้นโดยอาศัยหลักของความเมตตากรุณาทั้งสิ้น และด้วยเหตุนี้แล้วผู้บังคับใช้กฎหมายจะใช้ดุลยพินิจไปทางที่ไม่ให้ความเมตตากรุณาเท่าที่ควร จึงกำหนดแนวทางการใช้ดุลยพินิจว่าในกฎหมายถึง สองแนวทางคือ

1. กฎหมายห้ามใช้หลักความเมตตากรุณาแบบเด็ดขาด โดยไม่ให้มีการต่อรอง เช่น กำหนดว่า ถ้ากฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำความผิดแตกต่างกับกฎหมายที่ใช้ในภายหลังการกระทำความผิด ให้ใช้กฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำความผิด แต่ถ้ากฎหมายที่ใช้ในภายหลังการกระทำความผิด ให้ใช้กฎหมายในส่วนที่เป็นคุณแก่ผู้กระทำความผิด ไม่ว่าในทางใด หรือเด็กอายุไม่เกิน 7 ปี กระทำการอันกฎหมายบัญญัติว่าความผิด เด็กนั้นไม่ต้องรับโทษ เป็นต้น ในกรณีนี้ถือว่าเป็นกรณีที่กฎหมายห้ามใช้ดุลยพินิจ แต่ถ้าหากว่ากฎหมายกำหนดไว้ว่าให้ใช้ดุลยพินิจเป็นไปตามบทบัญญัติของ

กฎหมายโรคย่ำเท้าหรือโรคเท้าแบน เป็นหลักการที่ไม่ยอมให้มีการตีความเพียงแบบฉบับเดียวแต่ที่ยังไม่
มีกฎหมายกำหนด

2. กฎหมายที่เป็นหลักของศาลว่าจะบังคับใช้กฎหมายด้วยความเมตตาหรือ
แต่เพียงอย่างเดียว กฎหมายเพียงแต่ร่างหลักและกำหนดแนวทางกว้าง ๆ ไว้เท่านั้น เช่น มาตรา
64 บัญญัติว่าบุคคลจะแก่ตัวได้เมื่อรู้กฎหมาย เพื่อให้พ้นจากความรับผิดชอบทางอาญาไม่ได้ แต่ถ้า
ศาลเห็นว่าตนสามารถและพบคดีจริง ผู้กระทำความผิด อาจจะไม่รู้กฎหมายบัญญัติว่าการกระทำ
นั้นเป็นความผิด ศาลจึงอนุญาตให้แสดงพยานหลักฐานต่อศาล และถ้าศาลเชื่อว่าผู้กระทำไม่รู้
กฎหมายบัญญัติไว้ สำหรับความผิดนั้นเพียงอย่างเดียว หรือมาตรา 78 ซึ่งบัญญัติว่า เมื่อปรากฏว่ามี
เหตุบรรเทาโทษ หรือไม่จะได้มีการเพิ่มหรือลดโทษ ตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้หรือ
กฎหมายอื่นแล้ว หรือไม่ได้นำศาลเห็นสมควรจะลดโทษหรือไม่เกินกึ่งหนึ่งของโทษที่จะลงแก่ผู้กระทำความ
ผิดนั้นก็ได้

เหตุบรรเทาโทษนั้น ได้แก่ผู้กระทำความผิดเป็นผู้โง่เขลาเบาปัญญา ตกอยู่ในความ
ทุกข์ใจอย่างสาหัส มีเหตุความจำเป็นแต่ก่อน รู้สึกความผิดและพยายามบรรเทาผลร้ายแห่งความผิดนั้น ลุ
แก่โทษต่อไปอีกบ้าง หรือหาความรู้แก่ศาลอันเป็นประโยชน์แก่การพิจารณา หรือเหตุอื่นที่ศาล
เห็นว่ามิได้โทษตามที่ลงเสีย

ในเรื่องเกี่ยวกับความเมตตาหรือความเมตตา นั้น พระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ทรงวางหลักไว้ว่า
ความเมตตาหรือความเมตตา นั้นจะต้องตั้งอยู่บนฐานแห่งความเที่ยงธรรม หรือความยุติธรรม พระองค์ทรง
เห็นว่าตนเป็นหลักธรรมขุติส มัชฌิม ซึ่งมิใช่ขุติส มัชฌิม ญาณทัสนะนั้น มีแนวทางจิตที่จะเป็นอุปสรรคต่อความ
เมตตาหรือความเมตตา และเกิดจากเจตนาจิตต่างที่ผิดๆ เรียกว่า "อกติ 4" พระองค์ทรงเห็นว่าหากจะปล่อย
ความเมตตาเพียงอย่างเดียวหรือความเมตตาเพียงอย่างเดียว ความเมตตาที่มีก็จะเกิดขึ้นไม่ได้ หรือถ้าเกิดก็เกิดด้วยใจ
ที่ว่างวิสุทธ

หลักจริยศาสตร์เรื่องอคติ 4 นี้ เมื่อพิจารณารวมหลักทั่วๆ ไป และจิตวิทยาสังคมแล้ว จะเห็นว่า อคติ 4 เป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดความยุติธรรม

7.3 ความอดทน

1) อดทนต่อความยากลำบากตรากตรำ

ในการทำให้ความคุ้มครองแก่ชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนให้ปลอดภัยจากการประกอบอาชญากรรมนั้น ตำรวจจะต้องมีความอดทนไม่ย่อท้อต่อความยากลำบาก ความเหน็ดเหนื่อย ความทารุณ ที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ ไม่ว่าฝนจะตกแดดจะออก หรือสภาพภูมิประเทศแห้งแล้งทुरกันดาร ตำรวจก็ต้องอาศัยความอดทนเพียรพยายามปฏิบัติงานให้ความคุ้มครอง และช่วยเหลือประชาชนอย่างทันท่วงที เมื่อมีเหตุร้ายเกิดขึ้น การขยับออกตรวจตระเวนท้องที่ในเวลาค่ำคืน ย่อมทำให้โอกาสในการกระทำความคิดของคนร้ายลดลง

การปราบปรามก็เช่นกัน ถ้าตำรวจสามารถติดตามจับกุมคนร้ายมาลงโทษได้ทันท่วงที ความครั่นคร้ามในการประกอบอาชญากรรมก็จะเพิ่มขึ้น จะทำให้คนร้ายและผู้ที่เกี่ยวข้องจะระทวารความคิด ไม่กล้ากระทำความผิดว่าจะถูกจับ ความรู้สึกดังกล่าวจะเกิดขึ้นได้ก็ด้วยอาศัยความอุตสาหะ ขยันขันแข็งในการปฏิบัติหน้าที่ ไม่ย่อท้อต่อความยากลำบาก ทนลำบากตรากตรำติดตามเอาตัวคนร้ายมาลงโทษให้ได้ ไม่ว่าผู้กระทำความผิดจะหลบหนีไปอยู่ที่ใด

ในสมัยก่อนตำรวจมักจะติดตามจับกุมคนร้ายอย่างไม่ลืมหูลืมตา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่คนร้ายต่อสู้ขัดขวาง เจ้าพนักงานเป็นเหตุให้เจ้าพนักงานถึงแก่ความตายหรือบาดเจ็บไม่ว่าคนร้ายจะหลบหนีไปไหนอย่างไรก็ตาม เรียกว่าสุดหล้า เมื่อตำรวจก็จะติดตามไปจับกุมจนกว่าจะได้ตัวคนร้ายมาลงโทษ หรือจนกว่าลี้ภัยจะขาดอาชญากรรม เมื่อตำรวจได้ตั้งใจจะติดตามจับกุมตัวให้ได้แล้ว ส่วนใหญ่จะไม่พลาดคือ จะต้องจับกุมคนร้ายได้เสมอ ไม่ช้าก็เร็ว ผลจากการที่ตำรวจเอาจริงเอาจังในเรื่องนี้ นอกจากจะกระทำหน้าที่ของตนได้ดีแล้วยังกล้ากระทำความผิดแล้วยังทำให้น

รายยังไม่กล้าที่จะทำร้ายหรือต่อสู่จัดขวางเจ้าพนักงานในขณะที่จับกุมอีกด้วย เพราะถ้าต่อสู่จัดขวางหรือทำร้ายเจ้าพนักงานแล้วโอกาสที่จะรอดมาได้ยาก อันสืบเนื่องเรื่องนี้ก็คือ คนร้ายมักจะไม่ยอมปะทะกับตำรวจ ทั้ง ๆ ที่มีโอกาสดีที่ส่วนใหญ่จะหลบหนีหรือยอมมาที่จับกุมโดยดีด้วยความหวังว่าจะได้รับความเมตตาปราณีภายหลัง

งานการสืบสวนสอบสวนหาตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษ ก็เป็นอีกเรื่องหนึ่งที่ต้องใช้ขันติธรรมอย่างสูง เพราะแต่ละคดีที่ক্রีกรมหรือเป็นที่สนใจของประชาชนล้วนแต่ไม่ค่อยเหลือหลักฐานการกระทำความผิด คนร้ายมีความฉลาดขึ้น มักจะพยายามทำลายหลักฐานในการกระทำความผิดเท่าที่สามารถจะทำได้ เช่น หั่นศพ นาใบทั้งข้ามจังหวัด เอาอาวุธที่เข้ามั้งหรือดัดแปลงสถานที่เกิดเหตุให้ผิดไปจากสภาพความเป็นจริง ทำลายวัตถุพยานในที่เกิดเหตุ เป็นต้น หากตำรวจไม่เป็นคนละเอียดรอบคอบ พยายามค้นหาพยานหลักฐานด้วยความมานะอดทนแล้ว ก็เป็นการยากที่จะสืบสวนหาตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษได้ ยิ่งในคดีที่ผู้กระทำความผิดเป็นผู้มีอิทธิพลหรือเกี่ยวข้องกับอิทธิพลแล้ว ยิ่งเพิ่มความยากลำบากให้กับตำรวจมากยิ่งขึ้น จะต้องเสียทั้งกำลังกาย สมองความคิดและเวลา แม้กระทั่งเงินทองที่เป็นทุนทรัพย์ส่วนตัวมาจับจ่ายในการสืบสวนสอบสวน ต้องคอยระมัดระวังพยานบุคคล เพราะกลัวว่าจะถูกข่มขู่บิดเบือนหรือจ้างวานให้ทำการเป็นอย่างอื่น หรืออพยพย้ายถิ่นที่อยู่ ในบางครั้งไปเฝ้า คุ้มครองพฤติกรรมของคนร้ายหรือบุคคลที่สงสัยในเวลาค่ำคืน ดึก ๆ ตื่น ๆ ติดต่อกันเป็นเวลาหลาย ๆ วันกว่าจะสืบสวนของตัวผู้กระทำความผิดอย่างกว้างขวาง ไม่เกรงกลัวความผิด สุจริตชนก็จะเดือดร้อน บ้านเมืองจะหาความสงบสุขไม่ได้

2) อดทนต่อความเจ็บใจ

ในปัจจุบันสังคมเปลี่ยนแปลงมาก จิตใจคนก็เปลี่ยนแปลงทุกวัน ความเจริญทางวัตถุมีมากขึ้น แต่ความเสื่อมโทรมทางด้านจิตใจมีเพิ่มขึ้นด้วย การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจนอกจากจะต้องพยายามให้เป็นไปตามหลักการแล้ว ยังต้องมีความอดทนในการทำงานเป็นพิเศษ การวางลักษณะของงานตำรวจเป็นงานที่รองรับอารมณ์ของประชาชน ผู้ที่เข้ามาหาตำรวจส่วนใหญ่ล้วนแต่มีอารมณ์ไม่เป็นปกติ มีอารมณ์เกรง หรือเกลียดชัง และมีความรู้สึกขุ่นข้อง

เป็นพื้นฐาน ตਾਰวจจึงต้องรู้จักระวังอารมณ์ และอดทนต่อการแสดงออกในลักษณะที่ไม่สามารถควบคุมตนเองได้ของผู้มาติดต่อ ในการระวังเหตุบางครั้งตารวจอาจจะถูกเหยียดหยามหรือก่อกวนไม่ให้ปฏิบัติหน้าที่ได้ เช่น ค. กระทบกระทั่งหรือพูดจาเสียดสี วัยก่อนอิฐ ก้อนหิน ขว้างปา แสดงกิริยาอาการดูถูก เช่น ดมน้ำลาย หรือพยายามทำให้เห็นว่าตารวจเป็นตัวตลก ตารวจก็ต้องพยายามอดทนอดกลั้นไม่ตอบโต้บานทางที่ผิดกฎหมาย หรือทำให้เรื่องลุกลามใหญ่โตขึ้น

3. อดทนต่ออำนาจกิเลสหรือความอยาก

ความอยากเป็นอีกเรื่องหนึ่งที่ทำให้ลายความตั้งใจของตารวจ หากไม่รู้จักระวังหรือควบคุมให้อยู่ในลักษณะปกติได้ มีตารวจอยู่มากน้อยที่ต้องทุจริตต่อหน้าที่เพราะความอยากได้เงินมาบำบัดความต้องการ เช่น การเที่ยวเตร่ สนุกสนานหรือ การอยากได้รถยนต์ หรือเครื่องประดับราคาแพง ๆ เพื่อให้เห็นว่าเป็นคนมีรสนิยมสูง ความอยากที่จะยกฐานะของตนเองให้เท่าเทียมหรือสูงกว่าคนอื่นโดยรวดเร็ว นอกจากนี้ความอยากที่จะก้าวหน้าหน้าที่การงานมากกว่าคนอื่น ๆ อาจจะทำให้ต้องสร้างเพื่อนร่วมงาน หรือรายงานเท็จได้ เป็นต้น ฉะนั้นถ้าตารวจสามารถอดทนต่อความอยากได้แล้ว โอกาสที่ตารวจจะปฏิบัติหน้าที่ตรงไปตรงมาตามสภาพความเป็นจริง ก็ย่อมจะมีเพิ่มขึ้น ความสุจริตในการให้บริการตามหน้าที่ และการช่วยเหลือประชาชนอย่างเต็มกำลังความสามารถ จะเกิดขึ้นตาม

8. จริยธรรมตารวจไทย ที่น่าจะเป็นไปได้

เพื่อที่จะให้แนวความคิดในเรื่องจริยธรรมตารวจได้ข้อสรุปที่ตรงกับความต้องการของสังคม ผู้เขียนจึงขอเสนอแนวทางของจริยธรรมตารวจไว้ 8 ประการ คือ

1) ตารวจเป็นเจ้าพนักงานในกระบวนการยุติธรรม มีหน้าที่บังคับใช้กฎหมายหรือควบคุมกติกาสังคม จึงต้องมีระเบียบวินัย ในการปฏิบัติงานโดยถือว่าทุกคนเสมอภาคกันตามกฎหมาย และมีสิทธิที่จะได้รับความคุ้มครองจากกฎหมายได้เท่าเทียมกัน ตารวจจะไม่กระทำการหรือส่ง

เสริมทำให้เกิดการเลือกปฏิบัติไม่เท่าเทียมกันใด ๆ นอกจากจะเป็นเรื่องที่กำหนดไว้ในกฎหมายโดยชัดแจ้ง

2) ตำรวจจะปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด ตามที่ได้รับมอบหมายในการบริการประชาชน และหรือคุ้มครองประชาชนให้พ้นจากอันตรายที่เกิดจากการละเมิดต่อกฎหมายโดยรวดเร็ว เต็มกำลังความสามารถ และจะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต อุดมคุณธรรม จึงไม่กระทำการใด ๆ อันเป็นการทุจริต และจะต่อสู้ขัดขวางการกระทำดังกล่าวอย่างแข็งขัน

3) ตำรวจจะถือหลักการไว้ทุกข์เมื่อยุติธรรมกับคู่กรณีด้วยความเมตตา โดยจะไม่เลือกปฏิบัติการกระทำอันเป็นการทรมาน หรือการปฏิบัติที่ทารุณโหดร้ายไร้มนุษยธรรม หรือทำลายศักดิ์ศรีของบุคคล และจะถือว่าบุคคลมีค่าเท่าเทียมกันทุกคน และนั่นนอกจากเพื่อความมั่นคงของชาติแล้ว ถ้าจำเป็นจะต้องเลือกกระทำความถูกต้องตามกฎหมายกับความเป็นความตายของบุคคล ตำรวจจะเลือกปฏิบัติเพื่อขงชีวิตก่อน

4) ตำรวจจะไม่ใช้อาวุธนอกจากเห็นว่าเป็นเพื่อให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้หรือเพื่อป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมายเท่านั้น ในการตรวจค้นจับกุมตัวผู้กระทำความผิดไม่ว่าในกรณีใด ๆ จะไม่มีการกลั่นแกล้งและจะไม่ล่วงละเมิดสิทธิเสรีภาพของบุคคลโดยไม่จำเป็น นอกจากจะกระทำเพื่อให้มีการปฏิบัติตามกฎหมาย

5) ตำรวจจะไม่เปิดเผยเรื่องราวอันเป็นเรื่องปกติของบุคคลที่ได้จากการปฏิบัติหน้าที่ เว้นแต่เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ หรือเพื่อความยุติธรรม หรือโดยอำนาจแห่งกฎหมาย

6) เจตน์เจานงของประชาชนคือมูลฐานของอำนาจของตำรวจ ดังนั้น กฎหมายจึงต้องรับใช้สังคม โดยจะถือว่า การแสวงหาและการได้รับความร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมเป็นความจำเป็นอย่างยิ่ง

๗) ดำรงเป็นกลไกอันหนึ่งของรัฐในอันที่จะช่วยสนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตยให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ

8) ดำรงเพียงจนช่วยหาความรู้ให้ทันเหตุการณ์อยู่เสมอ

1990550

1. The President Commission on Law Enforcement & Administration of Justice, 1976.
2. V.A. Leonard, *Police Organization and Management* (Washington: The Brooklyn Foundation Press., 1964).

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

1. กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. *การศึกษาเกณฑ์ปกติของระดับการพัฒนาทางจริยธรรม และองค์ประกอบการพัฒนาการทางจริยธรรม*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์กรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ, 2525.
2. กীরติ บุญเจือ. *ชุดพื้นฐานปรัชญาจริยศาสตร์ สำหรับผู้เริ่มเรียน*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช, 2523.
3. ปุระชัย เปี่ยมสมบูรณ์. *อุดมคติและจริยธรรมตำรวจหลักการและประสบการณ์*. กรุงเทพฯ: สหાયบลิ็อกและการพิมพ์, 2523.
4. ประเสริฐ เมฆมณี. *ตำรวจและกระบวนการยุติธรรม*. กรุงเทพฯ: บพิธการพิมพ์, 2523.
5. สมพร เทพลีธา. *พุทธศาสนากับเศรษฐกิจ และ ชีวิตประจำวัน*. กรุงเทพฯ: อักษรบริการ, 2513.

ภาษาอังกฤษ

1. Leonard, V.A.. *Police Organization and Management*. Washington: The Brooklyn Foundation Press, 196.
2. Wilson, O.W. *Police Administration*. McGraw-Hill Book Company, 1963.